

PEACE Info (April 8, 2022)

- Fate of Myanmar Junta Abducted Four-Year-old Boy Unknown
- Myanmar's Shadow Govt Offers Huge Cash Rewards to Encourage More Army Defections
- National Unity Government offers hefty cash rewards for theft or sabotage of military tanks, ships and aircraft
- Myanmar's Civilian Government Claims 1,128 Attacks in Yangon
- NUG's military wing claims responsibility for attack on junta-appointed Myanmar Central Bank executive
- Myanmar Junta Burns More Than 700 Civilian Houses in One Month
- Junta forces kill 7 in Saigang village, torch hundreds of homes
- Resistance forces seize materials to build weapons, military responds with airstrikes
- Regime Transfers Political Detainees Following Upper Myanmar Prison Crackdown
- US Arrests Yakuza Chief Who Sought Missiles for Three Myanmar Ethnic Armies
- Tatmadaw announced to hand over the country's responsibilities to a democratically elected government after fulfilling the duties of state of emergency: SAC's Vice-Chair
- India's Frontier Districts Bordering Myanmar to Remain Under Draconian Security Law
- Australia, Myanmar junta meeting 'unacceptable': HRW
- UWSA Attack RCSS In Mongton Township
- Regime Sends More Armed Forces To Putao
- တရုတ်၊ ရုရှားတို့နဲ့ စစ်ကောင်စီဆက်ဆံရေး သတိထားဖို့လိုတယ်လို့ NUG ဝန်ကြီးပြော
- ခုခံတော်လှန်သူများ၏ ဘဏ္ဍာနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းပြဿနာ
- ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းခံရသည့် ၄ နှစ်ကလေးငယ်နှင့် အဆက်သွယ်ပြတ်နေ
- ၄ နှစ်အရွယ်ကလေးငယ်ကို စစ်တပ်က ဖမ်းဆီးမှု သူရဲဘောကြောင်သည့်လုပ်ရပ်ဖြစ်ဟု NUG ရှုတ်ချ
- တော်လှန်သင်္ကြန်အဖြစ် ဆင်နွှဲကြဖို့ သပိတ်ခေါင်းဆောင်တွေ တိုက်တွန်း
- သင်္ကြန်အကျနေ့ အသံတိတ်သပိတ်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ကြရန် ထားဝယ်ခရိုင် သပိတ်ကော်မတီ တိုက်တွန်း
- ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန်သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်အနီး ဗုံးကွဲ
- စစ်ကိုင်းတိုင်း ဝက်လက်မြို့နယ် ရွာနန်းရွာ အိမ်ခြေ ၃၀၀ ကျော် မီးလောင်၊ ခုနစ်ဦး သေဆုံး
- အရာတော်မြို့နယ် ရှောက်ခါးကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ် မီးရှို့
- တန့်ဆည်နှင့် တမူးမြို့နယ်တို့တွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်တို့ တိုက်ပွဲဖြစ်
- တမူးမြို့နယ်တွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ စစ်ကောင်စီတပ်သား ၃ ဦးသေဆုံးဟု ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဆို
- ပေါက်မြို့နယ် ရေကျော်ရွာနဲ့ အနီးတစ်ဝိုက်ကို စစ်တပ်က အင်အားသုံး တိုက်ခိုက်
- ပေါက်မြို့နယ်တောင်ပိုင်း ကျေးရွာတွေ နေအိမ် ရာနဲ့ချီ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရ
- ငဖဲမြို့နယ်တွင် တိုက်ပွဲပြင်းထန်၊ ကျေးရွာ ၂ ရွာကို စစ်ကောင်စီတပ် မီးရှို့
- ကျောက်ဆည်မြို့ရှိ စစ်ကောင်စီကင်းစခန်း တိုက်ခိုက်ခံရ၊ ဗိုလ်မှူးအပါအဝင် ၁၂ ဦးသေဆုံး
- ကရင်နီပြည်နယ် ငွေတောင်ရွာသစ်တိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီတပ်မှ စနိုက်ပါသမား သေဆုံး
- ချင်းပြည်နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီက အင်အားအလုံးအရင်းဖြင့် စစ်အင်အားတိုးချဲ့နေ
- စစ်ကောင်စီတပ် အကြမ်းဖက်ပစ်သတ်မှုကြောင့် ကျဆုံးပြည်သူ ၁,၇၃၃ ဦးထိ ရှိလာ
- တောင်သာနယ်၌ ဉာဏ်ရည်မမီသူတဦးကို စစ်ကောင်စီတပ်သား အဓမ္မကျင့်
- အပြုတ်တိုက်ရေးကို စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ ရွေးချယ်

- အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေကို ထောက်ခံအားပေးရင် အကြမ်းဖက်မှုဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းမယ်လို့ မြန်မာသံရုံး ကြေညာ
- စစ်ကောင်စီနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးလမ်းကြောင်းကို ပြောလာသူ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်
- မြန်မာပြည်တွင်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကို လက်နက်ရောင်းဖို့ စီစဉ်နေသူ အမေရိကန်မှာ အဖမ်းခံရ
- ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့်မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီး သီးခြားစီတွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စများ ဆွေးနွေး
- စစ်ကောင်စီအကြီးအကဲနဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့ သြစတြေးလျသံတမန် HRW ဝေဖန်ရှုတ်ချ
- ဝေါလေမြိုင်မြို့နယ်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်က ကရင်ရွာသား ၂ ဦးကို ပစ်သတ်
- ကော့ကရိတ်တိုက်ပွဲတွင် စစ်တပ်က လက်နက်ကြီးများပစ်ခတ်မှုကြောင့် ဒေသခံများ ထိုင်းဘက် ထွက်ပြေး
- ရပ်စောက်မြို့နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီ နှင့် SSPP/SSA စစ်ရေးတင်းမာနေ
- ကွက်ခိုင်မြို့နယ် TNLA တပ်သားများ ခရီးသွားပြည်သူထံ ဆက်ကြေးကောက်
- စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပန်းဆေးပြည်သူ့စစ်နှင့် TNLA တို့ ပစ်ခတ်မှုအတွင်း ပြည်သူ့စစ်ဘက်မှ ၃ ဦး သေဆုံးပြီး ၅ ဦး ဒဏ်ရာရ
- စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှု၏ သဘောတရားနှင့် ယင်း၏ ရက္ခိုင်ပြည်နိုင်ငံရေးကို သက်ရောက်မှု

Fate of Myanmar Junta Abducted Four-Year-old Boy Unknown

By THE IRRAWADDY | 8 April 2022

The whereabouts remain unknown of a four-year-old boy, who was abducted on Tuesday by Myanmar's regime forces in place of his father in Ahlone Township, Yangon.

Around 20 junta personnel in civilian clothes raided his preschool and forced the staff to hand him over after failing to find his father, who is accused of supporting the people's defense forces. The boy's mother was seized before him.

The National Unity Government (NUG) said in a statement: "Both the lives of mother and child are in danger." She has reportedly been in a military interrogation center and her son's location is unknown.

Yangon residents raised concerns on social media over the safety of the child hostage.

"We are deeply concerned that the young boy and his mother will be subjected to the junta's inhumane torture which may endanger their lives," the Yangon's People Strike said in a statement.

The NUG's human rights minister U Aung Myo Min told The Irrawaddy that the Child Law states an under-10 cannot commit an offense.

"He did nothing and he is just a child. Arresting the boy after failing to find his parent is totally unacceptable," the minister added.

On February 21 regime forces seized about 20 young children in Chauk Township, Magwe Region, and a four-year-old was killed in Pauk Township on March 6 in the same region.

The NUG condemned the junta's killing of children and the abduction of children as proxies to punish or torment their families.

"We will do everything within our power to investigate every case, reunite families that have been torn apart and hold all those responsible to account," it added. It urged the international community to act against the "terrorist military regime" to ensure the safety of children.

The NUG's Ministry of Women, Youths and Children Affairs reported that there had been 132 under-18s killed and 216 detained by the junta since the February 2021 coup. Of those 216, two have been given the death penalty, including one child younger than 15.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/fate-of-myanmar-junta-abducted-four-year-old-boy-unknown.html>

Myanmar's Shadow Govt Offers Huge Cash Rewards to Encourage More Army Defections

By THE IRRAWADDY | 8 April 2022

In an unprecedented move to encourage more defections as well as to protect civilians from junta forces' airstrikes and shelling, Myanmar's shadow government is now offering huge monetary incentives of up to half a million US dollars to regime soldiers, who have been warring against their compatriots since last year.

The National Unity Government (NUG) announced on Thursday that it will pay US\$500,000 to airmen or sailors who defect from their unit with a military airplane or navy vessel.

A \$300,000 per vehicle reward will go to anyone who causes serious damage to a parked jet fighter, military helicopter, logistics plane or warship—or to anyone who is able to destroy one while it is being used in a military mission.

Among the other incentives is a \$100,000 reward for anyone who can sabotage a jet fuel reserve tank, blow up a regime armory or weapons factory, or defect with a tank or armored personnel carrier.

The Myanmar military has responded to popular resistance against its rule with airstrikes and artillery and tank attacks in many part of the country since last year. Since its coup against the ruling National League for Democracy (NLD) government in February 2021, the regime has faced growing armed resistance in many part of the country.

To challenge the junta's legitimacy at home and abroad, the NUG was set up by elected lawmakers from the NLD and their ethnic allies in April of the same year. Many in Myanmar take the NUG as their legitimate government and many Western countries have shown support for it, though they have stopped short of offering official recognition.

The NUG's monetary offer comes at a time when the regime is struggling with a growing number of defectors, as soldiers are facing popular hatred for their brutal suppression of the anti-regime movement. Nearly 3,000 soldiers have defected from the army so far, including some battalion commanders—the highest position among those to defect so far. Making matter worse for the military, Australia has [accepted army defectors](#).

Former army captain Lin Htet Aung, who has been on strike against the regime since last year, said the NUG's offer would deal a strategic blow to the regime. The former captain who is now helping regime soldiers to defect via his People's Embrace Facebook page, explained that the new incentives had the potential to be very impactful because they appealed directly to the military personnel operating the tanks, armored personnel carriers, artillery and aircraft whose bombing and shelling pose such a serious threat to resistance fighters on the ground.

"The [resistance fighters] have no problem fighting against the regime's infantry troops. But they can't compete with the regime's airstrikes and tanks. If the pilots and soldiers with tanks and armored carriers grab the incentive, it will have a very positive impact on the revolution," he said.

NUG Acting President Duwa Lashi La said in the statement that any team or individual who can submit evidence of sabotage or defection as stated above would be entitled to monetary rewards.

“Any action carried out and earning a reward as dictated by this order shall not be punishable under the Public Property Act,” the notification reads.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmars-shadow-govt-offers-huge-cash-rewards-to-encourage-more-army-defections.html>

National Unity Government offers hefty cash rewards for theft or sabotage of military tanks, ships and aircraft

Both junta soldiers and resistance fighters who damage or steal the vehicles are eligible for payouts of up to \$500,000

[Min Min](#) | Published on Apr 8, 2022

Junta soldiers who desert from the military and manage to destroy or steal vehicles on their way out will be offered hefty cash rewards by Myanmar’s National Unity Government (NUG), the underground administration has announced.

The biggest payout, of either 1 billion kyat or \$500,000, is offered to anyone who steals a plane, helicopter, or battleship from the junta’s forces and hands it over to the resistance, the NUG said in a statement on Thursday.

Those who severely damage or destroy ships and aircraft can claim \$300,000 while there is a \$100,000 reward for those who destroy stores of tank or aircraft fuel.

The \$100,000 reward is also available for those who destroy a weapons factory, an armoury, or a tank. Resistance fighters who steal or destroy vehicles are eligible for the rewards too, said the NUG’s statement, which is signed by acting president Duwa Lashi La.

“We have plans in place so we can give the reward money on the same day the request is submitted,” Tin Tun Naing, the NUG’s finance minister, told Myanmar Now. “They only need to be brave enough to trust us. We are ready to keep our end of the deal.”

“It doesn’t matter if you’re the pilot of the craft or if you’re the engineering and maintenance team. You’re all eligible for this reward,” he added.

The rewards are designed to encourage more junta personnel to defect and to hinder the military in its efforts to use taxpayer funded weapons to murder people, he added.

Any individual or organisation that can provide sufficient evidence of meeting the criteria will be eligible for a payout, and will not face legal action under the 1947 Public Property Protection Act, the NUG’s statement said.

Thousands of Myanmar military ground troops have been killed in clashes with resistance fighters since last year’s coup, prompting the junta [to rely more heavily](#) on air power.

The Myanmar Air Force has 275 active aircraft in its fleet, according to figures from Flight Global's 2022 [World Air Forces directory](#).

Nyi Thuta, a military captain who defected last year, welcomed the NUG's plan and said there was a good chance soldiers would take up the offer. "It doesn't matter if they only do it for the money," he told Myanmar Now.

Sergeant Zaya, who was in the army for eight years before he defected following the coup, said the rewards would sound very appealing to junta personnel.

"They're giving hundreds of thousands of dollars as rewards and there are very easy ways to destroy those vehicles," he said. "All you have to do is put sand inside the engine and that aircraft will drop mid air. There are so many other ways too."

Captain Lin Htet Aung, a prominent military defector who is helping others to desert their posts, said the NUG's announcement would deeply trouble the junta.

"We can certainly hope for soldiers to surrender along with important vehicles, but we shouldn't jinx it," he said. "However, this news will shake the military to its core. I think this is another chance for junta soldiers to join the revolution."

Kaung Htet Aung, a defector who as a private worked for the military's arms manufacturing wing in Pyay, said that for the NUG's plan to work it was vital for enough support to be in place for soldiers who are interested.

"This announcement will interest soldiers a lot, but nobody will dare to actually do it without any help," he said.

Tin Tun Naing said that soldiers interested in the NUG's offer can contact several organisations, including but not limited to defector support groups such as People's Goal and People's Embrace.

The latest figures from People's Embrace show that over 2,000 soldiers, including three lieutenant colonels, have defected from the military since the coup.

And defectors say many more are interested in leaving the military. Khant Ko, an army captain who deserted his post last year, said hundreds of soldiers had contacted him since the publication of a newspaper report in March that said two Myanmar army officers had been granted asylum in Australia.

In September last year the NUG announced a \$700 million budget, money that it raised from crowdfunding, donations from wealthy members of the Myanmar diaspora, and covert lotteries.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/national-unity-government-offers-hefty-cash-rewards-for-theft-or-sabotage-of-military-tanks>

Myanmar's Civilian Government Claims 1,128 Attacks in Yangon

By THE IRRAWADDY | 8 April 2022

The Yangon Region Military Command, an armed wing of the shadow National Unity Government, says it has successfully completed its first anti-regime operation with 1,128 attacks on junta targets in the region over the past seven months.

Launched after the NUG declared war against the military junta last September, Operation Pyan Hlwar Aung or “Victorious Swallow” has been carrying out guerilla attacks in Yangon.

The regional command said in a statement on Thursday evening that during the seven months of the operation, it attacked 443 administrative and 587 military targets and 98 military-owned businesses, killing 253 enemies and injuring nearly 300.

The attacks included deadly assaults on Yangon checkpoints, patrols and junta residences.

It claimed responsibility for the attack on Daw Than Than Swe, deputy governor of the junta-controlled Central Bank of Myanmar, on Thursday morning, saying it was the last Pyan Hlwar Aung attack.

The highest-ranking regime official to be attacked, Daw Than Than Swe was shot five times on her doorstep and it is unclear if she survived.

A second military operation has already been launched “to continue the ongoing revolution to uproot the military dictatorship”, the statement read.

In response to the Pyan Hlwar Aung attacks, junta outposts have been reinforced with sandbags and concrete barriers.

In late January, the junta handed down death penalties to jailed veteran democracy activist Ko Jimmy, also known as Kyaw Min Yu, and former National League for Democracy lawmaker Ko Phyo Zeyar Thaw, who were accused of masterminding attacks in Yangon.

A junta video showed Ko Phyo Zeyar Thaw admitting he helped with logistics and the distribution of weapons and ammunition for Operation Pyan Hlwar Aung. The junta also alleged Ko Jimmy headed an urban guerrilla force.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmars-civilian-government-claims-1128-attacks-in-yangon.html>

NUG's military wing claims responsibility for attack on junta-appointed Myanmar Central Bank executive

The bank's deputy governor was shot at her home in Yangon

[Myanmar Now](#) | Published on Apr 8, 2022

The Yangon Region Military Command of the shadow National Unity Government (NUG) confirmed that they were behind the shooting of the deputy governor of the Central Bank of Myanmar on Thursday morning.

Than Than Swe (Military council)

Than Than Swe, 55, was shot in her home at Shwegon Yeik Mon Residence in Yangon's Bahan Township, according to a statement by the command. The NUG did not provide further comment on the incident.

Junta information officer Gen Zaw Min Tun told international media on Thursday afternoon that the deputy governor was not seriously wounded and was undergoing treatment at a military hospital.

At the time of reporting, Myanmar Now was not able to independently verify the extent of Than Than Swe's injuries, or whether she had survived the attack.

Although local administrators under the military council have been repeatedly targeted for assassination by groups in the resistance movement, Than Than Swe is the highest-level individual to be attacked in this manner since the coup.

Having previously served as a director general within the Central Bank, Than Than Swe took on the position of deputy governor days after the coup on February 1, 2021, as opposition to the military's attempted seizure of power took hold nationwide.

The bank has since come under fire for collaborating with the junta, which has issued directives making it increasingly difficult for Myanmar civilians to access their own money.

On Sunday, the Central Bank published an order demanding that members of the public exchange foreign currencies to kyat within one day of receiving such funds. The Japanese and Singaporean embassies in Yangon responded with statements asking the military council to reconsider the move.

The junta's commerce ministry was also recently criticised by business owners after announcing new regulations requiring company directors to personally submit requests to exchange kyat to foreign currencies.

Analysts speculate that the junta is using the orders to hold onto hard currency amid a devaluing kyat and the funding needs associated with the ongoing fight against resistance forces.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/nugs-military-wing-claims-responsibility-for-attack-on-junta-appointed-myanmar-central-bank>

Myanmar Junta Burns More Than 700 Civilian Houses in One Month

By THE IRRAWADDY | 8 April 2022

About 750 houses in 13 villages have been burned in Khin-U Township, Sagaing Region, by Myanmar's junta forces since March 5.

The township has been a resistance stronghold for almost a year.

A Khin-U Guerrilla Force spokesman said regime forces have been attacking villages with artillery and burning homes.

Data for Myanmar, an independent monitoring group, said 4,954 homes had been burned since last year across Sagaing Region. In Khin-U it said 408 homes were burned last month. Early April saw an increasing number of arson attacks.

There are over 60 villages in the township, a few of which are pro-junta. Many troops have died in resistance landmine ambushes. In October, about 60 junta soldiers and allied Pyu Saw Htee militia members were reportedly killed in a resistance ambush.

“Regime forces threaten villagers not to support the resistance by burning their houses. They said they suffer because their village backs the resistance. But villagers support us no matter what,” said the Guerrilla Force representative.

He said villages were being burned down, regardless of their proximity to resistance attacks.

Regime troops in civilian clothes in the township started the arson attacks in Dan Kone village by burning 43 houses on March 5.

Heavy fighting was reported on March 8 in which about 11 resistance fighters died and regime casualties were unknown, according to the Khin-U Guerilla Force.

Ngar Tin Gyi village was the latest to be burned, losing 250 to 300 houses on April 4.

About 7,000 Khin-U residents have been made homeless since March and over 30,000 people have been displaced. They lack food, shelter and medicines, according to the resistance group.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/myanmar-junta-burns-13-villages-in-one-sagaing-region-township.html>

Junta forces kill 7 in Saigang village, torch hundreds of homes

Sources say raid was retribution for an attack by anti-junta paramilitaries.

By RFA's Myanmar Service | 2022.04.08

A photo shows the charred remains of Wetlet township's Ywar Nan village, April 7, 2022. Citizen journalist

A joint force of junta troops and pro-military Pyu Saw Htee militiamen carried out a raid on a village in Myanmar's Sagaing region Thursday,

killing seven civilians and setting nearly half of the tract's homes on fire, according to sources from the area.

A resident of Wetlet township's Ywar Nan village told RFA's Myanmar Service that six of the victims were young adults, while the seventh was a 70-year-old woman.

"The death toll is seven and 325 houses were burnt down," said the resident, speaking on condition of anonymity for fear of reprisal.

"[The perpetrators] are stationed in [nearby] Sadaung village. There were so many of them. They suffered many casualties during a clash [with anti-junta fighters] at Nyaung Ngote-toe village, so they attacked our village in revenge and set the houses on fire."

The resident said that only the identity of the 70-year-old victim could be confirmed because the other victims were badly burned or mutilated, although RFA was unable to independently confirm the information.

A village of about 700 houses, Ywar Nan is home to more than 3,000 people. Nearly all the inhabitants fled to the nearby jungle during the attack, sources said.

Another resident told RFA that the fires were started at around 6 a.m. at a house near a lake on the southern side of Ywar Nan.

"Even the monastery was burned," he said. "The northern part is sparsely populated, and the houses are scattered here and there. People live mostly on the south side. Everything on the inhabited side is gone."

Residents said that the fire killed all the village's chickens, pigs, goats and cattle, although the exact number was unclear.

Photos provided to RFA of the aftermath of the attack appeared to show charred buildings, an elderly woman whose body had been badly burned, a young man whose throat was cut, and slaughtered livestock.

A member of the anti-junta People's Defense Force (PDF) paramilitary group in Wetlet township confirmed to RFA that a day prior to the raid on Ywar Nan village his group had carried out an attack on junta troops and Pyu Saw Htee fighters stationed in nearby Nyaung Ngote Toe village.

"Many of them were wounded in the battle at Nyaung Ngote Toe, and so they went to Ywar Nan, chased the villagers out and set the village on fire," he said.

Wetlet township's Ywar Nan village, April 7, 2022. Credit: Citizen journalist

"They must have been furious because they suffered many casualties. They must have thought that residents of Ywar Nan did it, so they set it on fire. They shelled the village at about 1 a.m., before raiding

it."

The PDF fighter said that the joint junta force also set fire to 15 houses in Nyaung Ngote Toe.

No acknowledgement of crimes

Myanmar's military seized power in a Feb. 1, 2021, coup. Security forces have killed at least 1,700 civilians since then, mostly during peaceful anti-junta protests, according to Thailand-based rights group Assistance Association for Political Prisoners.

Meanwhile, the military has launched a series of scorched earth offensives against ethnic armed groups and PDF groups in the country's remote border regions, where reports regularly emerge of acts of arson, looting, torture, rape and murder by junta troops.

The junta initially responded to reports of civilian deaths during raids by saying that villages were targeted because they had offered haven to fighters with the PDF, which it has labeled a terrorist organization. As evidence of largescale killing and destruction mounts, however, it has shifted blame to the PDF itself.

Junta Deputy Information Minister Maj. Gen. Zaw Min Tun told RFA on Thursday that the military was not involved in the arson attack on Ywar Nan village.

"There was no arson attack by the [military]. There is no reason to burn [the village] down. The culprits are the PDFs. They entered villages where local militias were formed by the people, attacked them, and set the area on fire when they left," he said.

"But whether the fires were started by the military or the PDFs, the government is responsible for rebuilding the villages. It is the government that avoids fighting. We must help those who are in trouble."

Zaw Min Tun did not provide evidence of the PDF's responsibility for the attack or details about how the military plans to rebuild Ywar Nan and other villages that have been torched during raids.

Kay Jay, a political activist in Wetlet township, told RFA that the military has never acknowledged any of the crimes committed by its troops.

"They have never admitted that any village was set on fire. The junta has never admitted that people were intentionally shot or set on fire," he said. "The people have no faith in any of the junta's statements."

According to Data for Myanmar, an independent research group, nearly 8,000 homes have been destroyed by the military and its supporters since the coup, some 5,000 of which were in Sagaing region.

Translated by Khin Maung Nyane. Written in English Joshua Lipes.

<https://www.rfa.org/english/news/myanmar/village-04082022203013.html>

Resistance forces seize materials to build weapons, military responds with airstrikes

Guerrilla fighters confiscate arms parts in an ambush on a junta convoy in Magway, but a defecting soldier speculates that the materials might not have passed quality control

[Min Min](#) / [Nyein Swe](#) | Published on Apr 8, 2022

Myanmar military weapons parts that were confiscated by resistance forces on April 6 (Supplied)

The Myanmar army launched a series of airstrikes on Magway Region's Pauk Township on Thursday one day after an alliance of local anti-junta defence forces reportedly ambushed a military convoy in the area and confiscated the weapons parts they were carrying.

The three army trucks ambushed near Shar Pin village on the Pathein-Monywa highway in Pauk at 5pm on Wednesday were believed to have been coming from the Defence Equipment Factory No. 12 in Thayet Township, to the south.

They were carrying materials used to construct 60mm and 81mm mortar shells, which the resistance fighters seized, according to a leader of one of the groups involved. The attack marked the first major haul of arms parts by guerrilla forces since the February 2021 coup.

Sun Ye, the Burmese name for "Falcon" and the commander of Battalion 1 of the Pauk People's Defence Force (PDF), told Myanmar Now that his members and their allies captured six troops, including a captain, and three drivers. One soldier—a private—was reportedly killed in the ambush.

Myanmar Now was unable to independently verify if the defence forces suffered any casualties in the incident, nor the condition or whereabouts of the junta soldiers who were captured.

The following morning, more than 100 Myanmar army troops started raiding villages between Pauk and Pakkoku townships near the Yaw stream, according to both Sun Ye and other locals.

Among the raiding forces were members of the military-backed Pyu Saw Htee militias, as well as police officers, they said.

The column reportedly set fire to the 200-household village of Yae Kyaw in Pauk, a local man told Myanmar Now, who noted that the militia members have become notorious for burning homes in the area.

"They came in five trucks early in the morning and then started marching on foot and torching the houses. There is always arson when there are Pyu Saw Htee members involved," he said.

A man from Pakkoku said two military helicopters also arrived between 12pm and 3pm and opened fire on communities along the stream, displacing residents of three villages in Pauk—Kyunbin, Kyunyin and Nat Sin Kone—and two in Pakkoku: Mi Gyaung Twin and Gawun Lay Taing.

“All the residents of the villages in the area had to flee as the helicopters hovered around and fired shots from the air,” he told Myanmar Now.

Two villagers from Nat Sin Kone were reportedly killed in the airstrikes and several more injured, according to local accounts.

Myanmar Now is unable to confirm the casualties and the extent of the damage to villages in the area.

Sun Ye of the Pauk PDF said that all day on Thursday junta soldiers stationed on the western banks of the Yaw stream in Pinhtaung village fired heavy artillery into locations where they assumed the defence force would be hiding along the eastern banks of the waterway.

“We also fired some heavy artillery shells back at them. However, just as they have been failing to actually hit us, we don’t know if we managed to hit them either,” he added.

While the attacks ended by around 3pm, tension in the area was still high at the time of reporting.

Sun Ye did not disclose how or where the missile parts confiscated by the PDF on Wednesday were being stored.

Kaung Htet Aung, a private in the Myanmar military who defected to the resistance from a defence equipment factory in Pyay, Bago Region, speculated that the parts seized by the guerrilla forces were likely materials that had been deemed unusable by the army.

“Those are raw materials to make heavy artillery shells. I think they were parts that didn’t pass quality control. Those are usually melted down at Defence Equipment Factory No. 24,” he said, referring to the weapons factory located in Pauk.

The junta did not respond to Myanmar Now’s request for comment on the issue.

<https://www.myanmar-now.org/en/news/resistance-forces-seize-materials-to-build-weapons-military-responds-with-airstrikes>

Regime Transfers Political Detainees Following Upper Myanmar Prison Crackdown

By THE IRRAWADDY | 8 April 2022

Around 100 political prisoners jailed in Sagaing Region’s Monywa Prison were transferred on Thursday to other prisons.

A local resident said he saw prison authorities put up barricades across the roads to Monywa Prison on Thursday, as the political detainees were reportedly transferred to Obo Prison and Myingyan Prison, both in Mandalay Region.

The transfer followed a fatal crackdown on an anti-regime protest in Monywa Prison on April 3, during which at least one inmate was killed and five others injured.

On April 3, political prisoners and other detainees in Monywa Prison staged a loud protest against human rights violations and torture. Monywa's jail holds nearly 1,000 inmates, most of whom are political detainees. Prominent protest leader Wai Moe Naing and ousted Sagaing Region Chief Minister Dr. Myint Naing are both being held at Monywa.

"The regime has transferred the political prisoners to separate protest leaders after the recent protest inside Monywa Prison," said a lawyer who is helping political activists.

Ko Thant Zin Aung from Monywa Township, who was jailed for incitement under Section 505(a) of the Penal Code, was shot dead by junta troops during the crackdown on the prison protest, according to the Monywa Strike Committee.

Since the protest, the military regime has cancelled trials inside the prison, according to lawyers.

Among those transferred from Monywa Prison were Daw Khin Hmwe Lwin, a National League for Democracy lawmaker from Sagaing's Mingin Township, and political activist Ko Shinn Thant.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/regime-transfers-political-detainees-following-upper-myanmar-prison-crackdown.html>

US Arrests Yakuza Chief Who Sought Missiles for Three Myanmar Ethnic Armies

By AFP | 8 April 2022

US authorities said Thursday that they had arrested a Japanese yakuza organized crime leader and three Thai men who trafficked heroin and methamphetamine and tried to acquire surface-to-air missiles for rebel groups in Myanmar and Sri Lanka.

Takeshi Ebisawa, Sompak Rukrasarane, Somphob Singhasiri and Suksan Jullanan were arrested in New York on Monday and Tuesday on drug and arms trafficking and money laundering charges, the Justice Department said.

Under investigation by US Drug Enforcement Administration agents in Thailand since at least 2019, the men had arranged to sell an undercover agent large quantities of heroin and methamphetamine from Myanmar's rebel United Wa State Army (UWSA).

Meanwhile, Ebisawa sought to buy automatic weapons, rockets, machine guns and surface-to-air missiles for Sri Lanka's Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE)—known as the Tamil Tigers—as well as the UWSA, the Karen National Union and the Shan State Army, ethnic minority forces in longstanding fights with Myanmar government forces.

On Feb. 3, 2021, Ebisawa and an associate traveled to Copenhagen where the undercover DEA agent and two undercover Danish police officers showed them an array of US military arms ostensibly for sale, including machine guns and anti-tank rockets.

They also showed Ebisawa photos and a video of Stinger missiles used to target aircraft.

“We allege Mr. Ebisawa and his co-conspirators brokered deals with an undercover DEA agent to buy heavy-duty weaponry and sell large quantities of illegal drugs,” the Justice Department said.

“The drugs were destined for New York streets, and the weapons shipments were meant for factions in unstable nations.”

Ebisawa, the department said, was “a leader of the yakuza transnational organized crime syndicate,” using an umbrella term for a number of Japanese crime families.

Jullanan has dual Thai-American citizenship while Singhasiri and Rukrasaraneer are Thai citizens.

During the investigation, Ebisawa told the undercover DEA agent that Jullanan was a Thai air force general and that Rukrasaraneer was a retired Thai military officer, according to the indictment.

The Justice Department did not explain how the four men came to be in the United States when they were arrested in New York.

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/us-arrests-yakuza-chief-who-sought-missiles-for-three-myanmar-ethnic-armies.html>

Tatmadaw announced to hand over the country's responsibilities to a democratically elected government after fulfilling the duties of state of emergency: SAC's Vice-Chair

PUBLISHED 8 APRIL 2022 | EMG

The Tatmadaw has clearly announced that upon accomplishing the provisions of the state of emergency, free and fair multiparty democratic elections will be held in line with the 2008 Constitution, and further work will be undertaken to hand over State duties to the winning party in accordance with

democratic standards, said Vice-Senior General Soe Win, Vice Chairman of State Administration Council (SAC), Deputy Commander-in-Chief of the Defence Services, Commander-in-Chief (Army) at the graduation ceremony of the 125th Intake of Defence Services (Army) Officers Training School (Bahtoo) held on April 6.

The Tatmadaw earnestly helped hold the general elections successfully in 2010 and 2015 and ensure they were free and fair for the emergence of a good and clean government selected by the people whose ultimate aims is to take a multi-party democracy path. But as you already know, there was reaction to the vote rigging in the general election held on November 8, 2020. And even they attempted to grab power unfairly. To prevent any deviation from the disciplined multi-party democracy, the Tatmadaw took control of the

country in accord with the emergency provision of the 2008 constitution, said the Vice-Senior General.

Then, the State Administration Council was formed with military members and civilians, and the five-point roadmap and nine political, economic and social objectives were adopted. The Tatmadaw has clearly announced that upon accomplishing the provisions of the state of emergency, free and fair multiparty democratic elections will be held in line with the 2008 Constitution, and further work will be undertaken to hand over State duties to the winning party in accordance with democratic standards, said the Vice-Senior General.

After takeover of the country on 1 February 2021, peaceful protests emerged after 3 February. But they turned to riots, violence, explosions and brutal killings at various outside instigations. The Tatmadaw exercised utmost restraint and handled the situation with least action. Then, martial law was inevitably imposed in six townships of Yangon Region, he said.

At present, we are witnessing some foreign countries and local terrorist organizations are making various means to incite and cause dissension between the state and the military. Every member of the Armed Forces is serving the country with their own desire and a noble spirit who wants to protect the State and the people, so he or she must carry out his / her duties with high confidence. No matter how many opposition groups attack us, we must faithfully and courageously face the spirit of patriotism, comradeship and the spirit of upholding the traditions of the Tatmadaw, said the Vice-Senior General.

<https://elevenmyanmar.com/news/tatmadaw-announced-to-hand-over-the-countrys-responsibilities-to-a-democratically-elected>

India's Frontier Districts Bordering Myanmar to Remain Under Draconian Security Law

By **RAJEEV BHATTACHARYYA** | 8 April 2022

Restive districts in India that border Myanmar will remain under a controversial law that gives extraordinary powers to India's security forces, despite the fact that the law has been revoked in other frontier areas.

The Indian government is apprehensive of a renewed campaign by separatist rebel groups who have bases and training facilities in Myanmar's Sagaing Region, which borders restive districts in India's Arunachal Pradesh, Nagaland and Manipur states.

The Armed Forces (Special Powers) Act 1958 (AFSPA) gives an edge to the security forces combating the militants. Some of the act's powers include opening fire upon anyone who is acting against law and order, arresting people without a warrant, searching any vehicle and prohibiting gatherings of five or more people.

AFSPA, which dates back to the time of British colonial rule, can be imposed in "disturbed areas" for a period of six months, after which a decision on its extension is reviewed by the government. Protests against AFSPA have broken out at regular intervals in frontier regions,

with locals calling for the repeal of the act, following allegations of the security forces committing atrocities and faking confrontations with alleged rebels.

A senior government official said that India's security agencies have received a number of reports in the last eight months about separatist Indian rebels based in Myanmar regrouping and recruiting.

"Among all the groups, the independent faction of the United Liberation Front of Asom (ULFA) has recruited the maximum number of cadres who are now being trained at camps in the Naga-inhabited zone of Myanmar's Sagaing Region," said the official.

ULFA, which has been active in India's Assam State since the early 1980s, declared a unilateral ceasefire with New Delhi in May last year, citing the COVID-19 pandemic as the reason for the group's decision.

There have also been reports of efforts by separatist groups to establish a new general headquarters in Sagaing Region. Separatist outfits from India's Manipur State, such as the People's Liberation Army (PLA) and the People's Republican Party of Kangleipak, who relocated in 2019 to other bases, have also reportedly returned to Naga territory in Myanmar.

All these developments indicate that the separatist campaign could recommence, so adversely affecting India's frontier districts. Indian security forces are already exercising extra caution after a colonel and four soldiers of the Assam Rifles were killed last November in a PLA **ambush** in Manipur's Churachandpur District.

India's government is also concerned at the 'understanding' reportedly arrived at between these groups and the Myanmar military. Some government officials believe that the separatist bases in Sagaing Region are unlikely to be "disturbed" as the rebel groups have agreed to engage in attacks against anti-regime People's Defence Forces (PDF) in the region.

Last February, in an interview with *The Irrawaddy*, Chin National Front (CNF) spokesperson [Salai Htet Ni](#) stated that the junta has mobilised Indian militant outfits to crush the resistance movement in western Myanmar's Chin State, which also borders India. He also referred to a clash between the CNF and the Zomi Revolutionary Army, which has camps in Manipur State and which has a ceasefire agreement with India's government.

Local PDFs have been very active against the military regime in Chin State and Sagaing Region. The junta has retaliated with brutal crackdowns, including attacks by [helicopter gunships](#) in Sagaing.

The regime's decision to ally with Indian militant groups can be understood in the context of the escalating resistance movement across Myanmar. According to some observers, the [effective strength](#) of the Myanmar military's combat soldiers is around 100,000-120,000, which has necessitated marshalling extra resources to combat the anti-regime forces.

The junta's 'understanding' with the Indian separatist outfits is almost a reversal of the policy that was unleashed early in 2019, when Operation Sunrise I & II were executed to

dismantle the camps of rebel groups in the Naga region of Sagaing. The operation, carried out in two phases, targeted bases at Taga in the Hukawng Valley near the Chindwin River, and the second battalion and general headquarters of the Khaplang faction of the National Socialist Council of Nagaland (NSCN-K).

That raid was the outcome of an agreement between the Myanmar military and the Indian government. The operation caught the groups by surprise since a ceasefire agreement had been inked in 2012 between the Myanmar military and the NSCN(K), after years of an unwritten pact which had brought hostilities between the two sides to an end.

The cessation of hostilities was preceded by occasional raids by the Myanmar military on the camps and columns of the rebels, which date back to the late 1960s when the Naga National Council established a footprint in Myanmar. Those attacks became more frequent in the 1980s, which forced the groups to often shift their bases to different locations. New Delhi's repeated pleas to the Myanmar military to eliminate the camps had hardly elicited any positive response, barring a few occasions such as the attack in 2019.

Rajeev Bhattacharyya is a senior journalist in Assam, India

<https://www.irrawaddy.com/news/burma/indias-frontier-districts-bordering-myanmar-to-remain-under-draconian-security-law.html>

Australia, Myanmar junta meeting 'unacceptable': HRW

By AFP | 08 April 2022

This handout photo taken on April 6, 2022 and released on April 7 by the Myanmar Military Information Team shows Australian ambassador Andrea Faulkner (L) meeting with Chief Senior General Min Aung Hlaing in Naypyidaw. Photo: AFP

Human Rights Watch on Thursday slammed a meeting between Australia's ambassador to Myanmar and the military junta chief, saying it was "lending credibility" to a regime accused of war crimes.

Since a military-led coup ousted Aung San Suu Kyi's administration last year, Myanmar has been increasingly isolated internationally -- with foreign governments urging an end to deadly crackdowns on mass democracy protests.

Australia's outgoing ambassador Andrea Faulkner met with junta leader Min Aung Hlaing in Naypyidaw on Wednesday, with state-owned media outlet Global New Light of Myanmar reporting the pair discussed "enhancement of cooperation in various sectors".

The ambassador was accompanied by Australia's defence attache to Myanmar, Colonel Tony Egan, according to a statement by Min Aung Hlaing's office.

Katrina Cooper from Australia's foreign affairs department said the ambassador had used the meeting to reiterate calls for Myanmar to cease violence and release detainees.

"The Australian government does not consider that the outgoing meeting legitimises the current regime," Cooper told a Senate committee in Canberra.

But HRW said the meeting and subsequent coverage in state media did just that.

"This meeting is not only deeply unacceptable, but it undercuts efforts by other governments to isolate the military commander implicated in serious abuses," HRW's Myanmar researcher Manny Maung said.

"By taking photo ops and accepting gifts, Australia only serves to lend credibility to a military junta that is accused of committing war crimes and crimes against humanity against its own population."

Maung urged Australia to "align with its traditional allies" by avoiding further high-level meetings with the junta and immediately imposing sanctions.

Australian officials outlined seven other meetings and phone calls with the junta since the coup, but denied any sectors were engaging with the regime.

Canberra has repeatedly called for the release of Australian economist Sean Turnell, who was working as an adviser to Suu Kyi when he was detained shortly after the coup.

He has been charged with violating Myanmar's official secrets law and faces a maximum penalty of 14 years in prison if found guilty.

Myanmar has been in chaos since a putsch in February 2021, with more than 1,700 people killed in crackdowns on dissent, according to a local monitoring group.

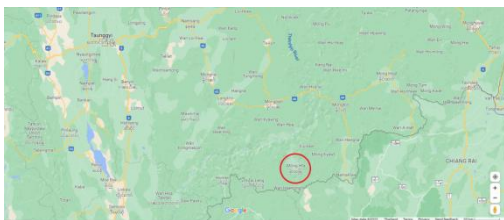
<https://www.mizzima.com/article/australia-myanmar-junta-meeting-unacceptable-hrw>

UWSA Attack RCSS In Mongton Township

By **SHAN** - April 8, 2022

The United Wa State Army (UWSA) and the Restoration Council of Shan State (RCSS) engaged in an exchange of fire after the UWSA allegedly attacked the RCSS in eastern Shan State.

Mong Htar Sub-township, the place UWSA and RCSS fighting

On Tuesday morning, the UWSA attack on the RCSS camp in Mongton Township lasted for 30 minutes, and at 1pm the two armed groups fought again, a local resident told SHAN on condition of anonymity.

An RCSS officer, who didn't want to be named, said five Shan soldiers were killed and they lost some military equipment, including assault rifles. "I also heard that some Wa soldiers were killed in the clashes, but I cannot say how many casualties there were."

The UWSA said it had lost one soldier, but the local source said the group had more casualties than it was willing to admit.

Military tensions between the groups in the region have been increasing since January. The last time they fought was in 2015, the same year the RCSS signed the Nationwide Ceasefire Agreement. The Burma Army has officially recognised RCSS's headquarters in Mong Hta since 2011.

<https://english.shannews.org/archives/24837>

Regime Sends More Armed Forces To Putao

KNG | 8th April 2022

The regime has deployed hundreds of armed forces to two villages in Putao Township as part of a major offensive to wrestle control of the area in northern Kachin State from the Kachin Independence Army (KIA). Locals confirmed to KNG that about 300 soldiers from two Burma Army (BA) columns have been sent to Tan Ja and Lon Shar Yang since early April and are staying in people's homes.

"The BA told us not to worry about our safety, but I think there will be clashes in our area soon because there are KIA troops stationed near Tan Ja," a local from Lon Shar Yang, who asked not to be named, told KNG.

It appears the BA is planning to build a military camp near the two villagers, which it'll use as a base for its attacks against the KIA and the People's Defence Forces.

After a month-long lull in the fighting, some 5,000 villagers from Sumpyi Yang, Hpert Mar, Lon Shar Yang and N'se Yang who'd fled the violence thought they were safe and returned to their homes only a fortnight ago with the support of the Kachin Peace-talk Creation Group, the Kachin National Consultative Council and the Myitkyina Christian Council.

However, fighting resumed when a column from BA approached Tan Ja on 3 April. A resident, who wishes to remain anonymous, heard artillery fire two miles from his village, where 80 BA soldiers confronted the KIA.

<https://kachinnews.com/2022/04/08/regime-sends-more-armed-forces-to-putao/>

တရုတ်၊ ရုရှားတို့နဲ့ စစ်ကောင်စီဆက်ဆံရေး သတိထားဖို့လိုတယ်လို့ NUG ဝန်ကြီးပြော

ဦးခင်မောင်စိုး(ဝါရှင်တန်ဒီစီ) | 2022.04.08

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာဇော်ဝေစိုး။ Photo: NUG

NUG အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ကျန်းမာရေးနှင့် ပညာရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာဇော်ဝေစိုး က လတ်တလောကာလအတွင်း ရုရှား၊ တရုတ်နဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွေက အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနဲ့ ဆက်ဆံရေးတည်ဆောက်နေတာဟာ နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွက် အန္တရာယ်ဖြစ်တယ်လို့ ပြောပါတယ်။

“ဂလိုဘယ် ပေါ်လစီတစ်ခုလုံး ပြောရမှာပေါ့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ နိုင်ငံရေး အပြောင်းအလဲတွေက ကျွန်တော်တို့ အပေါ်မှာ အများကြီးရိုက်ခတ်လာနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။ တရုတ်က ဝဏ္ဏမောင်လွင်ကို ခေါ်ပြီးတွေ့ပြီး ပြောလိုက်တာတို့၊ အိန္ဒိယက သံအမတ်ခန့်အပ်လွှာပေးတာတို့၊ ယူကရိန်းမှာ ရုရှားက နိုင်ငံနဲ့ ရုံးရုံး မြန်မာနိုင်ငံဆီက ရရှိနိုင်တဲ့ စီးပွားရေးတွေ နိုင်ငံရေးတွေကို ရုရှားက လိုချင်မှာပဲ။ အဲတော့ မြန်မာနိုင်ငံက ရုရှားရဲ့ proxy လိုဖြစ်သွားမှာပဲ။ အဲလိုမျိုးဖြစ်သွားမှာကို တရုတ်ကလည်း စိုးရိမ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီအချိန်မှာ တရုတ်က သွက်သွက်လက်လက်ကြီး ပြောင်းလဲသွားတာလို့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။ တရုတ်က ပြောင်းလဲသွားတဲ့ အပေါ်မှာ အိန္ဒိယကလည်း Balance ဖြစ်အောင် မြန်မာပြည်မှာ လာလုပ်တာဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီဟာတွေကြားထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူတွေရဲ့ နွေဦးတော်လှန်ရေး၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ Revolution၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ NUCC တို့၊ NUG တို့ CRPH တို့၊ PDF ၊ တိုင်းရင်းသား တွေပေါ်ရောက် ကျွန်တော်တို့အားလုံးက ဒါတွေကို မျက်ခြည်မပြတ်ကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တော်လှန်ရေးကို အောင်မြင်အောင်လှုပ်ရှားရလိမ့်မယ်လို့တော့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။ ”

တပြိုင်နက်မှာပဲ သူတို့ NUG နဲ့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအကြား ဆက်ဆံရေး တိုးတက်နေတာကို တရုတ်နဲ့ ရုရှားအပါအဝင် နိုင်ငံအများအပြားက စောင့်ကြည့်တွက်ချက်နေမှာဖြစ်တယ်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကတော့ မြန်မာပြည် ဒီမိုကရေစီပြန်လည် ရရှိရေးအတွက် ထူးထူးခြားခြား ထောက်ခံ ဆောင်ရွက်နေတာမြင်ရပါတယ်။

လတ်တလောရက်ပိုင်းမှာတင် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်က ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ မြန်မာတပ်ဖွဲ့တွေက ကျူးလွန်ခဲ့တာတွေဟာ လူမျိုးတုံး သတ်ဖြတ်မှုဖြစ်တယ်လို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ကြေညာတဲ့ အခမ်းအနားမှာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အန်တိုနီဘလင်ကန်က ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် ဟာ လက်ရှိနွေဦးတော်လှန်ရေးကို ရက်ရက်စက်စက်ဖြိုခွဲမှုတွေအတွက်ပါ တာဝန်ရှိသူဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားရင်း NUG နဲ့ အတိုင်ပင်ခံ ကောင်စီ NUCC တို့ရဲ့တည်ရှိမှုကိုလည်း အသိအမှတ် ပြုသွားခဲ့တယ်လို့ ဒေါက်တာဇော်ဝေစိုး က ပြောပါတယ်။

“CRPH တို့၊ NUG တို့၊ NUCC တို့ ပြောတဲ့ အပြင် ဒီနွေဦးတော်လှန်ရေးထဲက အဖြစ်အပျက်တွေကိုပါ ထုတ်နုတ်ပြီး ပြောသွားတာပေါ့ဗျာ။ မုံရွာမှာ သူနာပြုကျောင်းသူ သင်ဇာဟိန်းက လူနာ ၃ ယောက်ကို ပြုစုနေတုန်းမှာ သူ့ရဲ့ခေါင်းကို ပစ်ခံရလို့ ဆုံးသွားတဲ့ အကြောင်းကို စတိုရီ ပြောသွားတာဆိုတော့ အဲလိုမျိုးပြောတာတွေဟာ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ တော်လှန်ရေးအတွက် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီအပြောင်းအလဲအတွက် အားရှိစေတယ်လို့တော့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။ ဟိုတနေ့က မစ်ချ်မက်ကော်နယ်နဲ့ သံအမတ်ကြီး ဗိုက်ဒါ တို့ တွေ့ဆုံပွဲကလည်း ပြောလိုရတယ်။ NUG ၊ NUCC နဲ့ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဒီမိုကရေစီလမ်းကြောင်းကို အမြန်ဆုံးပြန်ရောက်အောင်လုပ်ဖို့ ဆိုတဲ့ဟာက ကောင်းတဲ့ အလားအလာလို့မြင်တယ်။”

ဧပြီ ၅ ရက်နေ့က အလုံမြို့နယ်က မူကြိုကျောင်းတစ်ကျောင်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက အသက် ၃ နှစ်သာရှိသေးတဲ့ မောင်သန့်ဘုန်းဝေယံကို ဝင်ရောက်ဖမ်းဆီးသွားတဲ့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်လို့တော့ အဲဒီ ကလေးဟာ အသက် ၁၁ လွန်းလှတဲ့အတွက် စိတ်ပိုင်း ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်နိုင်ပါတယ်။

ဒါဟာ ကလေးသူငယ်တွေရဲ့ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဖျက်ဆီးတဲ့ပြစ်မှုဖြစ်တယ်လို့ ဒေါက်တာ ဇော်ဝေစိုးက ဝေဖန်လိုက်ပါတယ်။

“ကလေးရဲ့ ဦးနှောက်ကြီးထွားမှု ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့အချိန် ဒီအချိန်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးအချိန်။ လူတစ်ယောက်က ဦးနှောက်ကြီးထွားမှု အရေးကြီးဆုံးအချိန် ၂နှစ်၊ ၃နှစ်၊ ၄နှစ်ဟာ အရေးကြီးဆုံးအချိန်။ ဒီလိုအချိန်မှာ changes တွေ၊ damage တွေ ဖြစ်သွားတာဟာ အရမ်းကို ထိခိုက်ပါတယ်။ ဦးနှောက်ရဲ့ ကြီးထွားမှုအတွက် တော်တော်ကို ဆိုးရွားပါတယ်။ အခုဆိုရင် ဒါက Crime against humanity, War Crime and also Crime against Children Development လို့တောင်ပြောလို့ရတယ်။ ”

စစ်ကောင်စီရဲ့ဖိနှိပ်ချေမှုန်းမှုတွေကြောင့် ပြည်သူတွေရဲ့ နာကြည်းမှုတွေက အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်ရှိလာနေပြီဖြစ်ပြီး နေ့ဦးတော်လှန်ရေးဟာအရှိန်အဟုန် ပိုမိုမြင့်မားလာနေပြီဖြစ်တယ်လို့လည်း ဒေါက်တာ ဇော်ဝေစိုး ကပြောပါတယ်။

“အိမ်မရှိတော့ဘူး၊ ရွာမှာ မီးလောင်နေတယ်၊ နွားတွေလည်း မရှိတော့ဘူး၊ အိမ်မှာ မွေးထားတဲ့ ကြက်နဲ့ ဝက်တွေလည်း မရှိတော့ဘူး။ အဲလို လူတွေက အများကြီး။ အဲလိုလူတွေရဲ့ စိတ်ထဲမှာ မင်းအောင်လှိုင်ကိုလက်ခံမလား၊ မင်းအောင်လှိုင်ကို အပြတ်ရှင်းချင်မလား ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလေးပဲ။ မြန်မာပြည်မှာ ရှိတဲ့ ကိုးဆယ်၊ ကိုးဆယ်ငါး ရာခိုင်နှုန်းသည် ဒါဘာကြောင့်ဖြစ်လဲဆိုတာ မသိတဲ့သူ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။ စစ်ကိုင်းဆိုရင် ခလေးတွေကော လူကြီးတွေကော ဒီတော်လှန်ရေးမှာ မပါတဲ့သူ မရှိဘူး။ အဲလိုလူ ကိုးဆယ်ငါးရာခိုင်နှုန်း၊ ကိုးဆယ်ကိုး ရာခိုင်နှုန်းကို ဒီ တစ်ရာခိုင်နှုန်း နှစ်ရာခိုင်နှုန်းက ဘယ်လောက်ကြာကြာလုပ်နိုင်မှာလဲ။ သေချာတယ် ဒီပွဲဟာ ပြီးမှာ။ လုံးဝသေချာတယ် ဒီပွဲက ပြီးမှာ။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တွေ၊ တော်လှန်ရေး အဖွဲ့တွေနေရာကနေ စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။ ဖက်ဒရယ်ကို လိုချင်လို့ လုပ်လာတာ အနှစ် ၇၀ ရှိပြီ။ သူတို့အတွက် အကောင်းဆုံး အချိန်က ဒီနေ့ မဟုတ်လို့ ဘယ်နေ့ဖြစ်မလဲ။ ”

တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေးအဖွဲ့တွေနဲ့ NUG အကြား ဆက်ဆံရေး တစ်နေ့တခြား တိုးတက်နေကြောင်းနဲ့ လက်ရှိ NUG ဝန်ကြီး ဦးအောင်မျိုးမင်း နဲ့ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးမိုးဇော်ဦး တို့ရဲ့ အမေရိကန်ခရီးစဉ်ကနေ အောင်မြင်မှုတွေရရှိမယ်လို့ ယူဆကြောင်းလည်း ကျန်းမာရေးနဲ့ ပညာရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဇော်ဝေစိုး က RFA ကိုပြောပါတယ်။

အခုလို ဒေါက်တာ ဇော်ဝေစိုးရဲ့ပြောကြားချက်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး စစ်ကောင်စီဘက်က တုံ့ပြန်ချက်တွေကိုတော့ လတ်တလော မရရှိနိုင်သေးပါဘူး။

<https://www.rfa.org/burmese/news/drzawwaisoe-comment-on-china-russia-relations-nug-arrested-child-04082022173801.html>

ခုခံတော်လှန်သူများ၏ ဘဏ္ဍာနှင့် လက်နက်ခဲယမ်းပြဿနာ

အေးချမ်းဆု | 8 April 2022

ခုခံတော်လှန်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲနေသည့်တပ်ဖွဲ့များအတွက် ဒုတိယအရေးကြီးသည့် ပြဿနာမှာ ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာ၊ လက်နက်ခဲယမ်း ပြဿနာဖြစ်သည်။ ၂၀၂၁ အာဏာသိမ်းမှုနောက်ပိုင်း လက်နက်ကိုင်စွဲလာကြသည့် NUG/PDF များ အပါအဝင် တခြား ခုခံတော်လှန်ကြသည့် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များအားလုံး ဖြေရှင်းရမည့် ပြဿနာလည်း ဖြစ်လာ၏။

ဘဏ္ဍာရေးပြဿနာဆိုသည်မှာ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ တခု တည်ဆောက်ရာတွင် အရေးပါသော ကိစ္စ တရပ်ဖြစ်သည်။ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ စစ်အသုံးအဆောင်၊ စစ်ဝတ်စစ်စား၊ ရိက္ခာ၊ ဆေးဝါး၊ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်း စသည့်တို့ကို ဝယ်ယူရန် လုံလောက်သည့် ဘတ်ဂျက်ရှိရမည် ဖြစ်၏။ ဤစစ်သုံးဘတ်ဂျက်တွင် အခြေခံ တလုံးတခဲတည်း ကုန်ကျမည့် ဘတ်ဂျက်နှင့် လစဉ်ကုန်ကျမည့် ဘတ်ဂျက်ကို ခွဲခြားရန်လိုသည်။

လက်နက်၊ စစ်အသုံးအဆောင်၊ စစ်ဝတ်စစ်စား၊ ဆေးရုံသုံးကိရိယာ၊ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများ စသည်တို့က တလုံးတခဲတည်း ကုန်ကျမည့်ငွေဖြစ်ပြီး အဓိက ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ ရိက္ခာ၊ ဆေးဝါးနှင့် အခြားကုန်ကျမှုတို့မှာ လစဉ်ကုန်ကျမည့်ငွေများဖြစ်၏။

၂၀၂၁ နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင် ခုခံစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲသူများ၏ ဘဏ္ဍာရေးသည် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့များနှင့်ခြားနား၏။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ဘတ်ဂျက်ရှာနိုင်သလောက် တပ်ဖွဲ့ကို တည်ဆောက်သည်။ ဘတ်ဂျက်အပေါ်မူတည်ပြီး တပ်ဖွဲ့တိုးချဲ့ရေးကို ဆောင်ရွက်သည်။ ၂၀၂၁ တွင် ပေါ်ပေါက်လာသည့် လက်နက်ကိုင်ခုခံစစ်ဆင်သူများသည် တိုင်းရင်းသား တပ်ဖွဲ့များနှင့် ပြောင်းပြန်ဖြစ်၏။

လက်နက်၊ စစ်အသုံးအဆောင်၊ စစ်ဝတ်စစ်စား၊ ဆေးရုံသုံးကိရိယာ၊ ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများ စသည်တို့က တလုံးတခဲတည်း ကုန်ကျမည့်ငွေဖြစ်ပြီး အဓိက ခဲယမ်းမီးကျောက်၊ ရိက္ခာ၊ ဆေးဝါးနှင့် အခြားကုန်ကျမှုတို့မှာ လစဉ်ကုန်ကျမည့်ငွေများဖြစ်၏။

ဝုန်းဒိုင်းကြွ ထွက်ပေါ်လာသော လက်နက်ကိုင်အင်အားစုများအတွက် ဘတ်ဂျက်အလျင်မီအောင်ရှာရေး ဖြစ်နေ၏။ ခုခံစစ်ဆင်သူများ အားသာသည့်အချက်မှာ ဝိုင်းဝန်းလှူဒါန်းသူ၊ ကူညီသူ များ၍ ခံသာသည်။ ရိက္ခာပြဿနာ၊ စစ်ဝတ်စစ်စားပြဿနာ၊ ဆေးဝါးပြဿနာများကို တစုံတရာ ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ကြ၏။ သို့သော် လက်နက်ခဲယမ်း ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် ကြီးမားသော အခက်အခဲကိုရင်ဆိုင်ရသည်။

အဖွဲ့ငယ်တဖွဲ့ချင်း ရင်ဆိုင်ရသကဲ့သို့ PDF အားလုံးကို ခေါင်းဆောင်မှုရယူထားသည့် NUG အတွက် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုတခု ဖြစ်လာ၏။ NUG ကို ပြစ်တင်ဝေဖန်မှု များစွာတွေ့ရသည်။ NUG တာဝန်ရှိသူများ၏ ပြောကြားချက်ကို ကြည့်ပါက အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရ၏။ NUG ယာယီ သမ္မတ၏ ပြောကြားချက်အရ PDF အင်အား သောင်းကြီးပိုင်းအထိရှိသည်ဟု သိရသည်။ အင်အား ၅၀၀၀၀ အထက်ဟု ဆိုလိုပုံရ၏။ NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၏ ရှင်းလင်းချက်အရ တနှစ်တာ ကာလအတွင်း ရံပုံငွေ ဒေါ်လာ သန်း ၃၀ ခန့် ရှာဖွေရရှိပြီး လက်နက်ခဲယမ်း ဝယ်ယူရေးအတွက် ၈၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းခန့်အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု သိရသည်။

ဦးစွာအားဖြင့် NUG ၏ ဘဏ္ဍာရှာဖွေပုံတွင် ဆန်းသစ်မှုများ ရှိသည်ကတော့ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။ နွေဦး တော်လှန်ရေးရံပုံငွေ အလှူခံခြင်းအပြင် ရာဖယ်လက်မှတ်ရောင်းခြင်း၊ နွေဦးထိဖွင့်ခြင်း၊ ငွေတိုက်စာချုပ် ရောင်းချခြင်း စသည်တို့သည် ဆန်းသစ်မှုများဟုဆိုရမည်။ ဒေါ်လာသန်းဆယ်ဂဏန်းတချို့ ရှာဖွေနိုင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ NUG ၏ ဘဏ္ဍာရေး ရံပုံငွေရှာဖွေမှုသည် ဆန်းသစ်မှုရှိသည့်အပြင် အတိုင်းအတာ ပမာဏ မနည်းလှဟု ဆိုနိုင်ပါ၏။

NUG ယာယီ သမ္မတ၏ ပြောကြားချက်အရ PDF အင်အား သောင်းကြီးပိုင်းအထိရှိသည်ဟု သိရသည်။ အင်အား ၅၀၀၀၀ အထက်ဟု ဆိုလိုပုံရ၏။

NUG သည် လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိသည်ဟု ဆို၍ရ၏။ သို့သော် အချိန်တိုအတွင်း ပမာဏကြီးမားလာနေသော အင်အားစုများကို အလျင်မီအောင် ထောက်ပံ့နိုင်ရန်အတွက် တခြားနည်းလမ်းများကို ထပ်ဖြည့် စဉ်းစားသင့်ပါသည်။ ထို့အတူ ခုခံတော်လှန်တိုက်ပွဲဝင်နေသည့် တပ်ဖွဲ့တိုင်း စဉ်းစားဆောင်ရွက်ရမည့် ပြဿနာလည်း ဖြစ်သည်။

NUG ၏ လက်ရှိ ရံပုံငွေရှာဖွေမှုသည် မိမိအား ထောက်ခံသော လူထုအပေါ် အခြေခံသည်ကို တွေ့ရ၏။ နောက်ပိုင်းတွင် ဒေသခံ PDF များအား နယ်မြေအလိုက်အခွန်ကောက်မှု ခွင့်ပြုလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ လက်နက်ကိုင် ခုခံစစ်ကာလအတွင်း PDF တပ်ဖွဲ့များ ဘဏ္ဍာရေး တောင့်တင်းစေရန်အတွက် NUG ကိုယ်တိုင် ပြည်တွင်းရှိ လုပ်ငန်းရှင်များကို အခွန်ကောက်ခံသည့် စနစ်တရပ်ထူထောင်နိုင်ရန် လိုသည်။

တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့များလည်း ၎င်းတို့ ရပ်တည်ရေးအတွက် ၎င်းတို့ဒေသတွင်းရှိ လုပ်ငန်းရှင်များအား အခွန်ကောက်သည်သာ ဖြစ်၏။ NUG အပါ ခုခံတိုက်ပွဲဝင်နေသူများသည်လည်း ပြည်တွင်းရှိ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးမြို့ကြီးများပါ လှုပ်ရှားနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းရှင်များအား အခွန်ကောက်ခံနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းရှိသည်။ နည်းနာနှင့် စနစ်တရပ်ထူထောင်နိုင်ရန်သာ လိုသည်။

ထို့အပြင် NUG သို့မဟုတ် PDF နှင့် ခုခံတိုက်ပွဲနေသူများအား ထောက်ခံသူများထံမှ အလှူငွေ ကောက်ခံရာတွင်လည်း လစဉ် တတ်နိုင်သည့် ပမာဏ (ဝါ) အပမ်းမကြီးသည့် ပမာဏ ထည့်ဝင်သည့် ကွန်ရက်ငယ်များ စုစည်းခြင်းသည်လည်း နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်၏။ တိုင်းရင်းသားတော်လှန်ရေး တပ်ဖွဲ့တစ်ခု၏ ရံပုံငွေ ရှာသည့်နည်းလမ်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ လူတယောက်လျှင် မြန်မာကျပ်ငွေ တသောင်း လစဉ်ထည့်ဝင်ပါက လူတသိန်းထည့်ဝင်အောင် စည်းရုံးနိုင်လျှင် လစဉ် သိန်းတသောင်းရမည်ဖြစ်ပြီး လစဉ်ကုန်ကျမည့် ခဲယမ်း၊ ရိက္ခာနှင့် ဆေးဝါးပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်၏။

ခုခံစစ်ကာလအတွင်း PDF တပ်ဖွဲ့များ ဘဏ္ဍာရေး တောင့်တင်းစေရန်အတွက် NUG ကိုယ်တိုင် ပြည်တွင်းရှိ လုပ်ငန်းရှင်များကို အခွန်ကောက်ခံသည့် စနစ်တရပ်ထူထောင်နိုင်ရန်လိုသည်။

တချို့လူများအနေနှင့် တလုံးတခဲတည်း ထည့်ဝင်ရန် ခက်ခဲသော်လည်း လစဉ်ဝင်ငွေမှ ၅၀၀၀ သို့မဟုတ် တသောင်းကျပ် ထည့်ဝင်ခြင်းသည် လူတဦးချင်းအနေဖြင့် ဝန်မပီစေသည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိလည်း ထိုစနစ်ကို ကျင့်သုံးနေသည်ဖြစ်ရာ ပို၍အားကောင်းလာစေရန်နှင့် ပုံမှန်စနစ်တကျ လည်ပတ်နိုင်ရေးအတွက် စည်းရုံး ဖွဲ့စည်းရန်သာ လိုအပ်၏။

ထို့အပြင် ခုခံတော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းရာတွင် လက်ရှိ၌ ဘဏ္ဍာရိက္ခာပြဿနာများ ကြုံနေရချိန်တွင် စဉ်းစားသင့်သည်မှာ ဒေသအလိုက် ၆ လ ခန့်မှန်းဘတ်ဂျက် (ဝါ) ရေတိုစီမံချက် ရေးဆွဲ၍ ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်၏။ ဘတ်ဂျက်အင်အားအပေါ် အခြေပြု၍ လက်နက်ရရှိမှုအပေါ် အခြေပြု၍ တပ်ဖွဲ့အင်အားကို တိုးချဲ့ ဖွဲ့စည်းရန်လိုသည်။

တိုင်းရင်းသားတပ်ဖွဲ့တစ်ခု၏ အတွေ့အကြုံအရ လူသစ်များကို ပုံမှန်လေ့ကျင့်ထားသော်လည်း လိုအပ်မှ ခေါ်ယူတာဝန်ထမ်းဆောင်စေခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းသည်။ လေ့ကျင့်ပြီးသော ရဲဘော်များအား မိမိရပ်ရွာတွင်ပင် ပြန်၍ အရပ်သားအသွင်ဖြင့် နေထိုင်စေကာ ဘတ်ဂျက်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မှ ခေါ်ယူသည်ကို တွေ့ရ၏။ ဤသည်မှာ ဘတ်ဂျက်မလုံလောက်သည့် ပြဿနာဖြေရှင်းသည့် နည်းလမ်းများထဲက တခုသာဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါနည်းလမ်းကို လက်ရှိ စစ်ကောင်စီက လိုက်လံဖမ်းဆီး၍ ထွက်ပြေးနေရသော ခုခံတိုက်ပွဲဝင်သူများ၊ စစ်ဖြစ်ပွားနေသော ဒေသများ၊ ကျေးရွာများတွင် လူငယ်မှန်သမျှကို ခုခံတိုက်ပွဲဝင်သူများဟု စွပ်စွဲကာ ဖမ်းဆီးနှိပ်စက် ပစ်သတ်ခံနေရသော ဒေသများတွင် ကျင့်သုံးရန် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဖြစ်နိုင်သည့်နည်းလမ်းများကို စဉ်းစားနိုင်ရန်သာ ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၏။

ဘဏ္ဍာရေး နှင့်တွဲ၍ တွေ့ရသည့် ပြဿနာမှာ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် ရရှိရေး ပြဿနာဖြစ်သည်။ NUG ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၏ ပြောကြားချက်အရ လက်နက်ခဲယမ်း ဝယ်ယူရေးအတွက် ဒေါ်လာ ၂၅ သန်းခန့် သုံးပြီးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထိုပမာဏနှင့်ဆိုပါက ပျမ်းမျှ သေနတ်တလက် ဒေါ်လာ ၂၀၀၀ ခန့်နှင့်တွက်လျှင် သေနတ်အလက် တသောင်းခန့်သာ ဝယ်ယူရရှိရန်ဝေနိုင်သည်ဟု တွက်ချက်ရ၏။

တချို့လူများအနေနှင့် တလုံးတခဲတည်း ထည့်ဝင်ရန်ခက်ခဲသော်လည်း လစဉ်ဝင်ငွေမှ ၅၀၀၀ သို့မဟုတ် တသောင်းကျပ် ထည့်ဝင်ခြင်းသည် လူတဦးချင်းအနေဖြင့် ဝန်မပီစေသည့်နည်းလမ်းဖြစ်သည်။

အမှန်ပြောရလျှင် တနှစ်အတွင်း ဤပမာဏ ရရှိခြင်းသည် ကျေနပ်လက်သင့်ခံနိုင်လောက်သည့် ပမာဏဖြစ်သည်။ သို့သော် တဖက်ကလည်း အင်အား ၅၀၀၀၀ အထက်ရှိပြီဆိုသည့် PDF အရေအတွက်နှင့်ဆိုလျှင် လက်နက်တပ်ဆင်ရန် များစွာ လိုအပ်နေသေး၏။

တကယ်တမ်း NUG/PDF တို့အား နိုင်ငံတကာ ထောက်ခံအားပေးမှု ရှိသည်ဆိုသော်လည်း လက်နက် ထောက်ပံ့သည့် နိုင်ငံမရှိပါ။ ထို့အပြင် တရားဝင် လက်နက်ဝယ်ယူ၍လည်း မရသည်ဖြစ်ရာ ဝယ်ယူရန်လည်း

ခက်ခဲ၏။ PDF သောင်းကြီးပိုင်း အင်အားကို လက်နက်တပ်ဆင်ရန် ရံပုံငွေ ဒေါ်လာသန်း ရာဂဏန်း လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ပစ်ခတ်ကျည်အပါအဝင် လက်နက်ကြီးများ ဝယ်ယူတပ်ဆင်ရပါက ထို့ထက်မက ပို၍ ကုန်ကျမည်ဖြစ်၏။

ထို့အပြင် ငွေရှိတိုင်း အလွယ်တကူ ဝယ်၍ရသည် မဟုတ်ပေရာ အချိန်လည်း လိုအပ်သည်။ ရရှိပါက ပြည်တွင်း၌ ဖြန့်ခွဲပို့ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ လက်ရှိ NUG ၏ လက်နက်ခဲယမ်း ဝယ်ယူရရှိမှုသည် ကျေနပ်လောက်ဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း လက်နက်အရေအတွက် လေးငါးခြောက်ဆမက များနေသော ခုခံတိုက်ပွဲဝင်နေသည့် PDF အင်အားများ အတွက် ဆင့်ပါးစပ် နှမ်းပက်သလို ဖြစ်နေသည်ကတော့ အမှန်ပင်ဖြစ်၏။

တဖက်က လက်နက်ခဲယမ်း ရရှိရေးကြိုးပမ်းနေစဉ်တွင် တဖက်ကလည်း လက်ရှိ နွေဦးတော်လှန်ရေးတွင် လက်လုပ်သေနတ်များ၊ လက်လုပ်မိုင်းများ၊ ရံပုံခွင်းဟု ခေါ်ဆိုသည့် စိန်ပြောင်းများ၊ ခုံးများကို စစ်ပွဲဖြစ်ပွားရာ ဒေသများတွင် တည်ထွင်ထုတ်လုပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ နွေဦးတော်လှန်ရေးအတွင်း လူထု၏ ဖန်တီးနိုင်စွမ်းအား ဖြစ်၏။ လက်နက်အလွယ်တကူမရ၍ စိတ်ပျက်မနေဘဲ၊ ရသည့်နည်းလမ်းဖြင့် ကြံဆသည့် လူထု၏ ဖန်တီးမှုဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားတပ်ဖွဲ့တစ်ခု၏ အတွေ့အကြုံအရ လူသစ်များကို ပုံမှန်လေ့ကျင့်ထားသော်လည်း လိုအပ်မှ ခေါ်ယူတာဝန်ထမ်းဆောင်စေခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းသည်။

ထိုလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာရေးအတွက် အားပေးရန် လိုအပ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်းများ လုံခြုံစိတ်ချသည့် နေရာများတွင် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်၊ စီစဉ်မှုရှိရန် လို၏။ ထိုစစ်လက်နက်ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာပါက လတ်တလော လက်နက်လိုအပ်မှုကို ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ခုခံ တော်လှန်သူများ အတွက် လက်နက်ခဲယမ်း လိုအပ်နေချိန်တွင် လူထု၏ တည်ထွင်ဖန်တီးမှုများကို အားပေးရန်၊ ပံ့ပိုးရန်၊ ချီးမြှောက်ရန်လိုပေသည်။

တဖက်ကလည်း မိမိတို့ လက်ထဲတွင် ရှိသည့် လက်နက်ခဲယမ်းနှင့် ရရှိနိုင်သည့် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်များကို တွက်ဆ၍ စစ်ရေးစီမံကိန်း၊ အစီအမံများ ရေးဆွဲရန် လို၏။ ခုခံစစ်ပွဲတွင် လက်ထဲ ရှိသမျှကို အကုန်သုံး၍ တိုက်ခိုက်ပြီး ခဲယမ်းမရှိတော့လျှင် ငုတ်တုတ် ထိုင်နေ၍ မရပေ။ မိမိလက်ထဲရှိသည့် ခဲယမ်း၊ ရလာမည့် ခဲယမ်းများကို တွက်ချက်သုံးစွဲပြီး တိုက်ပွဲများကို ဖန်တီးမှု ကြံ့ကြံ့ခံ တိုက်ပွဲဝင်နိုင်လိမ့်မည် ဖြစ်သည်။

ခုခံ တော်လှန်သူများ အတွက် လက်နက်ခဲယမ်း လိုအပ်နေချိန်တွင် လူထု၏ တည်ထွင်ဖန်တီးမှုများကို အားပေးရန်၊ ပံ့ပိုးရန်၊ ချီးမြှောက်ရန်လိုပေသည်။

ပြီးခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုအတွင်း လူအင်အား ၂၆ ယောက်၊ သေနတ်တလက်ဖြင့် စတင်ခဲ့သော AA တပ်ဖွဲ့၊ လူအင်အား ၄၀ ကျော်၊ သေနတ် ၂၀ ကျော်ဖြင့် စတင်ခဲ့သော TNLA တို့သည်ပင် ယနေ့အချိန်၌ အားကောင်း မောင်းသန် ရပ်တည်နိုင်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။ တပြည်လုံးအနှံ့အပြား ပုန်ကန်တော်လှန်နေသော ခုခံ တော်လှန်နေသူတို့ အဖို့ တိုက်စိတ်ခိုက်စိတ် မြင့်မားပြီးသား ဖြစ်ရာ အထူးတလည် လူအင်အား စုဆောင်းစရာမလိုသည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။

ထို့အပြင် အချိန်တိုအတွင်း တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံနှင့် စစ်ပွဲအတွင်း တည်ထွင်ဖန်တီးမှုများ ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ မိမိရရှိသည့်၊ ရနိုင်သည့် ဘဏ္ဍာအင်အား၊ လက်နက်ခဲယမ်း စသည့် အချက်အလက်များအား စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲပြီး ရေတိုစီမံချက်များ တပ်ဖွဲ့အလိုက် ဒေသအလိုက် ရေးဆွဲချမှတ်ကာ တိုက်ပွဲဝင်ရန်လည်းကောင်း၊ တပ်အားတည်ဆောက်ရန်လည်းကောင်း လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။

ခုခံတော်လှန်သူများအနေနှင့် လက်တွေ့အခြေအနေများအပေါ် အခြေပြု၍ တိုက်ပွဲဝင်ရန်လိုအပ်သကဲ့သို့ မိမိတပ်ဖွဲ့ကို စနစ်တကျ တည်ဆောက်ရန်လည်း အရေးကြီး၏။ အကောင်အထည်မဲ့ မျှော်လင့်ချက်အမှားများနှင့် စိတ်ကူးယဉ်နေ၍ မရပေ။

အကောင်အထည်မဲ့ မျှော်လင့်ချက်အမှားများနှင့် စိတ်ကူးယဉ်နေ၍မရပေ။

ထို့အပြင် လက်ရှိအောင်မြင်မှု အတော်အတန်ရနေသည့် တပ်ဖြိုခွဲရေးကို ဆက်လက်အားစိုက်ပြီး ကူးပြောင်းလာသည့် မြန်မာစစ်တပ်မှ လက်နက်ခဲယမ်း ရယူခြင်းကို ဆက်လက်အားထည့် လုပ်ဆောင်ရလိမ့်မည်။ စစ်ရေးအရလည်း စစ်မြေပြင်ကို ရှင်းလင်းပြီး ချေမှုန်းရေးတိုက်ပွဲများမှ ရန်သူလက်နက် ရယူတပ်ဆင်ခြင်းသည်လည်း လက်နက်ခဲယမ်း ဖြည့်တင်းရေး နည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်ပေသည်။

(အေးချမ်းဆုသည် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးလေ့လာသူတဦး ဖြစ်သည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/opinion/viewpoint/2022/04/08/251187.html>

ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းခံရသည့် ၄ နှစ်ကလေးငယ်နှင့် အဆက်သွယ်ပြတ်နေ

By ဧရာဝတီ | 8 April 2022

ရန်ကုန်တိုင်း၊ အလုံမြို့နယ် စက်တွင်းလမ်းရှိ BC မူကြိုကျောင်းတွင် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ အင်အားသုံး ဖမ်းဆီး ခြင်းခံခဲ့ရသည့် ၄ နှစ်အရွယ် ကလေးငယ်အား မည်သည့်နေရာသို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားသည်ကို ယနေ့အချိန်ထိ မသိရသေးကြောင်း မိသားစုနှင့် နီးစပ်သူများထံမှ သိရသည်။

အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ (NUG) ကလည်း ဖခင်ဖြစ်သူအား ရှာဖွေမတွေ့ရှိသဖြင့် ၄ နှစ်အရွယ် သားဖြစ်သူကို မူကြိုကျောင်းမှနေ၍ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များက အရပ်ဝတ်များဝတ်ကာ ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်သွားချိန်မှစ၍ ယခုအချိန်ထိ မည်သည့်နေရာတွင် ထားရှိသည်ကို မသိရှိရသေးကြောင်း ယနေ့ရက်စွဲ ဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ထို့ပြင် ကလေးငယ်၏ မိခင်အား ဖမ်းဆီးထားပြီး စစ်ကြောရေး လုပ်နေစဉ်ကာလအတွင်း ကလေးငယ်အား ထပ်မံဖမ်း ဆီးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကလေးငယ်နှင့် မိခင်တို့၏ အသက်အန္တရာယ်ပါ စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ အခြေအနေ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရသည်ဟုလည်း NUG က ဆိုထားသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီ ၅ ရက် နေ့လယ် ၁၂ နာရီနှင့် ၁ နာရီကြား အချိန်ခန့်တွင် Double Cap ၁ စီး၊ ရဲကား ၁ စီး၊ အိမ်စီးကား ၁ စီးနှင့်အတူ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကိုယ်တိုင် ပါဝင်သည့် အရပ်ဝတ် စစ်ကောင်စီတပ်သားများသည် BC မူကြိုကျောင်းသို့ ရောက်လာခဲ့ကြောင်း၊ ကျောင်းပေါ်သို့ စစ်ကောင်စီတပ်သား ၅ ဦးက လက်နက်များဖြင့် တက်လာခဲ့ ပြီး ကလေးအား မူကြိုဆရာမများထံမှ တောင်းယူဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း မျက်မြင်တွေ့ရှိသူများ၏ ပြောပြချက်အရ သိရသည်။

မူကြိုကျောင်းမှ ဆရာမတဦးက “ကလေးအမေက ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (PDF) ကို ထောက်ခံလို့ ဖမ်းခိုင်းထား တယ်။ ကားက အောက်မှာရှိတယ်။ ကလေးကို လာခေါ်တာ။ အဲဒါကို ကျမက ကလေးအမေကို ကျောင်းအုပ်တဲ့အချိန် တချိန်ပဲ မြင်ဖူးလိုက်ပါတယ်။ ကျန်တဲ့အချိန်တွေက အဘိုးအဘွားတွေပဲ မြင်ဖူးပါတယ်ဆိုပြီး ကျမက ကလေးကို ထုတ် မပေးဘူး။ သူတို့နဲ့ အချေအတင် ဖြစ်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ကျမတို့တားတဲ့ကြားက မရဘူး။ ကျန်တဲ့ကလေးတွေကို လည်း ငဲ့ညှာတဲ့အနေနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်ရတယ်ပေါ့” ဟု ဧရာဝတီသို့ ပြောသည်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ မူကြိုကျောင်းပေါ်တက်လာသည့်အချိန်မှာ ကျောင်းရှိကလေးများ နေ့လယ်စာစားပြီး အိပ်နေ သည့်အချိန် ဖြစ်သောကြောင့် ဖမ်းဆီးခံရသည့် ကလေးငယ် အပါအဝင် ကလေးအများစုမှာ အိပ်ပျော်လျက်ရှိကြပြီး တချို့သော ကလေး ၄/၅ ယောက်ခန့်သာ အိပ်မပျော်ဘဲ ရှိနေကြောင်း၊ ကလေးငယ်မှာ အိပ်ပျော်လျက်သား ဖမ်းဆီးခံ ရခြင်းဖြစ်သဖြင့် စစ်ကောင်စီက လာရောက်ဖမ်းဆီးသည့် မြင်ကွင်းကို ကလေးငယ် မြင်တွေ့ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ဆရာမက ရှင်းပြသည်။

ကလေးအား စစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့ဝင်များက ဖမ်းဆီးသွားကြောင်း ၎င်း၏ အဘိုးအဘွားများထံ အကြောင်းကြား ခဲ့ကြောင်း၊ လက်ရှိအချိန်ထိ ကလေးငယ် မည်သည့်နေရာတွင်ရှိနေသည်ကို မသိရသေးဘဲ အဆက်အသွယ် ပြတ်နေကြောင်းလည်း ဆရာမက ပြောသည်။

၎င်းက “အခုထိ ကလေးကို ဘယ်ခေါ်သွားလဲဆိုတာ မသိရသေးပါဘူး။ ကျမကတော့ ကလေးကို မပေးချင်ဘူး။ ကျမ မွေးစား မယ်လို့တောင် ပြောခဲ့တာ။ ဒါပေမဲ့ မရခဲ့ဘူး။ ကလေးကို ကောင်းကောင်းမွန်မွန်နဲ့ ကျမဆီကို ပြန်လာထားပေးဖို့ပဲ ပြော ချင်တယ်။ ကလေးကို ဘာမှထိခိုက်မှုမရှိဘဲ ကျမဆီကို ပြန်လာထားပေးပါလို့ တောင်းဆိုပါတယ်။ အဲဒါပါပဲ” ဟု ဆိုသည်။

ကလေး၏ မိဘများမှာ PDF များအား ထောက်ပံ့သည်ဆိုသည့် စွပ်စွဲချက်ဖြင့် စစ်ကောင်စီက လိုက်လံရှာဖွေနေခြင်းကြောင့် တိမ်းရှောင်နေရသည့်အတွက် ကလေးမှာ အဘိုးအဘွားများနှင့်အတူ နေထိုင်နေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ယင်းရပ် ကွက်နေ ပြည်သူတဦးက ပြောသည်။

၎င်းက “လွန်တာပေါ့။ လုံးဝကို မဖြစ်သင့်တာ လူစိတ်တွေသာရှိရင်။ သူတို့လုပ်ပုံက ကလေးမှာ စိတ်ဒဏ်ရာတောင် ရသွားနိုင်တယ်။ လုံးဝ လူမဆန်တဲ့ လုပ်ရပ်လို့ မြင်မိတယ်။ ကိုယ်တွေအရွယ်တောင် အဲဒီလိုအလုပ်ခံရရင် ကြောက်သေးတာ။ ၄ နှစ်အရွယ်လေးဆိုတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့” ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

အဘိုးအဘွားများက ကောင်းမွန်စွာ စောင့်ရှောက်နိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ယခုကဲ့သို့ ကလေးငယ်အား ဖမ်းဆီး လိုက်ခြင်းမှာ ကလေးအတွက် ဆိုးကျိုးသာဖြစ်စေကြောင်း NUG လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီး ဦးအောင်မျိုးမင်းက ပြောသည်။

“မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ကလေးသူငယ်ဥပဒေအရ အသက် ၁၀ နှစ်အောက် မပြည့်သေးတဲ့ ကလေးတွေက ပြစ်မှုကျူးလွန် ရင်တောင် အဲဒီပြစ်မှုက ပြစ်မှုမမြောက်ဘူး။ ဒါက ကလေးသူငယ်တွေကို ကာကွယ်ထားပေးတာ။ အခုက ပြစ်မှုကျူး လွန်တဲ့ ကလေးတောင် မဟုတ်ဘူး။ ဘာဆိုဘာမှမသိသေးတဲ့ ကလေးဖြစ်တယ်။ မိဘတွေကို ဖမ်းလို့မရလို့ ကလေး ကို လာဖမ်းတယ်ဆိုတာ တကယ့်ကို ဘယ်လိုမှ လက်ခံလို့မရတဲ့အရာ ဖြစ်တယ် ” ဟုလည်း ၎င်းက ဆိုသည်။

အဆိုပါဖြစ်စဉ် အပါအဝင် ကလေးသူငယ်များအား သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ မတရားဖမ်းဆီး ထောင်ချခြင်း၊ ကလေးသူငယ်များ ကို ပြန်ပေးခဲ့ကာ မိဘများကို လာရောက်အဖမ်းခံနိုင်ခြင်း စသည့် စစ်ကောင်စီ၏ လူမဆန်သော လုပ်ရပ်များကို ပြင်း ထန်စွာရှုတ်ချပြီး ဖြစ်ရပ်တိုင်းတွင် တစုံတရာ ပါဝင်ပတ်သက်သူများအားလုံးအား စုံစမ်းစစ်ဆေးဖော်ထုတ်ကာ ထိုက် သင့်သည့် တရားစီရင်မှု ပြုလုပ်နိုင်ရေး အစွမ်းကုန် ကြိုးစားဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း NUG ၏ ယနေ့ ထုတ် ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

NUG အမျိုးသမီး၊ လူငယ်နှင့် ကလေးသူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ပြုစုထားသည့် စာရင်းများအရ အာဏာသိမ်း ပြီးနောက်ပိုင်း စစ်တပ်၏သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရသည့် အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေးသူငယ်ဦးရေမှာ ဧပြီ ၄ ရက်ထိ ၁၃၂ ဦး၊ ဖမ်းဆီးခံထားရသူဦးရေမှာ ဧပြီ ၁ ရက်ထိ ၂၁၆ ဦး ရှိကြောင်းနှင့် ဖမ်းဆီးခံထားရသူများအနက် ၂ ဦးမှာ သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရကြောင်း သိရသည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/04/08/251199.html>

၄ နှစ်အရွယ်ကလေးငယ်ကို စစ်တပ်က ဖမ်းဆီးမှု သူရဲဘောကြောင်သည့်လုပ်ရပ်ဖြစ်ဟုNUG ရှုတ်ချ

Published By DVB | 8 April, 2022

အသက် ၄ နှစ်အရွယ် မူကြိုကျောင်းသားလေးအပါအဝင် အရွယ်မရောက်သေးတဲ့ ကလေးငယ်တွေကို စစ်ကောင်စီတပ်က ဓားစာခံအဖြစ် ပြန်ပေးခဲ့ဖမ်းဆီးခဲ့တာဟာ သူရဲဘောကြောင်တဲ့ လုပ်ရပ်ဖြစ်ပြီး စစ်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်တာဖြစ်တယ်လို့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေး အစိုးရ (NUG)က ကြေညာပါတယ်။

မိဘတွေကို အလိုရှိတာကြောင့် ရန်ကုန်မြို့၊ အလုံမြို့နယ်ရှိ မူကြိုကျောင်းကနေ အသက် ၄ နှစ်အရွယ်ကလေးငယ်ကို ဧပြီ ၅ ရက်မှာ စစ်ကောင်စီတပ်က ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့တဲ့အပေါ် NUG က ဒီကနေ့ ဧပြီ ၈ ရက်နေ့စွဲနဲ့ ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်တာပါ။

ဖခင်ကို ရှာဖွေမတွေ့တဲ့အတွက် အသက် ၄ နှစ်အရွယ် မူကြိုကျောင်းသားဖြစ်သူကို ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားချိန်ကစပြီး အခုချိန်ထိ ဘယ်နေရာမှာထားရှိလဲဆိုတာ မသိရတဲ့ပြင် မိခင်ကို ဖမ်းဆီးပြီး စစ်ကြောရေး လုပ်ငန်းစဉ်အတွင်း ကလေးကို ထပ်မံ ဖမ်းဆီးခဲ့တာကြောင့် ကလေးနဲ့ မိခင်အတွက် အသက်န္တရယ် စိုးရိမ်ဖွယ်ဖြစ်တယ်လို့ NUG က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဧပြီ ၅ ရက်ညနေက ရန်ကုန်၊ အလုံမြို့နယ်၊ ဆင်မင်းရပ်ကွက်၊ စက်တွင်းလမ်းမှာ ဖွင့်လှစ်ထားတဲ့ အဆိုပါမူကြိုကျောင်းကို စစ်ကောင်စီတပ်တွေက အင်အားအလုံးအရင်းနဲ့ ဝင်ရောက်ပြီး ကလေးငယ်အား ဖမ်းဆီးခဲ့တာလို့ ဒေသခံတဦးက ပြောပါတယ်။

“DC တစ်၊ အိမ်စီးကားတစ်နဲ့ ရဲကားတစ် ပါတယ်။ ရဲကားက စက်တွင်းလမ်းထိပ်ကို လမ်းပိတ်တယ်၊ ပြီးတော့ မူကြိုကျောင်းထဲကို အရပ်ဝတ်တွေ၊ ရဲယူနီဖောင်းတွေ၊ သေနတ်တွေနဲ့ ဝင်သွားတယ်။ ဆင်မင်းရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးလည်းပါတယ်။ နာရီဝက်လောက်နေတော့ ပြန်ထွက်လာကြပြီး ကလေးကိုဖမ်းခေါ်သွားကြတာပဲ။ ကလေးကငိုပြီး ပါသွားတာပဲ။”

ကလေးငယ်ရဲ့မိဘတွေဟာ PDF ကို ထောက်ပံ့တယ်ဆိုတဲ့ စွပ်စွဲချက်နဲ့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရပြီး ကလေးကတော့ အဘိုးဖြစ်သူနဲ့ နေထိုင်တာလို့ ဆိုပါတယ်။

အလုံမြို့နေ ပြည်သူတဦးကလည်း “ဒီလိုမူကြိုကလေးဆိုတဲ့ အရွယ်ဟာ ဘာမှမသိသေးတဲ့အရွယ်၊ အခုလို အင်အားနဲ့ လာဖမ်းတာက ဒီကလေးအတွက် ဘယ်လောက်တောင် ဒဏ်ရာရသွားမလဲ။ သူ့မိဘတွေ အပြစ်လုပ်တယ်ဆိုရင်တောင် ကလေးကို ဖမ်းစရာအကြောင်းကိုမရှိတာ။ အခုလို အပြစ်မဲ့ လူမမယ်ကလေးတယောက်ကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးတာဟာ အတော်ဆိုးရွားပါတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

ကလေးငယ်ကို ဒီလို ဖမ်းဆီးခဲ့တဲ့ကိစ္စကို ကုလသမဂ္ဂကို တင်ပြထားသလိုပဲ တရားမျှတမှုကို ရယူသွားမယ်လို့ NUG အမျိုးသမီး၊ လူငယ်နဲ့ ကလေးသူငယ်ရေးရာဝန်ကြီး ဒုဝန်ကြီး ဒေါ်အိသဉ္ဇာမောင်က ဒီဗွီဘီကို ပြောပါတယ်။

“ကျမတို့ကတော့ သတင်းရရချင်း ကျမတို့ ယူအန်ကို ရီပို့တင်ပြီးသွားပြီ။ အမေကိုလည်း သေနတ်နဲ့ ပစ်ဖမ်းတယ်ဆိုတဲ့ ကျမတို့ ကြားတဲ့ဟာတွေ ရှိတယ်။ တော်တော်တော့ ဒေါသထွက်ဖို့ ကောင်းတယ်။ ကလေးတယောက်ကို ဒါမျိုး လုပ်စရာ ဘာအကြောင်းမှ မရှိဘူး။ ဆိုတဲ့ အခါကျတော့ ဒါက ပြည်တွင်းဥပဒေနဲ့ နိုင်ငံတကာ ဥပဒေတွေကို ချိုးဖောက်တာ၊ ပြောင်ပြောင် တင်းတင်း ချိုးဖောက်တဲ့ကိစ္စဖြစ်တယ်။ ကနေ့အထိတော့ စစ်ကောင်စီက ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာတခုမှတော့ မတုံ့ပြန်သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျမတို့ကတော့ တော်တော် ဒေါသထွက်တယ်။ ဒီကိစ္စကိုပေါ့နော်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး တရားမျှတမှုကို ရအောင် ပြန်ယူရမယ်။ ”

ဒီလိုဖြစ်စဉ်တွေကို နိုင်ငံတကာနဲ့ တွေ့တဲ့အခါမှာ ပြောဆိုတင်ပြလေ့ရှိပြီး အဓိကအားဖြင့် ပြည်တွင်း တရားစီရင်ရေးနဲ့ မလုံလောက်ဘဲ နိုင်ငံတကာ တရားစီရင်ရေး လိုအပ်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ ဒုဝန်ကြီး ဒေါ်အိသဉ္ဇာမောင်က ပြောပါတယ်။

“ကျမတို့ဘက်က ယူအန်ကို အထူးကိစ္စတွေ တင်လေ့ရှိတယ်။ ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေဖြစ်ရင် ဒါမှမဟုတ် တခြား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာချိုးဖောက်ခံရတဲ့ကိစ္စမျိုးတွေ ကျမတို့ဒါက ရီပို့အနေနဲ့ တက်လေ့ရှိတယ်။ နောက် IIMM လို့ခေါ်တဲ့ နိုင်ငံတကာ လွတ်လပ်တဲ့ စုံစမ်းရေးယန္တရားကိုလည်း ကျမတို့ အမှုအခင်းဖြစ်စဉ်တွေကို တင်လေ့ရှိတယ်။ ကျမတို့ နိုင်ငံတကာနဲ့တွေ့တဲ့အခါမှာ ပြောတဲ့အခါမှာ ဒါတွေကို အဓိကထားပြီး ပြောလေ့ရှိတယ်။ အဓိကက ကျတို့က ပြည်တွင်း တရားစီရင်ရေးနဲ့ မလုံလောက်တဲ့အတွက် ကျမတို့က ပြည်ပ တရားစီရင်ရေးယန္တရားကို အဓိက သွားတဲ့ပုံစံပေါ့။”

ပြီးခဲ့တဲ့ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၁ ရက်ကလည်း ခြောက်မြို့နယ်က ကလေးသူငယ် ၂၀ ဦးကို စစ်ကောင်စီက ဖမ်းဆီးခြိမ်းခြောက်တာ၊ မတ်လ ၆ ရက်က ပေါက်မြို့နယ်မှာ ၄ နှစ်အရွယ်ကလေးကို သတ်ဖြတ်တာ အပါဝင် အလိုရှိသူတွေကို ဖမ်းမိလို့ မိသားစုဝင်ဖြစ်တဲ့ ကလေးသူငယ်တွေ၊ သက်ကြီး ရွယ်အိုတွေကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးတဲ့ အလုပ်ရပ်ဟာ စစ်ကောင်စီရဲ့

သူရဲဘောကြောင်စွာ စစ်ရာဇဝတ်မှု ကျူးလွန်နေတာဖြစ်ကြောင်းလည်း NUG က ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

NUG အစိုးရ အမျိုးသမီး၊ လူငယ်နှင့် ကလေးသူငယ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ပြုစုထားတဲ့ စာရင်းတွေအရ အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း အကြမ်းဖက်စစ်တပ် သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရတဲ့ ၁၈ နှစ်အောက် ကလေး သူငယ်ဦးရေမှာ ဧပြီ ၄ ရက်အထိ ၁၃၂ ဦး၊ ဖမ်းဆီးခံထားရသူဦးရေ ဧပြီ ၁ ရက်အထိ ၂၁၆ ဦးရှိပြီလို့ သိရပြီး ဖမ်းဆီးခံထားရသူတွေထဲက ၂ ဦးကတော့ သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရပြီး အသက် ၁၅ နှစ်အောက် တစ်ဦး ပါဝင်နေတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ကလေးငယ်တွေကို သတ်ဖြတ်၊ မတရားဖမ်းဆီးထောင်ချတာ၊ ကလေးငယ်တွေကို ပြန်ပေးဆွဲပြီး မိဘကို လာရောက်အဖမ်းခံခိုင်းတာတွေစတဲ့ အကြမ်းဖက် စစ်ကောင်စီရဲ့ လူမဆန်တဲ့ လုပ်ရပ်တွေကို ပြင်းထန်စွာကန့်ကွက်ရှုတ်ချက်ပြီး အဆိုပါ ဖြစ်ရပ်တိုင်းမှာ တစုံတရာပါဝင်ပတ်သက်သူတွေအားလုံးကို စုံစမ်းစစ်ဆေးဖော်ထုတ်ကာ ထိုက်သင့်တဲ့ တရားစီရင်မှု ပြုလုပ်နိုင်ရေး အစွမ်းကုန် ကြိုးစားသွားမယ်လို့ NUG က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့လည်း မြန်မာနိုင်ငံရှိ ကလေးသူငယ်တွေ အားလုံးရဲ့ လုံခြုံရေး၊ အသက်ရှင်သန်နိုင်ရေး တို့ကိုကွက်ကာ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီအပေါ် ထိရောက်ပြင်းထန်တဲ့ အရေးယူဆောင်ရွက်မှုတွေ ဆောင်ရွက်နိုင်ကြဖို့လည်း NUG က တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526578>

တော်လှန်သင်္ကြန်အဖြစ် ဆင်နွှဲကြဖို့ သပိတ်ခေါင်းဆောင်တွေ တိုက်တွန်း

စောဖိုးစွား (ဝါရှင်တန်ဒီစီ) | 2022.04.08

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့က စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာဒေသခံများ ဆန္ဒပြခဲ့ကြစဉ်။ Photo - CJ

သင်္ကြန်ရောက်ဖို့ ငါးရက်ပဲ လိုပါတော့တယ်။ ဒီနှစ်သင်္ကြန်ကို တော်လှန်သင်္ကြန်အဖြစ်ပါဝင် ဆင်နွှဲကြဖို့ စစ်အာဏာဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြသပိတ်ခေါင်းဆောင်တွေက တိုက်တွန်းနေကြပါတယ်။

တော်လှန်သင်္ကြန်ကို ဘယ်လိုဆင်နွှဲရမှာလဲ။ မန္တလေးမြို့က သပိတ်ခေါင်းဆောင် ကိုတေဇာစန်းက "အကြိုနဲ့ အကျမှာ ကျနော်တို့ရဲ့ ကျဆုံးအာဇာနည်တွေ၊ အကျဉ်းကျ သူရဲကောင်းတွေနဲ့ PDF/ ERO သူရဲကောင်းတွေကို ပံ့ပိုးကူညီကြဖို့ ဂုဏ်ပြုကြဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ အကြတ်နဲ့ အတက်မှာ CDM သူရဲကောင်းတွေနဲ့ စစ်ဘေးသင့် စစ်ဘေးရှောင် ပြည်သူတွေကို ပံ့ပိုးကြဖို့ပါ။ မြန်မာ့ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့မှာတော့ သင်္ကြန်ရိုးရာနဲ့အညီ သံပိုးတီးသပိတ်၊ နှစ်သစ်ဆုတောင်း သပိတ်၊ ပန်းသပိတ်တွေ ဆင်နွှဲကြဖို့ပါ။ သင်္ကြန်ရက် တလျှောက်လုံးမှာတော့ အတာအိုးသပိတ်တွေ ဆင်နွှဲကြဖို့ တိုက်တွန်းနှိုးဆော်ထားပါတယ်"

အာဏာသိမ်း စစ်ကောင်စီဘက်ကတော့ ဒီနှစ်သင်္ကြန်ကို စည်စည်ကားကား ကျင်းပဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမရှေ့မှာ အခိုင်အမာ မဏ္ဍပ်ကြီး ဆောက်ထားသလို မန္တလေးမှာဆိုရင်လည်း ၂၆ လမ်းပေါ်မှာ မြို့တော် မဏ္ဍပ် ဆောက်ထားပါတယ်။

တိုင်းပြည်ရဲ့ အနေအထားဟာ ပုံမှန်လည်ပတ်နေပြီဆိုပြီး ဝါဒဖြန့်ချင်လို့ ဒီနှစ်သင်္ကြန်ကို စစ်ကောင်စီဘက်က စည်စည်ကားကား ကျင်းပဖို့ ပြင်ဆင်နေတာလို့ ကိုတေဇာစန်းက ယူဆပါတယ်။

"လက်ရှိတိုင်းပြည်က ပုံမှန်ဖြစ်နေပြီဆိုတာ ပြချင်တာပေါ့ဗျာ။ ပြည်သူလူထုက စစ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက်မှာ အသားကျသွားပြီ၊ သွေးအေးသွားကြပြီပေါ့ဗျာ။ဒီတိုင်းပြည်က ပုံမှန်အနေအထားတစ်ခု ရောက်နေပြီဆိုတာ လုပ်ကြံဖန်တီးပြချင်လို့ အခုလို ပွဲလမ်းသဘင်တွေကို အခွမ လုပ်နေတာ၊ အထူးသဖြင့် ကမ္ဘာကို ပြောချင်၊ ပြချင်မှာပေါ့။ တိုင်းပြည်ကြီးက ပုံမှန်လည်ပတ်နေပြီ လူထုက သွေးအေးသွားပြီဆိုတာကို ပြချင်တာ။ နိုင်ငံရေး အမြတ်ထုတ်ဖို့ရာအတွက် အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်ကြံ ဖန်တီးနေတာဖြစ်တယ်။ ကျနော်တို့ လူထုက ဒါကို လေးလေးနက်နက် နားလည်သဘောပေါက်ဖို့လိုတယ်။ အခွမလုပ်ကြံနေတဲ့ ထောင်ချောက်လှည့်ကွက်ထဲကို ပါမသွားဖို့ အင်မတန်အရေးကြီးတယ်ဆိုတာကို ပြောချင်တယ်။ လက်ရှိကာလက တော်လှန်ရေး ကာလဖြစ်တာကြောင့် တော်လှန်သင်္ကြန်ပဲ ဆင်နွှဲကြဖို့ တိုက်တွန်းချင်တယ်"

ဒီတော်လှန်သင်္ကြန်မှာ ပါဝင်ကြဖို့ နှိုးဆော်ချက် စာရွက်တွေကို သပိတ်မှောက်လူငယ်တွေက လူစည်ကားတဲ့နေရာတွေမှာ လိုက်လံဝေငှနေသလို ဈေးတွေ၊ ဘတ်စ်ကားပေါ်တွေမှာလည်း လိုက်လံ ဟောပြောနေပါတယ်။

ရန်ကုန်မြို့က လူငယ်သပိတ်ခေါင်းဆောင် ကိုနန်းလင်းက ... "ကျနော်တို့ တိုင်းပြည်ရဲ့ လက်ရှိ အာဏာသိမ်း တစ်နှစ်ကျော်ကာလဟာ တကယ့်ကို ဆိုးဆိုးရွားရွား အခြေအနေတွေ၊ တကယ့်ကို ကျပ်တည်းနေတာ၊ တိုက်ပွဲဝင်နေကြသူတွေရော၊ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုတွေရော များစွာရှိနေတယ်။ ဒီလိုအခြေအနေမှာ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင်က "အပျော်သင်္ကြန်မဟုတ်ဘူး၊ တော်လှန်သင်္ကြန်ဖြစ်တယ်" တော်လှန်တဲ့ နည်းနာပုံစံအဖုံဖုံနဲ့ ပါဝင်ဖို့ တောင်းဆိုထားတယ်။ တော်လှန်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သွေးမအေးဘူးဆိုတာ အကြမ်းဖက် စစ်အုပ်စုကို အုပ်ချုပ်ခွင့် မပေးဘူးဆိုတာ ပြနိုင်မယ့် အခွင့်အရေး တစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် တစ်ယောက်ချင်း ပူးပေါင်းပါဝင်ပြီး ပြည်သူတွေ ညီညွတ်မှုပြဖို့ တောင်းဆိုနေရခြင်းဖြစ်ပါတယ်"

တောရောမြို့ပါမကျန် နှစ်စဉ်ဆင်နွှဲလာတဲ့ သင်္ကြန်ဟာ ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ်ကပ်ရောဂါ ဒဏ်ကြောင့် ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်မှာ ကျင်းပခြင်းမရှိခဲ့ပါဘူး။

၂၀၂၁ ခုနှစ်မှာတော့ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်က ပြည်သူလူထုရွေးကောက်ခံ အစိုးရဆီကနေ နိုင်ငံအာဏာကို သိမ်းယူလိုက်တာကြောင့် တစ်နိုင်ငံလုံး ဆန္ဒပြမှုတွေ ပေါ်ပေါက်လာပြီး သင်္ကြန်လည်းလုပ်ခွင့် မရခဲ့ပါဘူး။

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့က မြင်တွေ့ရသည့် ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်

ဒီနှစ်နဲ့ဆိုရင် သင်္ကြန်မလုပ်ရတာ သုံးနှစ်တိတိရှိပါပြီ။ သပိတ်ခေါင်းဆောင်ကို နန်းလင်းကတော့ ... "သင်္ကြန် ဘယ်တော့ ပျော်နိုင်မလဲဆိုရင် ကျနော်တို့ မြန်မာပြည်ရဲ့ နေရာအားလုံး၊ တောင်တန်းပြည်မ အားလုံး၊ အကြောက်တရားကင်းကင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ်နဲ့ ရှိချိန်မှာ

ကျနော်တို့ အားလုံး တန်ဖိုးထားတဲ့ သင်္ကြန်ကို လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာပေါင်းစုံ၊ တိုင်းရင်းသားပေါင်းစုံ ခမ်းခမ်းနားနား စီရင်ကျင်းပခွင့်ရတဲ့ အချိန်ကျရင် ပျော်ရမှာပါ။ ဒီလိုပျော်ရဖို့ တော်လှန်ရေး ပန်းတိုင်ရောက်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။ ပြည်သူတွေ ခိုင်မြဲတဲ့စိတ်နဲ့ တိုက်ပွဲဝင်ကြဖို့ အရေးကြီးပါတယ်"

နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားဟောင်းများအဖွဲ့ (AAPP) ရဲ့ စာရင်းတွေအရ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ တစ်ရက်နေ့ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းလိုက်ပြီးနောက် စစ်ကောင်စီရဲ့ လက်ချက်ကြောင့် သေဆုံးရတဲ့သူ ဒီကနေ့အထိဆိုရင် ၁၇၃၅ ယောက်ရှိသွားပါပြီ။

ဒီအရေအတွက်ကို ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် တွက်ကြည့်ရင် အာဏာသိမ်းရက်တွေအတွင်း တစ်ရက်မှာ အနည်းဆုံး လူလေးယောက် သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရတာ ဖြစ်ပါတယ်။

သင်္ကြန်အကျနေ့ အသံတိတ်သပိတ်တွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ကြရန် ထားဝယ်ခရိုင် သပိတ်ကော်မတီ တိုက်တွန်း

Published By DVB | 8 April, 2022

စစ်ကောင်စီကပြုလုပ်မယ့် သင်္ကြန်ပွဲတော်ကို ဆန့်ကျင် သပိတ်မှောက်တဲ့အနေနဲ့ ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်း ဧပြီ ၁၄ ရက် သင်္ကြန်အကျနေ့မှာ အသံတိတ်သပိတ်ပြုလုပ်မှာဖြစ်ပြီး ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်းရှိ ပြည်သူတွေအနေနဲ့ ပူးပေါင်းပါဝင်ပေးကြဖို့ ဒီမိုကရေစီအေးချမ်း လှူရှားမှု သပိတ်ကော်မတီ (ထားဝယ်ခရိုင်) က တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီက တဖက်မှာ ကလေးငယ်တွေပါမချန် အပြစ်မဲ့ပြည်သူ အများအပြားကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်နေပြီး တဖက်က သင်္ကြန်ပွဲတော် ကျင်းပတာဟာ သူတို့ရဲ့လက်အောက်မှာ ပြည်သူတွေ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားနေပြီဖြစ်ကြောင်း ပြသဖို့ လိမ်လည်လှည့်ဖြားမှုသာဖြစ်တယ်လို့ သပိတ် ကော်မတီက ဆိုပါတယ်။

တော်လှန်ရေးရေလှိုင်းကို အရှိန်ကျသွားစေဖို့ အတုအယောင် ပျော်ရွှင်မှုတွေနဲ့ အစားထိုး လှည့်ဖြားမှုသာ ဖြစ်တဲ့အတွက် အခုလိုမျိုး အသံတိတ်သပိတ်ပြုလုပ်ကာ ဆန့်ကျင်သပိတ်မှောက်ဖို့လည်း တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

ထားဝယ်ခရိုင် သပိတ်ကော်မတီဝင်တဦးက "အခု သင်္ကြန်ကာလဟာ အသံတိတ်သပိတ်လုပ်ဖို့ အသင့်တော်ဆုံးအချိန်ပဲ။ စစ်ကောင်စီက အတုအယောင် သင်္ကြန်ပွဲတော် လုပ်ပေးပြီး လူတွေကို လမ်းပေါ်ဆွဲထုတ်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ကျနော်တို့က လမ်းပေါ်မထွက်ဘဲ အိမ်မှာနေပြီး သပိတ်မှောက်မယ်။ အဲ့ကျ သူတို့ကြိုးပမ်းမှုတွေ အလဟဿဖြစ်ကုန်မယ်။ ဒါကြောင့် ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်းက ပြည်သူတွေ အသံတိတ်သပိတ်မှာ ပါဝင်ပေးကြပါ" လို့ ပြောပါတယ်။

ထားဝယ်ခရိုင် အသံတိတ်သပိတ်ကို ဧပြီ ၁၄ ရက်၊ သင်္ကြန်အကျနေ့မှာ မနက် ၉ နာရီကနေ နေ့လယ် ၂ နာရီအထိ ပြုလုပ်မှာဖြစ်ပြီး အဆိုပါ အချိန်အတောအတွင်း နေအိမ်ပြင်ပ မထွက်ဘဲ အသံတိတ်သပိတ်မှာ ပါဝင်ပေးကြဖို့ ထားဝယ်ခရိုင် သပိတ်ကော်မတီက တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

အခုပြုလုပ်မယ့် အသံတိတ်သပိတ်ဟာ အရင် အသံတိတ်သပိတ်တွေ လုပ်ခဲ့တုန်းကလို တနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ ပြုလုပ်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ထားဝယ်ခရိုင်တခုတည်းသာ ပြုလုပ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်း စစ်ကောင်စီက သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်တွေ ဆောက်လုပ်ကာ သင်္ကြန်ပွဲတော်ကျင်းပဖို့ ကြိုးပမ်းနေပြီး ထားဝယ်ခရိုင် သပိတ်ကော်မတီ အပါအဝင် တော်လှန်ရေးအင်အားစု အသီးသီးကလည်း ပြည်သူတွေအနေနဲ့ စစ်ကောင်စီကပြုလုပ်တဲ့ သင်္ကြန်ပွဲတော်မှာ မပါဝင်ကြဖို့ တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526575>

ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန်သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်အနီး ဗုံးကွဲ

Published By DVB | 8 April, 2022

ရန်ကုန်မြို့လယ် မြို့တော်ခန်းမရှေ့ရှိ မြို့တော်ဝန် သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်နားမှာ ဧပြီ ၈ ရက် ဒီကနေ့ ညနေပိုင်း ရုံးဆင်းချိန်လောက်က ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့တယ်။

ဆူးလေမြို့တော်ခန်းမရှေ့မှာ စစ်ကောင်စီက တည်ဆောက်နေတဲ့ မြို့တော်ဝန် သင်္ကြန်မဏ္ဍပ်နားမှာ ညနေ ၄ နာရီခွဲလောက်က ဗုံးပေါက်ကွဲခဲ့တာလို့ အခင်းဖြစ်ရာနဲ့ မလှမ်းမကမ်းကို ရောက်ခဲ့တဲ့ ယာဉ်မောင်းတဦးက ပြောပါတယ်။

ယာဉ်မောင်းသူတဦးက "ဗုံးပေါက်တာက အသံကတော့ ကျယ်တယ်။
ဟိုကောင်တွေဘာဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာတော့မသိဘူး။
သေချာမမြင်ရဘူး အသံကြားတာနဲ့ တခြားဘက်
မောင်းထွက်ခဲ့ရတာ။
အဖမ်းခံရမှာစိုးလို့ တခြားသူတွေလည်းအဲ့နား

ရှောင်မောင်းနေရတယ်"လို့ ပြောပါတယ်။

ဗုံးပေါက်ကွဲတဲ့နေရာဟာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေရဲ့ ကားတွေထားတဲ့ ဘန်ကာနားမှာဖြစ်ပြီး လူတွေထိခိုက် ဒဏ်ရာရတဲ့ သတင်းတော့ မကြားသိရသေးပါဘူး။

ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားပြီးနောက်ပိုင်း စစ်ကောင်စီ တပ်သားတွေက ခရီးသွားလာတဲ့ပြည်သူတွေ လမ်းပိတ်စစ်ဆေးတာတွေ ပြုလုပ်ခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။အဆိုပါ ဗုံးဖောက်ခွဲမှုကို Dark shadow (YGN) မြို့ပြပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့က လုပ်ဆောင်ခဲ့တာလို့ မီဒီယာတချို့ကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526637>

စစ်ကိုင်းတိုင်း ဝက်လက်မြို့နယ် ရွာနန်းရွာ အိမ်ခြေ ၃၀၀ ကျော် မီးလောင်၊ ခုနစ်ဦး သေဆုံး

2022.04.08

စစ်တပ်နဲ့ ပျူစောထီးတွေကြောင့် မီးလောင်ပြာကျခဲ့သည့် စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဝက်လက်မြို့နယ် ရွာနန်းရွာကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့တွင် တွေ့ရစဉ် ဓါတ်ပုံ - ဝက်လက် မြို့နယ် နယ်စည်းမခြား တော်လှန်ရေး အင်အားစု

စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ပျူစောထီးပူးပေါင်းအဖွဲ့တွေ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဝက်လက်မြို့နယ် ရွာနန်း ရွာထဲကို မနေ့က

စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ နေအိမ် ၃၀၀ ကျော် မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရပြီး အသက် ၇၀ အရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးအပါအဝင် ဒေသခံအရပ်သား ခုနစ်ဦး သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ရွာနန်းရွာဒေသခံတွေက RFA ကို ပြောပါတယ်။

သေဆုံးခဲ့ရသူတွေထဲမှာ အဘွားအိုတစ်ဦးကလွဲရင် ကျန်တဲ့လူတွေက လူငယ်၊ လူလတ် ပိုင်းတွေ ဖြစ်တယ်လို့ နေအိမ်မီးထဲပါသွားပြီး လုံခြုံရေးအရ အမည်မဖော်လိုတဲ့ ဒေသခံ တစ်ဦးက RFA ကို ပြောပါတယ်။

“အခုဟာက သေဆုံးတဲ့ ဦးရေက ခုနစ်ယောက်လျှင် မီးရှို့ခံရတာကတော့ ၃၂၅ အိမ် ပါသွားတယ်။ အခုက အဲဒီဘက် ဘယ်လိုရှိ လဲဆိုတော့ အဲဒီနားအနီးတစ်ဝိုက်ပေါ့နော်။ စားတောင်ရွာဘက်မှာ အဲကောင်တွေ တပ်စွဲထားတယ်။ လူအင်အား တော်တော်များ တယ်။ သူတို့ ညောင်ငုတ်တို တိုက်ပွဲမှာ အထိနာပြီးတော့ ဒီဘက်ကို မဲပြီးတော့ ရွာတွေကို လိုက်ပြီးတော့ မီးရှို့နေတာ ”

အသက် ၇၀ အရွယ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးရဲ့အသက်ကိုပဲ အတည်ပြုနိုင်ပြီး ကျန်တဲ့ အချက် အလက်တွေကို အတည်ပြုဖို့ ခက်နေတယ်လို့ အဲဒီ ဒေသခံက ပြောပါတယ်။ ဒီအချက် အလက်တွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ RFA က လည်း သီးခြားအတည်မပြုနိုင်သေးပါဘူး။

နောက်ထပ် ဒေသခံတစ်ဦးကလည်း ရွာနန်းရွာ မီးရှို့ခံရတာ ဘုန်းကြီးကျောင်းတောင် မကျန်ဘူးလို့ RFA ကို ပြောပါတယ်။

“ရွာနားလေးမှာ ရေကန်ရှိတယ်ဗျ။ အဲဒီ ရေကန်နားလေးက အိမ်ကို စရှိတာ။ စရှိပြီးတော့ အဲဒီမှာ ဟိုမွှေ၊ ဒီမွှေနဲ့ပေါ့နော်။ နောက် မနက် ၆ နာရီလောက်ကျတော့ ရွာကို မီးက စပြီး ရှို့ပြီ။ တော်တော်များများ လောင်သွားတယ်။ အခုလောင်သွားတာက တောင်ခြမ်းက လောင်သွားတာ။ မြောက်ခြမ်းက ကျန်နေခဲ့တယ်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းပါ ပါသွားတယ်။ မြောက်ဘက်က လွတ်သွား တယ် ၊ မြောက်ဘက်က လူနေကျတယ်။ အိမ်ခြေကျတယ်။ မြေကွက်တွေ များတာ။ တောင်ဘက်က လူနေစိတ်တာ။ လူနေစိတ် တဲ့ဘက်က အကုန်ပါသွားတာ ”

ဒေသခံတွေက ရွာမီးလောင်မှုမှာ ကြက်၊ ဆိတ်၊ ဝက်၊ ကျွဲ၊ နွား စတဲ့ အိမ်မွေး တိရစ္ဆာန် တွေလည်း မီးထဲပါသွားပေမယ့် စာရင်းအတိအကျကိုတော့ မသိရသေးဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

လက်ရှိမှာလည်း ဝက်လက်မြို့နယ်အတွင်း စစ်တပ်နဲ့ PDF တွေအကြား စစ်ရေးတင်းမာ နေဆဲဖြစ်တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

အိမ်ခြေ ၇၀၀ ဝန်းကျင်ရှိတဲ့ ရွာနန်းရွာဟာ လူဦးရေ ၃၀၀၀ ကျော်နေထိုင်ပြီး အခုတော့ အားလုံးနီးပါးဟာ နီးစပ်ရာတောတွေထဲ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြတယ်လို့ ဒေသခံ တွေက ပြောပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ဧပြီ ၆ ရက်နေ့တုန်းက ရွာနန်းရွာအနီးက ညောင်ငုတ်တိုရွာကို ဒေသခံ ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေးတပ်တွေ ဝင်တိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ညောင်ငုတ်တိုကျေးရွာမှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ပျူစောထီးတွေ တပ်စွဲထားတာပါ။ ဒီတိုက်ခိုက်မှုမှာ စစ်ကောင်စီဘက်က အထိနာခဲ့ သလို ညောင်ငုတ်တိုကျေးရွာက နေအိမ် ၁၅ လုံး မီးလောင်ခဲ့တယ်လို့ ဝက်လက် ပြည်သူ့ ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

“သူတို့ ညောင်ငုတ်တို တိုက်ပွဲမှာ အထိနာပြီးတော့ ဒီဘက်ကို မဲပြီးတော့ ရွာတွေကို လိုက်ပြီးတော့ မီးရှို့နေတာ ”

ဝက်လက်နယ်ကို စစ်ကြောင်းထိုးရင် စစ်တပ်ဟာ ညောင်ငုတ်တိုရွာကို တပ်စွဲပြီး အသုံးပြု လေ့ရှိတာကြောင့် အဲဒီရွာကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာလို့ PDF တွေက ပြောပါတယ်။

ရွာနန်းရွာကို စစ်တပ်နဲ့ ပျူစောထီးတွေ ဝင်စီးနင်းတာဟာ ညောင်ငုတ်တိုရွာ ဖြစ်စဉ်အတွက် လက်တုံ့ပြန်တာဖြစ်နိုင်တယ်လို့ ဝက်လက်ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက သုံးသပ်ပါတယ်။

“သူတို့လူတွေ အကျအဆုံးများတဲ့အတွက် သိပ်မကျေနပ်တာ နေမှာပေါ့။ မကျေနပ်တဲ့ အခါ ရွာနန်းရွာက လုပ်တယ်လို့ ထင်တာ နေမှာပေါ့။ ထင်တဲ့အခါကျတော့ အနီးဆုံး ရွာနန်းရွာကို ဝင်ပြီးတော့ မီးရှို့တာ။ မနက် ၁ နာရီကျော်လောက်မှာ လက်နက်ကြီး တွေနဲ့ ပစ်ခတ်ပြီးတော့ ရွာတွေကို စတင် မီးရှို့တော့တာပဲ။ ”

မီးရှို့ခံရသည့် ဝက်လက်မြို့နယ် ရွာနန်းရွာကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့တွင် တွေ့ရစဉ် (ခါတ်ပုံ - ဝက်လက် မြို့နယ် နယ်စည်းမခြား တော်လှန်ရေး အင်အားစု)

ရွာနန်းကျေးရွာ မီးရှို့မှုမှာ စစ်တပ်က ကျူးလွန်ခဲ့တာမဟုတ်ဘူးလို့ စစ်ကောင်စီပြောခွင့်ရ ဗိုလ်ချုပ်ဇော်မင်းထွန်းက ဧပြီ ၇ ရက်မှာပဲ RFA ကို ပြောပါတယ်။

“တပ်မတော်က မီးရှို့တဲ့ဖြစ်စဉ် တစ်ခုမှ မရှိဘူး။ ရှို့စရာလည်း အကြောင်းမရှိဘူး။ လုပ်နေတာသည် တွဲပဲ။ ပြည်သူ့ စစ် ဖွဲ့ထားတဲ့ ရွာတွေကို ဝင်တယ်။ တိုက်တယ်။ ပြီးရင် ပြန်ထွက်တယ်။ ပြန်ထွက်ရင် မီးရှို့သွားတဲ့ဟာတို့၊ အနီးအနားမှာ မီးရှို့သွားတဲ့ ဟာတို့ ဒါတွေပဲ လုပ်ဆောင်နေတာ ဖြစ်တယ်။” PDF

တပ်မတော်အနေနဲ့ မည်သူ့အိမ်ကိုပဲ မီးရှို့ခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ PDF ကပဲ မီးရှို့ခဲ့တာပဲ ဖြစ်ဖြစ် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှာပဲ တာဝန်ရှိ တယ်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရကပဲ တိုက်ပွဲရှောင်တွေ၊ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ သူတွေကို ကူညီ စောင့်ရှောက်ပေးရတယ်။ ကိုယ်ဒုက္ခရောက်မယ့်အလုပ်ကို လုပ်စရာ အကြောင်းမရှိဘူး လို့ပဲ ပြောချင်တယ် ”

စစ်ကောင်စီဟာ သူတို့ လုပ်ခဲ့တဲ့လုပ်ရပ်တွေအားလုံးကို ဘယ်တုန်းကမှ ဝန်ခံလေ့ မရှိဘူးလို့ ဝက်လက်မြို့နယ်က နိုင်ငံရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ ကိုကေဂျေက RFA ကို ပြောပါတယ်။

“သူတို့ကတော့ ဘယ်ရွာကိုတော့ ရှို့ခဲ့တာလို့ ဘယ်တော့မှ ဝန်ခံလေ့မရှိဘူး။ ဘယ် ပြည်သူကိုမှ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ပစ်သတ်ခဲ့တာ၊ ပြည်သူလူထု တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ မီးရှို့ပြီး သတ်ခဲ့တာပါလို့ စစ်ကောင်စီက ဘယ်တုန်းကများ ဝန်ခံ ဖူးလို့ တုန်း။ စစ်ကောင်စီရဲ့ ဘာအကြောင်းအရာ၊ ဘယ်လို ထွက်ဆိုချက်မျိုးမဆို ပြည်သူတွေအနေနဲ့ကတော့ လုံးဝ အယုံအကြည် မရှိပါဘူး။”

လွတ်လပ်သော သုတေသနအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Data for Myanmar ရဲ့ ဧပြီလ ၁ ရက်အထိ စာရင်းတွေအရ စစ်အာဏာ သိမ်းပြီးနောက် စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ သူ့လက်အောက် ခံ အဖွဲ့အစည်းတွေက မီးရှို့လို့ ပျက်စီးသွားတဲ့ လူနေအိမ်ပေါင်း ခန့်မှန်းခြေ ၇၉၇၃ လုံးရှိပြီး အဲဒီထဲမှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းက ၄၉၅၄ လုံးနဲ့ အိမ်အများဆုံး မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံခဲ့ရပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/ywar-nan-ywar-fire-04082022070227.html>

အရာတော်မြို့နယ် ရှောက်ခါးကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ် မီးရှို့

Published By DVB | 8 April, 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ အရာတော်မြို့နယ် ရှောက်ခါးကျေးရွာအတွင်းကို စစ်ကောင်စီတပ်က ဒီနေ့ ဧပြီ ၈ ရက်နေ့ မနက်ခင်း ၃ နာရီလောက်က ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး မီးရှို့နေတယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

ဒေသခံရွာသားတဦးက “သူတို့ မနက်ခင်းကတည်းက ရွာအနီးကို ရောက်လာပြီး လက်နက်ကြီး လက်နက်ငယ်တွေနဲ့ ထုလို့ ရွာထဲကလူတွေလည်း ထွက်ပြေးနေရတယ်။ ဘာကြောင့် အခုလို လုပ်တာလဲဆိုတော့ တိုက်ပွဲလည်း မဖြစ်ပါဘူးဗျာ။ ဒါ သက်သက် လက်နက်အားကိုးနဲ့ ပြည်သူကို အနိုင်ကျင့်တာပါ။ အခုလည်း ကျနော်တို့ရွာပေါ်မှာ လေယာဉ်ဝဲနေတယ်ဗျာ။ လက်ရှိ ကျနော်တို့ အဝေးကနေ မြင်နေရတာကတော့ ရွာထဲကနေ မီးခိုးလုံးတွေ တက်လာတာ မြင်နေရတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

လက်ရှိအချိန်ထိ လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ ပစ်ခတ်နေလို့ ရွာသားတွေ ရွာနားကပ်မရတာကြောင့် စစ်ကောင်စီတပ် မီးရှို့မှုကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုအခြေအနေကို မရသေးဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

“(---) တွေ၊ ဘာတွေကို မီးရှို့နေတယ်ဆိုတာတော့ အတိအကျ မပြောနိုင်သေးဘူး။ ရွာအနီးလည်း ရွာသားတွေ ကပ်လို့မရသေးဘူး။ အခုအချိန်အထိ လက်နက်ကြီးတွေ တဂျိမ်းဂျိမ်းနဲ့ ပစ်နေတုန်းပဲ။ အခုလို ကျေးရွာအတွင်းဝင်ရောက်ပြီး ဥပဒေမဲ့ လုပ်တောင်နေတာကို ဒေသခံတယောက်အနေနဲ့ ဘာပြောချင်လဲဆိုတော့ ပြောစရာစကားလည်း မရှိတော့ပါဘူးဗျာ။ ဒီကောင်တွေအတွက် နှိုင်းစရာ စကားကို မရှိတော့ဘူး။ ကျနော်တို့ ဒေသခံတွေရဲ့အသက် မသေရင် ပြီးတာပါပဲ။”

အခု စစ်ကောင်စီက မီးရှို့နေတဲ့ ရှောက်ခါးကျေးရွာဟာ အိမ်ခြေ ၃၁၇ အိမ်ရှိတဲ့ ရွာတရွာဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၁,၃၀၀ ကျော် ဘေးလွတ်ရာကို ရှောင်ပုန်းနေကြရတယ်လို့ သိရပါတယ်။ စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းခဲ့တဲ့ ပြီးခဲ့တဲ့နှစ် ၂၀၂၁ ဖေဖော်ဝါရီကနေ အခုနှစ် မတ် ၃၁ ရက်အထိ စစ်ကောင်စီတပ် မီးရှို့ဖျက်ဆီးမှုကြောင့်

စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း အိမ်ခြေ ၅,၀၀၀ နီးပါး ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့တယ်လို့ [Data for Myanmar](https://burmese.dvb.no/archives/526561) ရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526561>

တန့်ဆည်နှင့် တမူးမြို့နယ်တို့တွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်တို့ တိုက်ပွဲဖြစ်

Published By DVB | 8 April, 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း တန့်ဆည်မြို့နဲ့ တမူးမြို့နယ်တို့မှာ ဧပြီ ၇ ရက်နဲ့ ၈ ရက်နေ့တွေက စစ်ကောင်စီနဲ့ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့တွေ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

တန့်ဆည်မြို့နယ် ရွှေဥယျာဉ်အနီးမှာ စစ်ကောင်စီတပ်ကို ဒီနေ့မနက် ၉ နာရီလောက်မှာ မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တယ်လို့

တန့်ဆည်ဖီးနစ်ကာကွယ်ရေးတပ်က ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

မိုင်းဆွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့တာကြောင့် စစ်ကောင်စီတပ်က သုံးပွင့်အဆင့် အရာရှိ ၂ ဦးနဲ့ ထွေအုပ်အကြီးအကဲ ၁ ဦး သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

တမူးမြို့နယ်မှာလည်း ဧပြီ ၇ ရက်နေ့က တမူး PDF တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ တမူး-အောင်ဇေယျ ကားလမ်းပိုင်းမှာ နယ်မြေရှင်းလင်းရေးနဲ့ ယာဉ်စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းတွေ ဆောင်ရွက်နေစဉ် တမူးမြို့ဘက်မှ တက်လာတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ပျူစောထီး ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ရောက်ရှိလာတာကြောင့် နှစ်ဖက် အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့တယ်လို့ တမူး PDF က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

အဲ့ဒီပစ်ခတ်မှု ဖြစ်စဉ်အတွင်း စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က ၃ ဦး သေဆုံးကာ သေဆုံးသူတွေကို စစ်ကောင်စီ တပ်သားတွေက

ကားပေါ် ကောက်တင်ပြီး တမူးမြို့တွင်းကို ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားခဲ့ကြောင်း မျက်မြင်ပြည်သူတွေက ပြောပါတယ်။

တမူး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ အနေနဲ့ အထိအခိုက်မရှိဘဲ အောင်အောင်မြင်မြင် ပြန်လည်ဆုတ်ခွာနိုင်ခဲ့တယ်လို့ တမူး PDF ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံက ပြောပါတယ်။

တမူး PDF က တမူး-အောင်ဇေယျ ကားလမ်းပိုင်းမှာ နယ်မြေရှင်းလင်းရေးနဲ့ ယာဉ်စစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမယ်လို့ အသိပေး ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

တမူး PDF တပ်ရင်း ၁ ကလည်း တမူးမြို့မှာ ကျင်းပမယ့် စစ်ကောင်စီရဲ့ သင်္ကြန်ရေကစားမဏ္ဍပ်တွေကို ပြည်သူတွေ မလည်ပတ်ကြဖို့ ဧပြီ ၇ ရက်နေ့က သတိပေးချက် ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

တမူးမြို့ပေါ်မှာ ဒေသခံ PDF တွေ ဝန်းရံပြီး ဧပြီ ၆ ရက်နေ့က စစ်အာဏာရှင်ကျဆုံးရေး လူထုသပိတ်ပွဲကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြပါသေးတယ်။

တန့်ဆည်နဲ့ တမူးတိုက်ပွဲတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထိခိုက်ကျဆုံးမှုအခြေအနေကို စစ်ကောင်စီဘက်က သတင်းထုတ်ပြန်တာ မရှိသေးပါဘူး။

<https://burmese.dvb.no/archives/526631>

တမူးမြို့နယ်တွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ စစ်ကောင်စီတပ်သား ၃ ဦးသေဆုံးဟု ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဆို

By မဇ္ဈိမ | 08 April 2022

စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ တမူးမြို့နယ်၊ တမူး-အောင်ဇေယျ ကားလမ်းပိုင်း၌ ယမန်နေ့ ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့တွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ စစ်ကောင်စီတပ်မှ သုံးဦးသေဆုံးသွားကြောင်း ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး (တမူး) PDF – Tamu တပ်ရင်း(၁)မှ ဧပြီလ ၇ ရက် ယမန်နေ့က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ယမန်နေ့ နေ့လယ် ၁၂ အချိန်တွင် တမူး - အောင်ဇေယျ ကားလမ်းပေါ်တွင် ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့က နယ်မြေရှင်းလင်းရေးအတွက် ယာဉ်များအား

စစ်ဆေးနေစဉ် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ပျူစောထီး ပူးပေါင်းအင်အား ၃၀ ခန့် ရောက်ရှိလာပြီး နှစ်ဖက်အပြန်အလှန် ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဆိုသည်။

“ချောင်းနက်ကြီး စခန်းဖက်ကလည်း လက်နက်ကြီးနဲ့ လှမ်းပစ်တယ် အထိအခိုက်မရှိဘူး ရှေ့ဆက်ပြီး ထုတ်ပြန်ထားတဲ့ စည်းကမ်းလိုက်နာခြင်းရှိမရှိနဲ့ နယ်မြေရှင်းလင်းတာကိုဆက်ပြီးလုပ်သွားမယ်” ဟု ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး (တမူး) တပ်ရင်း (၂) ပြောခွင့်ရသူ ရဲဘော် ခိုင်လေးက မဇ္ဈိမ ကိုပြောသည်။

အဆိုပါ တိုက်ပွဲကို ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (တမူး) တပ်ရင်း (၁) နှင့် (၂) ပူးပေါင်း တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ဖက်မှ အထိအခိုက်မရှိပြန်လည်ဆုတ်ခွာနိုင်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။

စစ်ကောင်စီတပ်မှ သေဆုံးသွားသောရုပ်အလောင်းများအား ကားများပေါ်သို့ကောက်တင်ကာ တမူးဖက်သို့ ကားနှင့် ဆိုင်ကယ်များပါ ကစဉ့်ကလျား ပြည်လည်ဆုတ်ခွာ သွားကြောင်း မျက်မြင် ပြည်သူများက အတည်ပြုပြောကြားဆိုသည်။

မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့က ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (တမူး) တပ်ရင်း (၁) နှင့် (၂) မှ သတိပေး ချက်ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ယင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် တမူးမြို့မှ မြောက်ဖက်သို့သွားသော လမ်းပိုင်းတစ်လျှောက် ည ၇ နာရီမှ နံနက် ၆ နာရီ အတွင်း ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်ခြင်းမပြုရန်၊ အိမ်စီးကားနှင့်မှန်လုံကားများ မှန်ချမောင်းနှင်ရန်နှင့် ကုန်တင်ယာဉ်များ ယာဉ်နောက်ပိုင်းကိုယ်ထည်များကို ဖုံးအုပ်ထားခြင်း လုံးဝမပြု လုပ်ရန် တားမြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

စစ်ကောင်စီဒေါက်တိုင်များ၏ ထုတ်ကုန်များနှင့်ဆက်စပ်သောပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်ခြင်း မပြုလုပ်ရန်နှင့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းပြီး တိုင်းပြည်၏ သယံဇာတဖြစ်သည့် သစ်၊ ကျွဲနွားများ၊ တရားမဝင် မှောင်ခိုပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်ခြင်းမပြုလုပ်ရန် သတိပေးထားသည်။

ကျန်းမာရေးကိစ္စနှင့် အရေးပေါ်ကိစ္စများပေါ်ပေါက်ပါက ၎င်းတို့ထံဆက်သွယ် အသိပေးခွင့်ပြုချက်ယူကာ သွားလာရမည်ဖြစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များအား လိုက်နာ ခြင်းမရှိပါက ပျက်ကွက်သူ၏တာဝန်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုး ဆက်များအား တာဝန်ယူမည်မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/104006>

ပေါက်မြို့နယ် ရေကျော်ရွာနဲ့ အနီးတစ်ဝိုက်ကို စစ်တပ်က အင်အားသုံး တိုက်ခိုက်

2022.04.08

မကွေးတိုင်း ပေါက်မြို့နယ်က အိမ်ခြေ ၃၀၀ ခန့်ရှိတဲ့ ရေကျော်ကျေးရွာနဲ့ အနီးတစ်ဝိုက်ကို ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့ ည ၁၀ နာရီခွဲခန့်က စစ်ကောင်စီတပ်က တိုက်ခိုက်ရေးရဟတ်ယာဉ်နဲ့ ရေ မြေပြင်ကပါ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့သလို နေအိမ်တွေလည်း ရွာလုံးကျွတ်နီးပါး မီးရှို့ခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံရွာသားတွေက ပြောပါတယ်။

မကွေးတိုင်း ပေါက်မြို့နယ်က ရေကျော်ကျေးရွာ
မီးလောင်နေသည်ကို ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့က
တွေ့ရစဉ် Photo: Citizen Journalist

ရွာထဲက အဘိုးအိုတစ်ဦးပါ သေဆုံးခဲ့ရတယ်လို့
လုံခြုံရေးအရ အမည်မဖော်လိုတဲ့ ရေကျော်ကျေးရွာသား
တစ်ဦးက ပြောပါတယ်။

"ရေကျော်ကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီက အပေါ်ကနေ ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ ရမ်းသမ်းပစ်သွားတာ ဗျ။ တစ်ရွာလုံး
ပြာကျလောက်တဲ့နီးပါး ဖြစ်သွားတယ်။ နောက် အဘိုးအိုတစ်ယောက် အသက်ဆုံးရှုံးသွားတယ်"

အဲဒီဖြစ်စဉ်ကြောင့် ဒီနေ့အထိ ရွာလုံးကျွတ် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရတယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

အဲဒီနေ့ ညနေပိုင်း ၅ နာရီကျော်လောက်က ရေကျော်ကျေးရွာနဲ့ ရှားပင်ရေရွာ အနီးကနေ ဖြတ်လာတဲ့
စစ်ကောင်စီကားတစ်စီးကို ပေါက် PDF နဲ့ ဒေသအခြေစိုက် PDF တပ်ဖွဲ့တွေ က တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတိုက်ပွဲမှာ စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က သုံးပွင့်အရာရှိတစ်ဦး၊ တပ်ကြပ်ကြီးတစ်ဦး အပါအဝင် ခုနစ်ဦး
သေဆုံးပြီး အဲဒီကားနဲ့အတူ သရက်မြို့နယ် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်းစက်ရုံ ကပစ (၁၂) ကနေ သယ်လာတဲ့
စစ်လက်နက်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းတွေကို သိမ်းဆည်းရရှိခဲ့ တယ်လို့ PDF အဖွဲ့က ပြောပါတယ်။

ဒီဖြစ်ရပ်ကြောင့် ရွာတွေကို တိုက်ခိုက်ခဲ့တာ ဖြစ်နိုင်တယ်လို့ PDF ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံ တစ်ဦးက
ပြောပါတယ်။

"သူတို့ကတော့ မနိုင်ရင် ရဟတ်ယာဉ်ပဲ သုံးတာကိုး။ မြေပြင်ချင်း၊ လက်နက်ချင်း သူတို့သာနေတာပဲလေ။
လူအင်အားတွေ၊ လက်နက်အင်အားတွေ သာနေပေမယ့် သူတို့လူတွေ စိတ်ဓာတ်မကျအောင်
မနိုင်နိုင်အောင် လုပ်တော့တာပဲ။ အင်အားချင်း၊ လက်နက်ချင်း မမျှမှန်းသိရက်သားနဲ့ မြေပြင်ချင်း
မတိုက်တော့ဘဲနဲ့ ရဟတ်ယာဉ် ဝဲဝဲပြီး ဆော်တော့တာပဲ။ သာလွန်အင်အားကြီးတွေ သုံးပြီး တူမီးကို
လေယာဉ်နဲ့ တိုက်တာ သူတို့ လုပ်နေကျအလုပ်တွေ၊ ရွာတွေမီးရှို့တာ အဲလိုကြီးတွေ လုပ်နေ တော့တာလေ"

ဒီတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရေကျော်ရွာနဲ့ အနီးအနားရွာတွေဖြစ်တဲ့ ကျွန်းကြီး၊ ကျောက်ကုန်း၊ ကျွန်းပင်၊ နံ့သာ၊
ထန်းတောဦး၊ တုတ်စု၊ အင်းတော၊ ဝက်မိုး၊ ရွာသာအေး၊ ညောင်ဝန်းတောင်စုနဲ့ ညောင်ဝန်းမြောက်စု စတဲ့
ကျေးရွာ ၁၀ ရွာက ဒေသခံ ၃၀၀၀ ထက်မနည်း ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရတယ်လို့လည်း ဒေသခံတွေက
ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်ကလည်း ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့ညလောက်ကစပြီး အင်အား ၃၀၀ ကျော်ခန့်နဲ့
အဲဒီကျေးရွာ အနီးတစ်ဝိုက်မှာ PDF အဖွဲ့တွေကို စီးနင်းရှာဖွေနေသလို ကျေးရွာတွေထဲကို
မွှေနှောက်ရှာဖွေတာတွေ လုပ်နေတယ်လို့လည်း ပြောကြပါတယ်။

ဒီဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး RFA က သီးခြားအတည်မပြုနိုင်သေးသလို စစ်ကောင်စီဘက် က
သတင်းထုတ်ပြန်တာလည်း မတွေ့ရသေးပါဘူး။ စစ်ကောင်စီပြောခွင့်ရသူ ပိုလ်ချုပ် ဇော်မင်းထွန်း ကတော့
အရပ်သားတွေရဲ့ နေအိမ်တွေကို မီးရှို့တာဟာ PDF အဖွဲ့တွေက သာ လုပ်ဆောင်လေ့ရှိတယ်လို့ ယခင်က
တုံ့ပြန်ထားပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ မတ်လ ၂ ရက်၊ ၃ ရက်၊ ၅ ရက်နေ့တွေကလည်း ပေါက်မြို့နယ်က လယ်ယာ၊ လက်ပံလှ၊
အင်းငယ်ဒေါင့် ရွာတွေကို စစ်ကောင်စီတပ်သားတွေ ဝင်ရောက်စီးနင်းပြီးနောက် လူနေအိမ် ၂၅၀ ကျော်
မီးလောင်ဆုံးရှုံးခဲ့ တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။

<https://www.rfa.org/burmese/news/attackkpauk-village-in-magway-04082022054909.html>

ပေါက်မြို့နယ်တောင်ပိုင်း ကျေးရွာတွေ နေအိမ် ရာနဲ့ချီ မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရ

၀၈ ဧပြီ၊ ၂၀၂၂ | ငြိမ်းချမ်း

မကွေးတိုင်း၊ ပေါက်မြို့နယ်တောင်ပိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ ဒေသခံကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့တွေကြား တိုက်ပွဲတွေဖြစ်နေပါတယ်။ ရေကျော်နဲ့ ကျောက်ကုန်းကျေးရွာတို့က နေအိမ်ရာနဲ့ချီ မီးရှို့ခံခဲ့ကြရပါတယ်။ စစ်တပ်ရဲ့နယ်မြေရှင်းမှုတွေကြောင့် ဒေသခံတွေလည်း တောတောင်တွေထဲမှာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရပါတယ်။ ဒီအကြောင်း ရန်ကုန်ကပေးပို့ထားတဲ့သတင်းကို ကိုငြိမ်းချမ်းက တင်ပြပေးထားပါတယ်။

စစ်လက်နက်ထုတ်လုပ်ရာမှာသုံးတဲ့ပစ္စည်းတွေသယ်လာတဲ့ စစ်ကောင်စီရဲကားတွေကို မကွေးတိုင်း ပေါက်မြို့နယ်ထဲက မုံရွာ-ပုသိမ်လမ်းပေါ်မှာ ဒေသခံကာကွယ် ရေးတပ်ဖွဲ့တွေက ဧပြီ ၆ ရက်က သိမ်းယူခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဧပြီ ၆ ရက် ညနေပိုင်းကစလို့ ကားတွေအသိမ်းခံရတဲ့ ပေါက်မြို့နယ်တောင်ဘက်ဒေသကို စစ်တပ်က နယ်မြေရှင်းလင်းနေပြီး ဒေသခံကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တွေနဲ့လည်း ဒီနေ့ ဧပြီ ၈ ရက် သောကြာနေ့အထိ တိုက်ပွဲတွေဖြစ်နေတာပါ။ တိုက်ပွဲအခြေအနေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဒေသခံကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တဦးက အခုလိုပြောပါတယ်။

“ကားသိမ်းတဲ့ဟာကို စစ်တပ်က ညမှာလည်း လေယာဉ်နဲ့ရှာတယ်။ သူတို့ကားတွေကို လိုက်ရှာတယ်။ Mi35 တစီးနဲ့ ပစ်သွားတယ်ခင်ဗျ။ မနေ့က ပစ်သွားတယ်။ ရွာတွေဝင်ပြီးမီးရှို့တယ်။”

ပေါက်မြို့နယ်တောင်ပိုင်းထဲက ကျေးရွာတွေကို ဧပြီ ၆ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းကတည်းက စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ဝင်လာပြီး နယ်မြေရှင်းလင်းနေတာမှာ ဧပြီ ၇ ရက်မှာတော့ ပေါက်မြို့နယ်တောင်ပိုင်းက ရေကျော်ကျေးရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ဝင်ရောက်မီးရှို့ခဲ့လို့ နေအိမ် ၂၀၀ ကျော် မီးလောင်ကျွမ်းခဲ့ပါတယ်။ မီးလောင်ကျွမ်းတဲ့ အခြေအနေနဲ့ပတ်သက်လို့ ရေကျော် ကျေးရွာသားတဦးက အခုလိုပြောပါတယ်။

“နေအိမ်က တရွာလုံးဆိုရင် ၂၅၀ လောက်ပါသွားမှာပေါ့။ လူအလွတ် အကုန်ပြေးကြရတာ။ ဘာမှ မသယ်နိုင်ခဲ့ကြဘူး။ ကျနော်တို့လည်း ဘယ်လိုမှစဉ်းစားလို့ မရဘူး။ သူတို့ဘာသာ လာရှိသွားတာ။ ရွာနီးတွေက အကုန်ရွာဘေးတွေမှာ ရှောင်နေရတာ။ ရေငတ် အစာငတ်နဲ့ အကုန်ပြေးလွှားနေရတာ။ အခုတောင် ထမင်းတောင်မစားရသေးဘူး။ အကုန်လက်မဲ့ဖြစ်ပြီး ကျနော်တို့ဘဝ ဘာမှသုံးစားလို့မရတော့ဘူး။ ရွာထဲမှာလည်း ရေမရတော့ ရေငတ်တဲ့သူကငတ်၊ အစာငတ်တဲ့သူက ငတ် အကုန်ပြေးလွှားနေရတာ။”

ရေကျော်ရွာနီးတူပဲ့ ရွာချင်းနီး ကျောင်းကုန်းကျေးရွာ နေအိမ်တွေလည်း မီးရှို့ခံခဲ့ရပြီး ကျေးရွာသားတွေဟာ တောတောင်တွေထဲ ပုန်းအောင်းနေရပါတယ်။ ရေကျော် ကျေးရွာသားတဦးက အခုလိုပြောပြပါတယ်။

“ကျနော်တို့က ပြည်သူတွေဆိုတော့ ကိုယ့်မိသားစုတွေ ရွာထဲတောထဲမှာ ပုန်းနေရတာပေါ့။ ဘေးရွာတွေက လာတဲ့အကြောင်းပြောလို့ ကျနော်တို့လည်း တောထဲ ထွက်ပြေးတာပေါ့ဗျာ။ ကျနော်တို့က မပြန်ရဲဘူး။ ကျနော်တို့ရွာကလူတွေက ကြောက်တာကို။ စစ်ကြောင်းဝင်တယ်ဆိုတော့ သူတို့ကိုကြောက်တော့ ပြေးတာကို။ လူဦးရေအကုန်ပြေးရတာပေါ့။ ကလေးတွေက အစ မထနိုင်တဲ့သူတွေက အစ လှည်းတွေနဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် လှည်းတွေနဲ့ တိုက်ရတာပေါ့ဗျာ။”

ပေါက်တောင်ပိုင်းက ကျွန်းပင်ကျေးရွာကို ကြာသပတေးနေ့မှာ စစ်ကောင်စီက ရဟတ်ယာဉ်တွေနဲ့ လေကြောင်းကနေ ပစ်ခတ်ခဲ့ တာကြောင့် အရပ်သားတဦးသေဆုံးပြီး တဦးဒဏ်ရာရခဲ့တယ်လို့ ဒေသခံတွေက ပြောပါတယ်။ ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ ဗိုအိုအေက သီးခြား အတည်မပြုနိုင်ပါဘူး။

လက်နက်တပ်ဆင်တဲ့ပစ္စည်းတွေ သိမ်းဆည်းခံရတာတွေအပြင် လေကြောင်းကနေပါ ပစ်ခတ်တာနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ကောင်စီက သတင်းထုတ်ပြန်တာမရှိသေးပါဘူး။ မကွေးတိုင်းနဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်းထဲက မြို့နယ်တော်တော်များများမှာ စစ်တပ်က တရွာဝင် တရွာထွက် နယ်မြေရှင်းလင်းမှုတွေ နေ့စဉ်ရက်ဆက်ဆံသလို လုပ်နေပေမဲ့ ဒီရှင်းလင်းမှုတွေနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ကောင်စီက သတင်းအတိအကျ ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိပါဘူး။

ငမဲမြို့နယ်တွင် တိုက်ပွဲပြင်းထန်၊ ကျေးရွာ ၂ ရွာကို စစ်ကောင်စီတပ် မီးရှို့

Published By DVB | 8 April, 2022

မကွေးတိုင်း ငမဲမြို့နယ်မှာ ဧပြီ ၇ ရက်နေ့က ဒေသခံ PDF တပ်ဖွဲ့တွေနဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ တိုက်ပွဲတွေ ဆက်ဖြစ်နေပြီး ကျေးရွာ ၂ ရွာကို စစ်ကောင်စီတပ်တွေက မီးရှို့ဖျက်ဆီးသွားတယ်လို့ PRA (မကွေး) ကနေ သိရပါတယ်။

ငမဲမြို့နယ် အနောက်ဘက် ၁၆ မိုင်လောက်အကွာမှာရှိတဲ့ ရေယာဉ်တောင်ကြောမှာ ဧပြီ ၇ ရက် မနက် ၇ နာရီခွဲလောက်က စစ်ကောင်စီတပ်တွေကို PRA (မကွေး) နဲ့ အရှိချင်းကားကွယ်ရေးတပ် ACDF တို့ ပူးပေါင်းပြီး စောင့်ကြိုတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်လို့ PRA (မကွေး) ရဲ့ ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံက ဒီဗီဘီကို ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဘက်က သေဆုံးသူ များပြားနိုင်ပေမယ့် သာလွန်အင်အား အများအပြားနဲ့ ကာပစ် ပစ်ပြီး ပြန်လည်ဆုတ်ခွာသွားတာကြောင့် သေဆုံးသူအရေအတွက်ကို အတိအကျ အတည်မပြုနိုင်သေးဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။

"ကျနော်တို့ ညီနောင်မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့တွေဘက်ကတော့ ထိခိုက်ကျဆုံးမှု မရှိဘဲ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ ရှေ့ဆက်မတိုးနိုင်အောင် ဟန့်တားထားနိုင်တယ်။" PRA (မကွေး) ပြန်ကြားရေးတာဝန်ခံက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်တွေဟာ စေတုတ္ထရာမြို့နယ် သက္ကယ်ကျင်းရွာဘက်ကို လက်နက်ကြီးတွေနဲ့ ပစ်ခတ်ခဲ့သလို ငမဲမြို့နယ် ခါကျင်ရွာနဲ့ ရှစ်ခုရွာကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့ကြတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

မီးရှို့ဖျက်ဆီးခံရတဲ့ ကျေးရွာ ၂ ရွာမှာတော့ အိမ်ခြေ ၅၀ လောက်ရှိပြီး ရွာအမည်မပေါက်သေးပါဘူး။ နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲတွေကြောင့် တိုက်ပွဲဧရိယာအတွင်းမှာရှိတဲ့ ဒေသခံပြည်သူတွေဟာ ဘေးလွတ်ရာ နေရာတွေကို တိမ်းရှောင်နေကြရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ငမဲမြို့နယ် ရေယာဉ်တောင်ကြောကို ဧပြီ ၆ ရက် မနက်ပိုင်းကလည်း စစ်ကောင်စီတပ်သား အင်အား ၆၀၀ လောက် စစ်ကြောင်းထိုးလာလို့ PRA (မကွေး) နဲ့ အရှိချင်းကားကွယ်ရေးတပ် (ACDF) တို့ ပူးပေါင်းပြီး လက်ဦးမှုရယူ တိုက်ခိုက်ခဲ့လို့ စစ်ကောင်စီတပ်သား ၂၀ လောက် သေဆုံးကာ အများအပြား ဒဏ်ရာရရှိခဲ့တယ်လို့ သိရပါတယ်။

PRA (မကွေး) ခြေကုပ်ယူထားတဲ့ နေရာကို ဒီကနေ့ ဧပြီ ၈ ရက်နေ့မှာ စစ်ကောင်စီဘက်က ရဟတ်ယာဉ် ၂ စီး၊ ဂျက်ဖိုက်တာတစ်စီးနဲ့ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်တဲ့အပြင် မြေပြင် အမြောက်တပ်ကလည်း အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်နေတယ်လို့ ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526603>

ကျောက်ဆည်မြို့ရှိ စစ်ကောင်စီကင်းစခန်း တိုက်ခိုက်ခံရ၊ ဗိုလ်မှူးအပါအဝင် ၁၂ ဦးသေဆုံး

Published By DVB | 8 April, 2022

မန္တလေးတိုင်း၊ ကျောက်ဆည်ခရိုင် ကျောက်ဆည်မြို့နယ်က စစ်ကောင်စီတပ် ကင်းစခန်းတစ်ခုမှာ ဖျောက်ဆိပ်ပင် ကင်းဂိတ်စခန်း ဧပြီ ၈ ရက် မနက် ၁ နာရီဝန်းကျင်က တိုက်ခိုက်ခံရပြီး စစ်ကောင်စီတပ်က ဗိုလ်မှူးအပါအဝင် ၁၂ ဦး သေဆုံးခဲ့တယ်လို့ ကျောက်ဆည်နဂါးနီ ပြောက်ကျားအဖွဲ့က ပြောပါတယ်။

"ဒီမနက် ၁ နာရီမှာ သူတို့ကင်းဂိတ်ကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့တာ၊ သူတို့ အစုလိုက် အပြုံလိုက် နေတဲ့နေရာနဲ့ ကင်းစောင့်တဲ့ နေရာတွေကို ပစ်ခတ်ခဲ့တာကြောင့် ထိခိုက်သူများတယ်" လို့ ကျောက်ဆည်နဂါးနီ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ တာဝန်ရှိသူတဦးက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်က ဗိုလ်မှူးအပါအဝင် တပ်သား ၁၂ ဦး ကျဆုံးခဲ့တာကို ဒေသခံတွေ သတင်းပေးပို့မှုအရ

အတည်ပြုနိုင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အဆိုပါ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုကို ကျောက်ဆည်နဂါးနီ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့နဲ့ People Revolution Force Kyaukse (PRFK) တို့ ပူးပေါင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့တာလို့ ထုတ်ပြန်ထားပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ မတ် ၂၅ ရက်နေ့ကလည်း ကျောက်ဆည်စက်မှု ၁ နယ်မြေ ရဲစခန်းကို ကျောက်ဆည်နဂါးနီ ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့က ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ဖျောက်ဆိပ်ပင် ကင်းဂိတ်စခန်း တိုက်ခိုက်ခံရမှုကြောင့် ဗိုလ်မှူးအပါအဝင် တပ်သား ၁၂ ဦး သေဆုံးတာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီပို့ဘီက သီးခြားအတည်မပြုနိုင်သေးသလို စစ်ကောင်စီဘက်ကလည်း သတင်းထုတ်ပြန်တာ မရှိသေးပါဘူး။

<https://burmese.dvb.no/archives/526623>

ကရင်နီပြည်နယ် ငွေတောင်ရွာသစ်တိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီတပ်မှ စနိုက်ပါသမား သေဆုံး

By မန္တလေး | 08 April 2022

ကရင်နီပြည်၊ လွိုင်ကော်မြို့နယ်ရှိ ငွေတောင်ရွာသစ်တိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့ဝင် စနိုက်ပါသမားတစ်ဦး သေဆုံးခဲ့ကြောင်း ယနေ့ ဧပြီ ၈ ရက်တွင် အလယ်ပိုင်းတိုင်းအထူးစစ်ဆင်ရေးစနိုက်ပါအဖွဲ့က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။

ဧပြီ ၆ ရက်တွင်ဖြစ်ပွားသည့် ထိတွေ့တိုက်ပွဲတွင် စစ်ကောင်စီတပ်သားတစ်ဦးနှင့် ဧပြီ ၇ ရက်တွင် စစ်ကောင်စီ စနိုက်ပါသမားတစ်ဦး စုစုပေါင်းနှစ်ဦးကို ပစ်ခတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း

ဆိုသည်။

အသေးစိတ်သိရရန်အတွက် အလယ်ပိုင်းတိုင်းအထူးစစ်ဆင်ရေးအဖွဲ့သို့ မေးမြန်းရန်ကြိုးပမ်းသော်လည်း အဆက်အသွယ် မရရှိသေးပေ။

ကရင်နီပြည်နယ်အတွင်း အဓိကအားဖြင့် ဒီးမော့ဆိုမြို့နယ်နှင့် ဖရူဆိုမြို့နယ်တို့တွင် လနှင့်ချီ တိုက်ပွဲများပြင်းထန်နေသည်။

အလားတူ ဧပြီလ ၇ ရက် နံနက် ၉နာရီတွင် ဖရူဆိုမြို့နယ် ဒေါညေးခူကျေးရွာအနီး လမ်းကင်းချနေသည့် စစ်ကောင်စီတပ်ကို KNDF ပူးပေါင်းတပ်က ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်သား သုံးဦး သေဆုံးခဲ့သည်ဟု KNDF B-15 က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ထို့အပြင် ဒီးမော့ဆိုမြို့နယ် ၊ အိုးခူးရိုးရွာတွင် တပ်စွဲထားသော စစ်ကောင်စီတပ်ကို အလယ်ပိုင်းတိုင်း

အထူးစစ်ဆင်ရေးစနိုက်ပါအဖွဲ့၊ လွှဲကြကော် PDF စနိုက်ပါအဖွဲ့၊ ဒီးမော့ဆို PDF စနိုက်ပါအဖွဲ့တို့မှ မတ်လ ၁၈ ရက်က နေ့လည်ပိုင်းတွင် ပူးပေါင်းပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီတပ်သား လေးဦးသေဆုံးခဲ့ သေးသည်။

လက်ရှိကရင်နီပြည်နယ်တွင် အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီတပ်က လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများ ပြုလုပ်နေသကဲ့သို့ စစ်ကားအစီး ၄၀ ဝန်းကျင်တက်လာပြီး ထိုးစစ်ဆင်ရန် ပြင်ဆင်နေကြောင်း သတင်းရရှိထားသည်။

တိုက်ပွဲများပြင်းထန်နေသကဲ့သို့ စစ်ဘေးရှောင်များလည်း တိုးလာနေပြီး ဧပြီလအထိ စာရင်းများအရ ကရင်နီပြည်တွင် စစ်ဘေးရှောင်ဦးရေ ၂ ၀၀,၀၀၀ ဝန်းကျင်အထိရှိနေပြီး သောက်သုံးရေနှင့် စားနပ်ရိက္ခာများ လိုအပ်လျက်ရှိသည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/104007>

ချင်းပြည်နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီက အင်အားအလုံးအရင်းဖြင့် စစ်အင်အားတိုးချဲ့နေ

Published By DVB | 8 April, 2022

ချင်းပြည်နယ်အတွင်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ လူအင်အား၊ လက်နက်အင်အား အများအပြားနဲ့ အခုသီတင်းပတ်အတွင်းမှာ စစ်အင်အားတွေ တိုးချဲ့လာတယ်လို့ ဒေသခံတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ CDF တာဝန်ရှိသူက ဒီဗွီဘီကို ပြောပါတယ်။

ကျောက်ထု-မင်းတပ်ဘက်ကနေ မတ် ၂၅ ရက်က ထွက်ခွာလာတဲ့ စစ်ကား ၈၀ ကျော်ပါဝင်တဲ့

စစ်ကောင်စီယာဉ်တန်းဟာ ဧပြီ ၇ ရက် မနေ့ညနေပိုင်းမှာ ချင်းပြည်နယ်၊ မတူပီမြို့ကို ရောက်လာတယ်လို့လည်း ပြောပါတယ်။

လတ်တလောရောက်လာတဲ့ စစ်ယာဉ်တန်းမှာ စစ်သားအင်အား ၅၀၀ ကျော် ပါလာပြီး နဂိုရှိနေတဲ့အင်အားနဲ့ ပေါင်းရင် မတူပီမြို့နယ်တစ်ခုတည်းမှာ စစ်ကောင်စီတပ် စစ်သားအင်အား ၁,၀၀၀ ကျော် ရှိလာတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

စစ်ကောင်စီက စစ်အင်အား တိုးချဲ့လာပေမယ့် ဒေသတွင်း CDF တွေနဲ့ တိုက်ရိုက်ထိတွေ့တိုက်ပွဲဖြစ်တာမျိုး မရှိဘဲ ဗျူဟာကုန်းတွေမှာ အခြေစိုက်နိုင်ဖို့ ကြိုးစား နေပါတယ်။

ဖေဖော်ဝါရီလကုန်ပိုင်းကတည်းက စစ်တပ်ဟာ ချင်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း ဟားခါး-ထန်တလန်ဘက်ထက် ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ရခိုင်ပြည်နယ်စပ် မင်းတပ်-မတူပီ-ပလက်ဝ ဒေသကို ပိုပြီး အာရုံစိုက်လာတယ်လို့ မတူပီ CDF တာဝန်ရှိသူက ပြောပါတယ်။

စစ်တပ်က ဘယ်လိုရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဗျူဟာဖော်ဆောင်တာပဲဖြစ်ဖြစ် ချင်းပြည်နယ်ဒေသခံ CDF တွေကတော့ အခွင့်အရေးရရင် ရသလို ကြားဖြတ်တိုက်ခိုက်တာတွေ ပြုလုပ်သွားမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒေသတွင်း စစ်ရေးလေ့လာသူတယောက်က “၂၀၂၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက် စစ်အာဏာစသိမ်းတုန်းက ရက္ခိုင့်တပ်တော် အေအေက သူတို့ရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကို အတိအလင်း ထုတ်ပြန်တာမျိုး မလုပ်ခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့အေအေဟာ စစ်အာဏာသိမ်း တနှစ်ကျော် ကာလအတွင်း လူအင်အား လက်နက်အင်အား တိုးချဲ့ခဲ့ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်ကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသတခု ပုံစံမျိုး ပုံဖော်ခဲ့ပါတယ်။ စစ်ကောင်စီဟာ တနိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ဆန့်ကျင်မှုကို ခံခဲ့ရတာကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ဘက်ကို မလှည့်နိုင်ခဲ့ပေမဲ့ တဖြည်းဖြည်း အင်အားကြီးလာတဲ့ ရက္ခိုင့်တပ်တော် အခြေအနေဟာ စစ်ကောင်စီအတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်လာတယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

ဧပြီ ၅ ရက်နေ့ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲမှာ အေအေပြောခွင့်ရ ခိုင်သူခရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေအရ အေအေဟာ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG နဲ့ နီးစပ်လာဖို့ ရှိနေပြီး အေအေရဲ့ စစ်ရေးအရ ပြင်ဆင်ထားတာတွေကိုလည်း ခိုင်သူခက တစိတ်တပိုင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းနဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွင်းမှာ စစ်ကောင်စီက အင်အားတိုးမြှင့်လာတာနဲ့ အေအေရဲ့ ပြောဆိုချက်တွေအရ မကြာခင်အချိန်အတွင်းမှာ တိုက်ပွဲတွေ ဖြစ်လာလိမ့်မယ်လို့ စစ်ရေးလေ့လာသူတယောက်က ခန့်မှန်းပါတယ်။

"ရခိုင်ပြည်နယ်စပ် ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းမှာ စစ်ကောင်စီက မင်းတပ်-ကျောက်ထု စစ်မျက်နှာနဲ့ ပလက်ဝ စစ်မျက်နှာဆိုပြီး စစ်မျက်နှာ နှစ်ခု ဖွင့်ထားပါတယ်။ စစ်ကောင်စီက ပလက်ဝ နယ်မြေခံတပ်ရင်း တပ်မ ၂၈၉ မှာ အင်အားအပြည့် ဖြည့်ထားသလို ပလက်ဝမြို့နယ် ဆမီးမြို့နဲ့ ဆမီးမြို့အနီး ကန်ထောင်အရပ်တွေမှာ တပ်ရင်းအပြည့် အင်အားဖြည့်ထားတယ်" လို့ ဒေသခံ CDF တွေက ပြောပါတယ်။

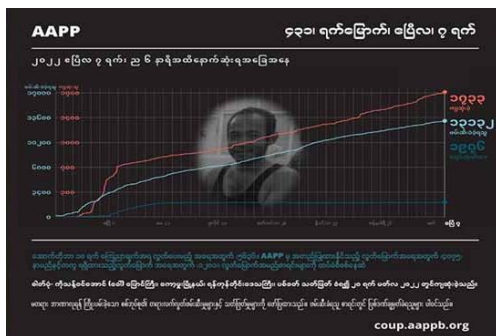
မတူပီမြို့နယ် လိုင်လင်းပီမြို့မှာလည်း အင်အားအပြည့်နဲ့ ဗျူဟာချထားပြီး စစ်ကောင်စီက သူတို့အခြေစိုက်ရာ တပ်ကုန်းတွေကို အပြည့်အဝ ကာကွယ်နိုင်ဖို့ ပြင်ဆင်နေပါတယ်။

စစ်ကောင်စီ လမ်းကြောင်းတွေဟာ ချင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းကို မကွေးတိုင်း၊ ကျောက်ထုလမ်းကြောင်းကနေ အဓိက ဝင်ရောက်နေပြီး ချင်းပြည်နယ် မြောက်ပိုင်းကိုတော့ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကလေးမြို့နယ်ဘက်က ဝင်ရောက်နေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526627>

စစ်ကောင်စီတပ် အကြမ်းဖက်ပစ်ခတ်မှုကြောင့် ကျဆုံးပြည်သူ ၁၇၃၃ ဦးထိ ရှိလာ

Published By DVB | 8 April, 2022

မြန်မာနိုင်ငံမှာ မတရားအာဏာသိမ်း ၁ နှစ်ကျော်ကာလ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် အပြစ်မဲ့ ကျဆုံးပြည်သူ ၁,၇၃၃ ယောက်နဲ့ ဖမ်းဆီးထိန်းသိမ်းခံရသူပေါင်း ၁၃,၁၃၂ ယောက်ထိ ရှိခဲ့တယ်လို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေပီပီ) က ထုတ်ပြန်ပါတယ်။

ဒီစာရင်းဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်မှ ၂၀၂၂

ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၇ ရက်အထိ အေအေပီပီက ကောက်ယူ မှတ်တမ်းပြုစုထားတာဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် ကျဆုံးသူတွေဟာ ဒီထက်ပိုနိုင်တယ်လို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ဒီနေ့အထိ ၁၀,၀၉၂ ယောက် လက်ရှိ ချုပ်နှောင်ခံထားရဆဲဖြစ်ပြီး အဲဒီထဲက ၉၄၁ ယောက်ကတော့ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခံထားရပါတယ်။

ပြစ်ဒဏ်ကျခံရသူတွေထဲက အသက် ၁၈ နှစ်အောက် ကလေး ၂ ယောက် အပါအဝင် ၅၉ ယောက်ကတော့ သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဖမ်းဝရမ်းထုတ်ခံထားရတာကြောင့် တိမ်းရှောင်နေသူ ၁,၉၇၆ ယောက်ထဲက မျက်ကွယ် သေဒဏ်ချမှတ်ခြင်း ခံထားရသူ ၄၁ ယောက် အပါအဝင် အယောက် ၁၂၀ ကတော့ မျက်ကွယ် ပြစ်ဒဏ်ချခံထားရပြီး သေဒဏ်ချမှတ်ခံထားရသူ စုစုပေါင်းအယောက် ၁၀၀ ရှိပြီဖြစ်ပါတယ်။

ပြီးခဲ့တဲ့ ဧပြီ ၅ ရက်ညနေ ၃ နာရီ ၁၅ မိနစ်လောက်က ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ အလုံမြို့နယ်၊ စက်တွင်းလမ်းအတွင်းက BC မူကြိုကျောင်းကို အကြမ်းဖက်စစ်အုပ်စုတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ ရောက်ရှိလာပြီး အသက် ၃ နှစ် အရွယ် မောင်သန့်ဘုန်းဝေယံကို ဖမ်းဆီးသွားခဲ့ပါတယ်။ မောင်သန့်ဘုန်းဝေယံရဲ့ မိဘတွေကို စစ်ကောင်စီက ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF)တွေကို ထောက်ပံ့တယ်လို့ စွပ်စွဲကာ အဆိုပါကလေးငယ်ကို ဓားစာ ခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးသွားခဲ့တာလို့ သိရပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) ကို ငွေကြေးထောက်ပံ့တယ်လို့ စွပ်စွဲခံရပြီး တရားစွဲဆိုခံထားရတဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ သံတွဲမြို့မှ မငြိမ်းအိဖြိုးကျော်၊ ဒေါ်တင်စန္ဒာဝင်းနဲ့ ဒေါ်စန်းချိုသိုက်တို့ကို သံတွဲခရိုင် တရားရုံးက အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၅၀(ည)နဲ့ မတ် ၃၁ ရက်မှာ ထောင်ဒဏ် ၁၀ နှစ်စီချမှတ်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါတယ်။ မငြိမ်းအိဖြိုးကျော်နဲ့ မတင်စန္ဒာဝင်းတို့ဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာ ၃ ရက်က နေအိမ်မှာ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ရပြီး ဒေါ်စန်းချိုသိုက်ကိုတော့ နောက်ထပ် ၃ ရက်အကြာမှာ ဖမ်းဆီးခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းတွေက ခေါင်းဆောင်တွေ၊ အရပ်သားတွေ၊ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူတွေ၊ သတင်းသမားတွေ၊ CDM လှုပ်ရှားနေတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ စတဲ့ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ဘယ်သူမဆို ဖမ်းဆီး၊ ထိန်းသိမ်း၊ တရားစွဲဆိုခံထားရတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ နွေဦးတော်လှန်ရေး ကာလအတွင်း ကျဆုံးသွားသူတွေရဲ့ အချက်အလက်တွေကို သိရှိပါက အေအေပီပီကို ဆက်သွယ်အသိပေး အကြောင်းကြားနိုင်ပါတယ်။

ဒါ့အပြင် ကျဆုံးအချက်အလက်တွေကို ဖော်ပြပါ fatality-data@aappb.org အီးမေးလ်နဲ့ အဖမ်းအဆီး အချက်အလက်တွေကို detention-data@aappb.org အီးမေးလ်တွေဆီလည်း တိုက်ရိုက်ပေးပို့ ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားနိုင်ကြောင်း အသိပေးထားပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526495>

တောင်သာနယ်၌ ဉာဏ်ရည်မမီသူတဦးကို စစ်ကောင်စီတပ်သား အဓမ္မကျင့်

By ဧရာဝတီ | 8 April 2022

မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြံခရိုင်၊ တောင်သာမြို့နယ်ရှိ ဇျမ်းကျေးရွာတွင် ဉာဏ်ရည်မမီအမျိုးသမီးတဦးကို ဇျမ်းအထက် တန်းကျောင်းတွင် အစောင့်ကျသည့် စစ်သားတဦးက အဓမ္မပြုကျင့်မှု ဧပြီ ၅ ရက်က ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း ဒေသခံ များထံမှ သိရသည်။

ဇျမ်းကျေးရွာသားတဦးက “မုဒိမ်းကျင့်တဲ့ကောင်က ရိုးရိုးတပ်သားအဆင့် ကျောင်းဝင်းထဲမှာ တာဝန်ကျနေတာ။ ကောင် မလေးအိမ်နဲ့ စာသင်ကျောင်းက လမ်းပဲခြားတယ်။ အဲဒီနေ့က ကောင်မလေး အိမ်ကနေထွက်အသွားမှာ အဲဒီကောင်က ကျောင်းခြံစည်းရိုးကို ကျော်ပြီးလိုက်သွားတယ်။ ကျောင်းအနောက်ဘက် ဈေးတန်းထဲမှာ အဓမ္မပြုကျင့်တာ။ လက်မောင်းမှာတော့ ၇၇ တံဆိပ်တွေ ပါတယ်” ဟု ဧရာဝတီသို့ ပြောသည်။

အဓမ္မကျင့်ခံရသည့် အမျိုးသမီးမှာ အသက် ၂၁ နှစ် ဝန်းကျင်အရွယ်ဖြစ်ပြီး မိဘများ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်သို့ သွားနေချိန် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ကာ ၎င်းအမျိုးသမီးနှင့်အတူ ကျန်ရစ်သော မောင်နှမများမှာလည်း လူမမည်အရွယ် ကလေးများ ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

“အဲဒီကောင် မုဒိမ်းကျင့်နေတာကို အမျိုးသမီး ၂/၃ ဦးလောက်က တွေ့တယ်။ သူတို့ကလည်း မပြောရဲတော့ သူနဲ့ ညီအစ်မဝမ်းကွဲကိုပြောပြီး ကောင်မလေးကို သွားခေါ်တော့လည်း ကျင့်လျက်ပဲ။ အဲဒီမှာ ညီအစ်မဝမ်းကွဲကလည်း မပြောရဲတော့ ကောင်မလေးအဖေကို သွားပြောပြီး ခေါ်တော့လည်း စစ်သားဆီမှာက လက်နက်ပါတော့ မပြောရဲလို့ သူ့သမီးကိုပဲခေါ်တာမှာ ဟိုကောင်က ထွက်ပြေးသွားတယ်” ဟု ၎င်းမိသားစုနှင့် နီးစပ်သူတဦးက ပြောသည်။

အဆိုပါဖြစ်စဉ်အား ဖခင်ဖြစ်သူကိုယ်တိုင် မျက်မြင်တွေ့ရှိသဖြင့် ဇျမ်းနယ်မြေရဲစခန်းသို့ သွားရောက်တိုင်ကြားခဲ့ရာ တာဝန်ယူဖြေရှင်းပေးခြင်း မရှိသလို စစ်တပ်ဘက်ကလည်း တာဝန်ယူဖြေရှင်းမပေးဘဲ အဓမ္မပြုကျင့်သည့် တပ်သားအား ဖျောက်ထားကြောင်း သိရသည်။

“ကောင်မလေးနဲ့ မိဘတွေက ဇျမ်းစခန်းကို သွားတိုင်တော့ စခန်းမှူးက အမှုဖွင့်မပေးရဲဘူး။ သူ့အထက်အရာရှိကို ဖြစ်စဉ် တင်ပြတော့ ခိုင်လုံတဲ့သက်သေပြဖို့ လိုတယ်လို့ ပြောတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျောင်းထဲကစစ်သားတွေကို တန်းစီခိုင်း ပြီးပြတော့ မုဒိမ်းကျင့်တဲ့ကောင်က မပါဘူး။ ဒါနဲ့ပဲ အမှုက ဖွင့်လို့မရဘူး ဖြစ်နေတာပေါ့။ တပ်ဘက်ကလည်း ဘာမှဖြေ ရှင်းပေးတာမျိုး မရှိဘူး ” ဟု ဒေသခံတဦးက ပြောသည်။

အဆိုပါ ဖြစ်စဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ တောင်သာမြို့နယ်လူထုလှုပ်ရှားမှုကော်မတီက ဧပြီ ၆ ရက်တွင် လူမှုကွန်ရက်စာမျက်နှာမှ တဆင့် သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီးနောက် ယင်းနေ့ညပိုင်းတွင် အင်အား ၃၀ ခန့် ပါဝင်သော စစ်ကောင်စီတပ်သည် စစ်ကားဖြင့် ဇျမ်းကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိလာပြီး လူမိုက်ဆန်ဆန် မိုက်ကြေးခွဲခြင်းများ ပြုလုပ်သွားကြောင်း ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။

“မနေ့ကညနေပိုင်းမှာ စစ်ကားနဲ့ ရွာထဲကို စစ်သားတွေရောက်လာပြီးတော့ ဘယ်သူက သတင်းပေးလိုက်တာလဲ။ ဘာဖြစ် ချင်ကြတာလဲ။ တရွာလုံးကို မီးရှို့ပစ်လို့ပိုက်ရမလား ဆိုတာတွေရော စုံနေတာပဲ။ ဆဲဆိုပြီးတော့ ရမ်းကားသွားကြတယ်။ တခု ရှိတာက ပြုကျင့်ခံရတဲ့ ကောင်မလေးရဲ့ မိသားစုက အစိမ်းတွေဆိုတော့ ကျန်တဲ့ရွာသားတွေကလည်း ဘာသိဘာပဲ နေလိုက်ကြတော့တယ် ” ဟု ဇျမ်းဒေသခံတဦးက ပြောသည်။

လက်ရှိတွင် တောင်သာမြို့နယ်အတွင်းမှ ဇျမ်း၊ ကန်မြ၊ ကျောင်းအို စသည့် ကျေးရွာများအတွက် ရပ်ရွာလုံခြုံရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ဇျမ်းကျေးရွာ အထက်တန်းကျောင်းတွင် စစ်ကောင်စီ တပ်သားများက တပ်စွဲထားပြီး ညစဉ် ပတ်ကင်းများဖြင့် စစ်ဆေးလျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြံခရိုင်အတွင်းရှိ တောင်သာမြို့နယ်အပြင် မြင်းခြံ၊ နွားထိုးကြီး၊ ငါးနီဇွန်မြို့နယ်များသည် စစ်ကောင်စီ တပ်နှင့် ပျူစောထီးများ အားကောင်းပြီး ပြည်သူများအား မတရားဖမ်းဆီးခြင်း၊ ကျေးရွာများအတွင်း ဝင်ရောက် စီးနင်းလု ယက်ခြင်း၊ နေအိမ်များအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်းများကို လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။

<https://burma.irrawaddy.com/news/2022/04/08/251196.html>

အပြုတ်တိုက်ရေးကို စစ်ဗိုလ်ချုပ်များ ရွေးချယ်

Bertil Lintner | 8 April 2022

ကုလသမဂ္ဂနှင့် ပြင်ပကမ္ဘာက တွန်းအားပေးနေသကဲ့သို့ မြန်မာစစ်ကောင်စီနှင့် ဒီမိုကရက်တစ် အတိုက်အခံတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးနိုင်သည်ဟု မည်သူမဆို မျှော်လင့်ထားခဲ့ပါက မတ်လ ၂၇ ရက် တော်လှန်ရေးနေ့တွင် စစ်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်က တင်းမာသည့် မိန့်ခွန်းကို ပြောကြားလိုက်သောအခါ ထိုမျှော်လင့်ချက်များ လုံးဝပျောက်ကွယ်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ထိုအခမ်းအနားတွင် အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင်က အကြမ်းဖက်သမားအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသူများကို အဆုံးတိုင် သုတ်သင်ရှင်းလင်းမည်ဟု ကတိပြုပြီး မြန်မာမှ များပြားလှသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ထိုအကြမ်းဖက်သမားများကို မထောက်ခံဘဲ “ဥပဒေ ဘောင်အတွင်းတွင်သာ နေထိုင်ရန်” (သူ၏စကားလုံးအတိုင်း) တိုက်တွန်းသည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ၂၀၁၅ ခုနှစ်က တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း အနည်းငယ်နှင့် စစ်အုပ်စုအကြား ချုပ်ဆိုခဲ့ပြီး ယခုအခါ

ပျက်ပြယ်သွားပြီးဖြစ်သော တနိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA) ကိုလိုက်နာခြင်းအဖြစ် သုတေသီများက ဖွင့်ဆိုသည်။

အလားတူ အရေးကြီးသောအချက်မှာ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် စစ်အုပ်စုအတွင်း ညီညွတ်မှုကို ပြသလိုက်သောကြောင့် သဘောထားတင်းမာသူနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားများအကြား အာဏာ လွန်ဆွဲနေသည်ဆိုသော ကာလရှည်ကြာသည့် အယူအဆများကို မောင်းထုတ်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားများဆိုသည်မှာ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အထိ သမ္မတလုပ်ခဲ့သည့် ဦးသိန်းစိန် ကဲ့သို့သော သူများကို ရည်ညွှန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံကို ဖြိုခွဲချိန်မှစတင်ပြီး စစ်အစိုးရတွင် တာဝန်အမျိုးမျိုးယူခဲ့သော စစ်အရာရှိဟောင်း ၂၅ ဦး မကသည့် ထိုနေ့က မြို့တော်နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပသော စစ်ရေးပြပွဲနှင့် အခြား အခမ်းအနားများကို တက်ရောက်ကြသည်။

ထိုသို့တက်ရောက်သူများတွင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်ကို အကြံပေးစကား ပြောကြားသည်ဟု သတင်းများတွင် ဖော်ပြသည့် ဦးသိန်းစိန်လည်း ပါဝင်ပြီး အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင် မင်းအောင်လှိုင်ကလည်း သမ္မတဟောင်းကို ဦးညွှတ် အရိုအသေပေးသည်ဟု ဆိုသည်။

ဦးသိန်းစိန်သည် သူ၏စစ်မှန်သော အရောင်အသွေးကို ပြသသည်မှာ ယခုအကြိမ်သည် ပထမဆုံးအကြိမ် မဟုတ်ပေ။ သူ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဟု ထင်ရသော အစီအစဉ်များကြောင့် မြန်မာ့ဂေါ်ဘာချက်ဟု အနောက်တိုင်း လေ့လာသူအချို့ တခါက ခေါ်ခဲ့ကြသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း ဦးသိန်းစိန်သည် စစ်ကောင်စီ ဒလန်ဟု သံသယရှိသောကြောင့် သတ်ဖြတ်ခံရ သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရသူများ၏ မိသားစုများအတွက် လွန်ခဲ့သောနှစ် ဒီဇင်ဘာလက အလှူငွေများ ထည့်ဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ဒီမိုကရေစီ အရေးတော်ပုံကို ဖြိုခွဲချိန်မှစတင်ပြီး စစ်အစိုးရတွင် တာဝန်အမျိုးမျိုးယူခဲ့သော စစ်အရာရှိဟောင်း ၂၅ ဦး မကသည့် ထိုနေ့က မြို့တော်နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပသော စစ်ရေးပြပွဲနှင့် အခြား အခမ်းအနားများကို တက်ရောက်ကြသည်

ပြောစရာမလိုလောက်အောင် သေချာသည့်အချက်မှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်က စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြသောကြောင့် စစ်အုပ်စုနှင့် ရဲက ပစ်သတ်ခံရပြီး သေဆုံးသူများ၏ မိသားစုများအတွက် မည်သည့် ငွေကြေးမျှ လှူဒါန်းခဲ့ခြင်း မရှိဆိုသည့် အချက်ဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်သော လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေး အသင်း (AAPP) ၏ အဆိုအရ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် လက်နက်မဲ့ ဆန္ဒပြသူ ၁,၇၂၃ ဦး သတ်ဖြတ်ခံရ သို့မဟုတ် စစ်ကြောရေးစခန်း အသီးသီးတွင် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက် သတ်ဖြတ်ခံရကြောင်း သိရသည်။

စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုကို ထောက်ခံသူ တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ သတင်းသမားများနှင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအပါအဝင် လူပေါင်း ၁၃,၀၀၀ ကျော်ကိုလည်း ဖမ်းဆီး ထောင်ချထားသည်။

ထိုစာရင်းများတွင် တိုင်းရင်းသား ဒေသများ၌ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် အမြောက်များဖြင့် ပစ်ခတ်သောကြောင့် သေဆုံးသူများ မပါသေးပေ။ တိုင်းရင်းသား ဒေသများတွင် စစ်အာဏာသိမ်းမှုကို ခုခံရေး လှုပ်ရှားမှုသည့် လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း အားကောင်းလာသည်။

ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး (UNHCR) ၏ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့ ကြေညာချက်အရ မြန်မာမှ ပြည်တွင်းစစ်ဘေးရှောင် (IDPs) အရေအတွက်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်က အာဏာသိမ်းပြီးနောက် နှစ်ဆတိုးလာပြီး ယခုအခါ လူ ၈ သိန်း ကျော်နေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကမ္ဘာ့အာရုံစိုက်မှုသည် ရုရှားက ယူကရိန်းအား ကျူးကျော်မှုသို့ လုံးဝနီးပါး ရောက်နေစဉ်တွင် အခြား ကြီးမားလှသည့် ကြေကွဲစရာဖြစ်ရပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်နေပြီး နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းက အရေးယူဆောင်ရွက်မှု မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်နေသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ (EU) အပါအဝင် ပြည်ပ အင်အားကြီးနိုင်ငံများက လွန်ခဲ့သော အောက်တိုဘာလတွင် ကြေညာချက်တစောင် ထုတ်ပြန်ပြီး မြန်မာပြဿနာကို အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများအသင်း (ASEAN) သို့ လက်ခံရထားပေးလိုက်သည်။

“ASEAN ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ချက်ကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည် ဖော်ရန် ASEAN အထူးသံတမန်နှင့် အပြုသဘော ထိတွေ့ဆက်ဆံရန် ဥရောပသမဂ္ဂက မြန်မာနိုင်ငံကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ASEAN အထူးသံတမန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပုံမှန်သွားရောက်ရန်နှင့် သူတွေ့ဆုံလိုသူ အားလုံးနှင့် လွတ်လပ်စွာ ထိတွေ့ဆက်ဆံနိုင်စေရန် စစ်အုပ်စုက လုပ်ဆောင်ပေးရန် လိုကြောင်းကို ဥရောပသမဂ္ဂက အလေးထားဖော်ပြသည်” ဟု ထိုကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ် ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့က ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၊ ဂျကာတာသို့ ခဏတာ သွားရောက်စဉ် ချမှတ်ခဲ့သည့် ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ချက်တွင် အကြမ်းဖက်မှု ရပ်ဆိုင်းရေးနှင့် သက်ဆိုင်သူ အားလုံးအကြား အပြုသဘော ဆွေးနွေးရေးကို တောင်းဆိုထားသည်။

ဥရောပသမဂ္ဂ ကြေညာချက်၏ မှတ်သားစရာကောင်းသော အချက်မှာ ထိုကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ချိန်တွင် ဘုံသဘောတူညီချက် ၅ ချက်မှာ အသက်မဝင်တော့ပြီး ဖြစ်နေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ASEAN ၏ မည်သည့် ကိုယ်စားလှယ်ကိုမျှ စစ်ကောင်စီ အရာရှိများမှလွှဲပြီး မည်သူနှင့်မျှ တွေ့ဆုံမပေးဘဲ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး ဆိုသည့်စကားကို အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင် မင်းအောင်လှိုင်နှင့် နောက်လိုက်နောက်ပါ များကလည်း မည်သည့် အခါမျှ မပြောပေ။

နေပြည်တော်၌ ကျင်းပသော အခမ်းအနား တက်ရောက်လာသူ သမ္မတဟောင်း ဦးသိန်းစိန်ကို အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင်က အလေးပြုနေစဉ်

ASEAN အနေဖြင့် မြန်မာသို့ နောက်ဆုံး လာရောက်ခဲ့သည့် ကမ္ဘောဒီးယား ဒုဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ ပရက်ဆိုခွန်း၏ မတ်လနှောင်းပိုင်းက ခရီးစဉ်အတွင်း စစ်ကောင်စီဘက်က သူ့ကိုလိုက်လျောသည်မှာ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှ

၂၀၁၈ ခုနှစ်အထိ သမ္မတတာဝန်ယူခဲ့သူ ဦးထင်ကျော်၏ ဇနီးနှင့် ဖြုတ်ချခံ အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ချုပ် (NLD) အဖွဲ့ဝင် ဒေါ်စုစုလွင်နှင့် တွေ့ဆုံပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဒေါ်စုစုလွင်က ကျန်းမာရေး အကြောင်းပြချက်ဖြင့် အထူးသံတမန်ကို တွေ့ဆုံရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။

ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော်လည်း ဧပြီဖူးလ် ဟာသ မဟုတ်သည့် မစ္စ နိုလင်းဟေဇာ၏ ရုံး ကြေညာချက်တွင် “တောင့်တင်းကြံ့ခိုင်သော ASEAN-UN ထီးရိပ်” ဟု ရည်ညွှန်းသုံးနှုံးထားခြင်းနှင့် “ASEAN နှင့် နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းတွင် မြန်မာပြည်သူများ၏ ဆန္ဒကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်စေရန်နှင့် ထောက်ခံရန် တာဝန်ရှိသည်” ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ASEAN သည် ၎င်း၏ ၅၅ နှစ်နီးပါး ကြာပြီဖြစ်သော သမိုင်းကြောင်းတလျှောက် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ ပြဿနာ တခုကိုဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့အချင်းချင်းအကြား အငြင်းပွားမှုကိုဖြစ်စေ မည်သည့်အခါမျှ ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း မရှိသည့် အများအားဖြင့် ဒီမိုကရေစီ နည်းလမ်းမကျသော အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံအုပ်စု ဖြစ်သည် ဆိုသည့်အချက်ကို မစ္စ နိုလင်းဟေဇာက မေ့ထားချင်ပုံရသည်ဟု ဝေဖန်သူများက ပြောကြမည် ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့အာရုံစိုက်မှုသည် ရုရှားက ယူကရိန်းအား ကျူးကျော်မှုသို့ လုံးဝနီးပါး ရောက်နေစဉ်တွင် အခြား ကြီးမားလှသည့် ကြေကွဲစရာဖြစ်ရပ်သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပေါ်နေပြီး နိုင်ငံတကာ အသိုက်အဝန်းက အရေးယူဆောင်ရွက်မှု မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်နေသည်

ထိုပြဿနာများတွင် အရှေ့တီမော ပဋိပက္ခ၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် ထိုင်း၊ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် ဗီယက်နမ်၊ မလေးရှားနှင့် ဖိလစ်ပိုင် နယ်စပ်အငြင်းပွားမှုများ၊ ထိုင်းနှင့် မလေးရှားအကြား နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ပုန်ကန်မှု သာမက အရေးအပါဆုံး ဖြစ်နိုင်သည့် တရုတ်နိုင်ငံက သေနင်္ဂဗျူဟာကျသည့် ရေလမ်းဖြစ်သော တောင်တရုတ်ပင်လယ်တွင် ဩဇာထူထောင်နေချိန်၌ ရေပိုင်နက်အငြင်းပွားမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး ASEAN ဘုံရပ်တည်ချက် ကင်းမဲ့ခြင်းတို့ ပါဝင်သည်။

တချိန်တည်းတွင် မြန်မာစစ်အုပ်စုသည် ခုခံရေးအင်အားစုများကို သုတ်သင်ရှင်းလင်းရန်နှင့် တနိုင်ငံလုံးကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သော စစ်ဆင်ရေးများကို တွန်းအားပေး ပြုလုပ်နေသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်ဖြစ်စေ၊ မကျင်းပသည်ဖြစ်စေ ထိုရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ စစ်ကောင်စီသည် NLD ကို နိုင်ငံရေးအရ၊ အဖွဲ့အစည်းအရ အင်အားချိနဲ့သွားအောင် လုပ်မည်မှာ သေချာသည်။ NLD သည် ၎င်းတို့ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သမျှ ရွေးကောက်ပွဲတိုင်းတွင် တောင်ပြိုကမ်းပြို အပြတ်အသတ် အနိုင်ရသည်။

ရန်ကုန်နှင့် နေပြည်တော် လမ်းမများသို့ တင့်ကားများ ထွက်လာပြီးနောက် ဆန္ဒပြပွဲများကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်သည်။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများသည် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်များ ပိုင်နက်နယ်မြေ ထူထောင်ထားရာ နယ်စပ်ဒေသများသို့ ထွက်ပြေးရသည်။ သို့မဟုတ် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်များ နောက်ပိုင်း ပုန်ကန်မှု မရှိသော မြန်မာနိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် သီးခြားခုခံရေး အင်အားစုများ ဖွဲ့စည်းရသည်။

PDF များသည် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်ဝန်းလုံးတွင် အခိုင်အမာဖြစ်လာပြီး လူထုထောက်ခံမှုလည်း အားကောင်းနေသည်

ထိုအင်အားစုများသည် မှတ်သားဖွယ်ရာ ခံနိုင်ရည်ရှိမှုနှင့် တိုက်ခိုက်ရေး စိတ်ဓာတ်ကို ဖော်ပြနေသော်လည်း ဒေသဆိုင်ရာ ခုခံရေးအုပ်စု အများအပြားဖြစ်နေပြီး ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး တပ်များအဖြစ် လျော့တိလျော့ရဲသာ ဖွဲ့စည်းထားသောကြောင့်

လှုပ်ရှားမှုများကို တခုတည်းသော ဗဟိုကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ညှိနှိုင်းထားနိုင်ပုံ မရပေ။

နိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် ခြုံခိုတိုက်ခိုက်မှုများနှင့် တိုက်ပွဲငယ်များ ဖြစ်ပွားနေသော်လည်း စစ်ကောင်စီဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲအတွက် စုစည်းညီညွတ်သည့် သေနင်္ဂဗျူဟာ ချမှတ်ထားပုံမရှိ။ မြန်မာစစ်အုပ်စု၏ လက်နက်အင်အားကို ထိထိရောက်ရောက် စိန်ခေါ်နိုင်လောက်သည့် လက်နက်များလည်း ၎င်းတို့တွင် မရှိကြပေ။

တချိန်တည်းတွင် စစ်ကောင်စီတပ်များသည် စစ်မျက်နှာ အနှံ့အပြားတွင် ပြန့်ကျဲ နေသောကြောင့် အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင် မင်းအောင်လှိုင်အနေဖြင့် သူကြိုမ်းဝါးထားသည့် အတိုင်း ခုခံရေး အင်အားစုများကို အမြစ်ဖြတ်သုတ်သင်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ASEAN ၏ လမ်းညွှန် သဘောတရား နှစ်ခုဖြစ်သော ဘုံသဘောတူညီချက်နှင့် ဝင်ရောက် မစွက်ဖက်ရေးတို့သည် ဒေသတွင်းလုံခြုံရေး သို့မဟုတ် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဒီမိုကရေစီ မြှင့်တင်ရေးတို့နှင့် ပတ်သက်ပြီး လက်တွေ့တွင် ထိုအဖွဲ့အစည်းကို စွမ်းဆောင်ရည် ကင်းမဲ့စေသည်

ပြင်ပကမ္ဘာက မည်သည့် အရေးယူဆောင်ရွက်မှု မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်နေသောကြောင့် ကောက်ချက်တခုသာ ချနိုင်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ကြေကွဲစရာဇာတ်လမ်းသည် ကြုံမြင်နိုင်သည့် အနာဂတ် တလျှောက်လုံး ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေပြီး ပိုမိုများပြားသော ပြည်တွင်း ဖရိုဖရဲအခြေအနေများ၊ အိမ်နီးချင်း နိုင်ငံများသို့ ဒုက္ခသည်များ ဝင်ရောက်မှုများ၊ အပေးအယူ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှု၊ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးနှင့် ပြည်သူ့အသံ နားထောင်ရေးစသည့် အယူအဆများ ကင်းမဲ့သည့် လက်မရွံ့ပိုလ်ချုပ်များအောက်တွင် မည်သည့် အတိုက်အခံ မဆိုကို ဖိနှိပ်မှုများသာ ဆက်လက် ဖြစ်ပေါ်နေတော့မည် ဖြစ်သည်။

(Asia Times ပါဘာတေးလ် လစ်တနာ၏ Annihilation over compromise for Myanmar's generals ကို ဘာသာပြန် ဖော်ပြသည်။ ဘာတေးလ် လစ်တနာသည် အာရှအကြောင်း ဆယ်စုနှစ် ၄ ခုကြာ ရေးသားခဲ့သည့် ဆွီဒင် သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာနှင့် သေနင်္ဂဗျူဟာ အတိုင်ပင်ခံဖြစ်သည်။)

<https://burma.irrawaddy.com/opinion/viewpoint/2022/04/08/251189.html>

အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေကို ထောက်ခံအားပေးရင် အကြမ်းဖက်မှုဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းမယ်လို့ မြန်မာသံရုံး ကြေညာ

2022.04.08

၂၀၂၁ ခုနှစ် မတ်လ ၇ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ ဘန်ကောက်မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂရုံးအဆောက်အဦရှေ့တွင် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းမှုကို ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြနေကြသည့် ထိုင်းနိုင်ငံရှိ မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ။ Photo: AFP

ထိုင်းရောက်မြန်မာနိုင်ငံသားတွေအနေနဲ့ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေကို ထောက်ခံအားပေးရင် အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းမယ်လို့ စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ထိုင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ မြန်မာသံရုံးက

ဧပြီ ၈ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်လိုက်ပါတယ်။

စစ်အာဏာရှင်ဆန့်ကျင်တော်လှန်နေသူတွေကို အကူအညီပေးနေသူတစ်ဦးကတော့ သံရုံးရဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်ကြောင့် တော်လှန်ရေးမှာ အားလျော့သွားမှာမဟုတ်ဘူးလို့ တုံ့ပြန်ပါတယ်။

“မြန်မာပြည်အပြင်ဘက်ရောက်နေကြတဲ့မြန်မာပြည်သားတွေ တော်လှန်ရေးအတွက် ကူညီကြ ထောက်ပံ့ကြတယ်ဆိုတာ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေကို ထောက်ပံ့နေတာမှမဟုတ်တာ၊ တကယ်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်တဲ့ မတရားအာဏာသိမ်းထားတဲ့ စစ်ကောင်စီကို တော်လှန်ဖို့ အတွက်သာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတွေကို သူတို့ချွေးနည်းစာတွေနဲ့ ကူညီနေကြတာပါ။ တော်လှန်ရေးကို ပြည်တွင်းကဖြစ်ဖြစ် ပြည်ပက ဖြစ်ဖြစ်

ပါဝင်တော်လှန်နေကြသူတွေနားလည်ထားတာကတော့ တကယ့်အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ မတရားအာဏာ သိမ်းယူထားတဲ့ စစ်ကောင်စီပါပဲ။ ဒီထုတ်ပြန်ချက်အပေါ် ဘယ်လိုသဘောရှိလဲဆိုရင် သူတို့ကတော့ ဒီလိုတွေထုတ်မှာပဲ.. တော်လှန်ရေးကို ကူညီပေးနေတဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပက အကူအညီတွေ လျော့အောင်လို့ သူတို့နည်းမျိုးစုံနဲ့ လုပ်ကြမှာပဲ။ မြန်မာပြည်ထဲမှာရှိနေကြသူတွေတောင် စစ်ကောင်စီရဲ့ မတရားမှုတွေကို နေ့စဉ်တော်လှန်နေကြတာ ပြည်ပကနေ ကူညီနေသူတွေအတွက်ကတော့ ဒီထုတ်ပြန်ချက်မျိုးကြောင့် တော်လှန်ရေးမှာ အရှိန်လျော့သွားကြမှာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ”

ထိုင်းနိုင်ငံရောက် မြန်မာအလုပ်သမား ကူညီစောင့်ရှောက်ရေး မဟာမိတ်အဖွဲ့ (AAC) က ကိုရဲမင်းကလည်း ထိုင်းနိုင်ငံရောက် မြန်မာလုပ်သားတွေက သံရုံးရဲ့ ဒီထုတ်ပြန်ချက်ကို ကြောက်နေမှာမဟုတ်ဘဲ တော်လှန်ရေးမှာ ဆက်ပြီး အားစိုက်ပါဝင်သွားကြမှာပဲလို့ ပြောပါတယ်။

“မြန်မာသံရုံးကတော့ ခြိမ်းခြောက်ပြီး စာထုတ်တယ်ဆိုပေမယ့် ထိုင်းရောက် မြန်မာလုပ်သား တွေကတော့ ကြောက်စရာလည်း လုံးဝမလိုသလို စိုးရိမ်မှုလည်း လုံးဝမရှိဘူး။ ကြောက်မသွားဘူး၊ နောက်မဆုတ်သွားဘူး၊ ဆက်ပြီး တော်လှန်နေဦးမှာပဲ ဆက်ပြီး ပူးပေါင်းပါဝင်နေဦးမှာပဲ။ ပိုပြီးတော့တောင် မခံချင်စိတ်တွေဖြစ်ပြီး ဒီထက်ပိုပြီး ပါဝင်ကြဦးမှာဖြစ်တယ်။ ဒီတော်လှန်ရေးမှာ ပူးပေါင်းပါဝင်နေတဲ့ ထိုင်းရောက် မြန်မာလုပ်သားတွေ အဖွဲ့တွေ အများကြီးရှိတယ်။ မြန်မာသံရုံးကတော့ အကြမ်းဖက်စစ်ကောင်စီ လက်အောက်ခံ သံရုံးဖြစ်တဲ့အတွက် စစ်ကောင်စီက အမိန့်ပေးခိုင်းစေတဲ့အတိုင်း လုပ်သွားမှာဖြစ်တယ်။ မြန်မာလုပ်သားတွေကလည်း သံရုံးကထုတ်တဲ့စာကို ဂရုမစိုက်ဘူး၊ တော်လှန်ရေးအတွက်

ဆက်လုပ်သွားမယ်၊ တော်လှန်ရေးအဖွဲ့တွေထဲက တစ်ယောက်ယောက်ကို ဖမ်းဆီးတာ ခြိမ်းခြောက်တာ လုပ်လာရင်လည်း ငြိမ်ခံနေမှာမဟုတ်ဘူး သူတို့မှာရှိတဲ့အားနဲ့ သူတို့တတ်နိုင်တဲ့အစွမ်း အရည်အချင်းနဲ့ ပြန်ပြီးတွန်းလှန်တိုက်ဖျက်မှာဖြစ်တယ်။ "

ထိုင်းနိုင်ငံမှာ အလုပ်လုပ်ကိုင်နေတဲ့ မြန်မာလုပ်သား ၄သန်းကျော်ရှိပြီး အများစုက စစ်တပ်အာဏာသိမ်းတာကို ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရေးမှာ ကူညီနေကြသူတွေဖြစ်တယ်လို့ ကိုရဲမင်းက ပြောပါတယ်။

စစ်ကောင်စီက အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG၊ ဒေသကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့တွေဖြစ်တဲ့ PDF တွေနဲ့ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်ကိုယ်စားပြုကော်မတီ CRPH တို့ကို အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ကြေညာထားတာပါ။

မြန်မာသံရုံးရဲ့ ကြေညာချက်မှာ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်တာ၊ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေကို ထောက်ခံပံ့ပိုးဖို့ ရန်ပုံငွေပွဲတွေ လုပ်တာ၊ ငွေကြေးကောက်ခံတာ စတဲ့ အပြုအမူတွေ မလုပ်ဖို့ တားမြစ်ထားပါတယ်။

အဲဒါတွေ လုပ်ရင် အကြမ်းဖက်မှုတိုက်ဖျက်ရေး ဥပဒေ အခန်း ၁၂ ပါ "အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ပြစ်မှုများအား တားဆီးနှိမ်နင်းခြင်းအရ" ဆိုတဲ့ ပြစ်မှုနဲ့ ငြိစွန်းမယ်လို့ထုတ်ပြန်ထားတာပါ။

<https://www.rfa.org/burmese/news/bangkok-myanmar-embassy-statement-terrorism-law-migrant-workers-04082022140036.html>

စစ်ကောင်စီနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးလမ်းကြောင်းကို ပြောလာသူ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်

၈ ဧပြီ ၂၀၂၂

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ , အာဏာသိမ်းစကတွေရတဲ့ ဦးကိုကိုကြီး

စစ်အာဏာသိမ်းမှု တစ်နှစ်ကြာလာပြီးတဲ့အချိန် လက်ရှိကြုံတွေ့နေရတဲ့ ပြည်တွင်းနိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်းတွေကို နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းအရ ဆွေးနွေးအဖြေရှာကြဖို့ ဆိုတဲ့ တိုက်တွန်းသံတွေ ၂၀၂၂ခုနှစ် ပထမသုံးလတာကာလအတွင်းမှာ ခပ်စိပ်စိပ် ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။

အဲဒီထဲ မီဒီယာတွေကနေတစ်ဆင့်ရော နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနဲ့ပါ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး နည်းနာကို ဆွေးနွေးချပြလာသူကတော့ ပြည်သူ့ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကိုကိုကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်း အချိုးအကွေ့တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ၁၉၈၈ ကာလမှာ စစ်အာဏာသိမ်းမှု ဆန့်ကျင်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေမှာ ကျောင်းသားလှုပ်ရှားမှု ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးအနေနဲ့ ထိပ်ဆုံးက ပါဝင်ခဲ့တာကြောင့် နှစ်ရှည်ထောင်ဒဏ်တွေနဲ့ အကျဉ်းကျခဲ့ရသူဟာ အခုအများက သတ်မှတ်ထားတဲ့ နွေဦးတော်လှန်ရေးမှာတော့ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီနဲ့ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရေးလမ်းစဉ်ကို ဦးတည်နေတာကြောင့် လူထုရဲ့ ဝေဖန်မှုနဲ့ ရင်ဆိုင်နေရချိန်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီမိုကရေစီအရေးအတွက် တက်ကြွလှုပ်ရှားသူအဖြစ်ကနေ ပါတီနိုင်ငံရေးသမားအနေနဲ့ ရပ်တည်လာတဲ့ ဦးကိုကိုကြီးအနေနဲ့ကတော့ ဒီမိုကရေစီအရေး၊ ဖက်ဒရယ်အရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်တွေကနေ ဘယ်တော့မှ သွေဖည်သွားမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဘီဘီစီကို ပြောပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီကို ဗဟိုပြုထားတဲ့ ကြားကာလ သဘောတူညီချက် ထွက်လာဖို့ ကြိုးပမ်းနေတဲ့ ဦးကိုကိုကြီးရဲ့ ဦးတည်ချက်တွေကရော လက်တွေ့ကျကျ ဘယ်လောက် ဖြစ်လာနိုင်မလဲဆိုတာ မေးခွန်းထုတ်စရာ ဖြစ်နေပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ, အာဆီယံအထူးကိုယ်စားလှယ်နဲ့ မတ်လ (၂၂)ရက်က ရန်ကုန်မှာတွေ့ဆုံစဉ်။

ဘာကြောင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ခဲ့တာလဲ

၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအတိုင်း မှတ်ပုံတင်ရပ်တည်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးပါတီအနေနဲ့ ရှိနေတဲ့ အကန့်အသတ်တွေ ကြားကနေ အခုလို Reform

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလမ်းစဉ်ကို ရွေးချယ်ခဲ့တာလို့ ဆိုပါတယ်။

"Reformကို အမြင့်ဆုံး၊ အမြန်ဆုံး ရနိုင်အောင်လို့ ကျွန်တော်တို့ကြိုးစားမယ်။ သို့သော် ဒီတစ်ချိတည်းနဲ့ လိုချင်တာတွေ အားလုံးရမယ်လို့တော့ နဂိုကတည်းက မမျှော်လင့်ထားဘူး" လို့ တည်ထောင်တာ သုံးနှစ်သက်တမ်းရှိပြီ ဖြစ်တဲ့ ပြည်သူ့ပါတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဦးကိုကိုကြီးက သူ့ရဲ့ ရပ်တည်ချက်ကို ရှင်းပြပါတယ်။

မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခင်းအကျင်းတွေကို လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင် အခု ကြုံတွေ့နေရတဲ့ အခြေအနေဟာ အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလတွေမှာ စစ်တပ်နဲ့ တိကျတဲ့ သဘောတူညီချက်တွေ မရှိခဲ့တာကြောင့်လို့ သူကဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလို အသွင်ကူးပြောင်းရေးကာလမှာ စစ်တပ်နဲ့ သဘောတူညီချက်ရှိပြီးမှသာ နိုင်ငံရေးလမ်းကြောင်းပေါ် တက်သင့်တယ်လို့ ဦးကိုကိုကြီးက ယူဆထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

ဒီလို သဘောတူညီချက်တွေ ခိုင်မာအောင် မလုပ်နိုင်တာကြောင့်လို့ ဆိုထားတဲ့ ဦးကိုကိုကြီးအနေနဲ့ အခုလက်ရှိ အခင်းအကျင်းမှာရော စစ်ကောင်စီနဲ့ တစ်စုံတစ်ရာ သဘောတူညီချက်ရနေပြီလားလို့ ဘီဘီစီကမေးမြန်းတဲ့အခါမှာတော့ တိတိကျကျ ပြန်လည်ဖြေကြားတာမရှိခဲ့ဘဲ လာမယ့် ရွေးကောက်ပွဲကိစ္စတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အလွတ်တမ်း ပြောဆိုမှုတွေရှိတယ်လို့သာ ဖြေကြားခဲ့ပါတယ်။

သူနဲ့ စစ်ကောင်စီဘက် အလွတ်သဘော ပြောဆိုမှုအကြောင်း အခုလို ပြန်ပြောပါတယ်။

"ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ပြီး နိုင်တဲ့သူ အာဏာလွှဲပေးရုံနဲ့ အများပြည်သူက လက်ခံမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီတော့ နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းအရ ကြားကာလ သဘောတူညီချက်ထွက်လာဖို့ဟာ သေရေးရှင်ရေးလောက် အရေးကြီး တယ်လို့ ကျွန်တော် ပြောခဲ့တယ်။"

စစ်တပ်က နိုင်ငံရေးလွှမ်းမိုးတာကို မကြိုက်ပေမဲ့ လက်တွေ့မှာတော့ ဖွဲ့စည်းပုံ Institution အခိုင်အမာနဲ့ စစ်တပ်ဟာ ရပ်တည်နေတယ်လို့ ဦးကိုကိုကြီးက ဘီဘီစီကို ပြောပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ, တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ သံအမတ်နဲ့ တွေ့ဆုံစဉ်။

ဦးကိုကိုကြီးဘာတွေလုပ်နေလဲ

အာဏာသိမ်းပြီးစ ကာလတွေမှာ ဖမ်းဆီးခံသူတွေ အရေး ရှေ့နေလိုက်ပါဆောင်ရွက်တာတွေ လုပ်ခဲ့တဲ့ ဦးကိုကိုကြီးရဲ့ ပြည်သူ့ပါတီဟာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းလောက်မှာတော့ ထူးခြားတဲ့ ခြေလှမ်းတွေကို သိသိသာသာ တွေ့လာရပါတယ်။

မြန်မာ့ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွေမှာ ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေတဲ့ နီပွန်ဖောင်ဒေးရှင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဂျပန်လူမျိုး မစ္စတာဆာဆာကာဝါနဲ့ ၂၀၂၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ ၁၆ ရက်က ရန်ကုန်မှာ တွေ့ဆုံခဲ့သလို စစ်ကောင်စီကပြုလုပ်တဲ့ ၇၅ နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ အခမ်းအနားကိုလည်း တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

မတ်လထဲမှာတော့ ချက်၊ ပြင်သစ်စတဲ့ အနောက်နိုင်ငံက သံအမတ်တွေအပြင် တရုတ်နိုင်ငံ သံအမတ်နဲ့ပါ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွေ ရှိခဲ့သလို မြန်မာ့အရေးကို ကြားခံဖြေရှင်းပေးဖို့ လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အာဆီယံ အထူးကိုယ်စားလှယ် ကမ္ဘောဒီးယား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ပရာဆိုခွန်းမြန်မာနိုင်ငံကို လာရောက်စဉ်မှာလည်း နိုင်ငံရေးအစုအဖွဲ့အနေနဲ့ ဦးကိုကိုကြီးက တွေ့ဆုံခဲ့ပါသေးတယ်။

ဒီလို ခပ်စိပ်စိပ် တွေ့ဆုံမှုတွေလုပ်နေတာဟာ ဘယ်လို နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက်တွေရှိနေလဲလို့ ဘီဘီစီက မေးမြန်းကြည့်ခဲ့ပါတယ်။

"ပုံမှန်လည်း ကျွန်တော် သံအမတ်တွေ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ တွေ့နေကျပါပဲ။ အခုအချိန် နိုင်ငံရေး အကျပ်အတည်း ကြီးတဲ့အချိန်ကြောင့်သာ ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားစရာဖြစ်လာတာပါ"လို့ ဦးကိုကိုကြီးက တုံ့ပြန်ဖြေပါတယ်။

"စစ်တပ် ပြိုကွဲသွားမယ်ထင်လားလို့ ကျွန်တော်နဲ့ပဲ မေးပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ခဲ့တဲ့ သံတမန်တွေ ကိုယ်တိုင်ကလည်း အဲဒါလည်း မလွယ်ဘူးဆိုတာ သူတို့လည်း သိပါတယ်။ အဲ့တော့ သူတို့ကိုယ်တိုင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲလို့ ကျွန်တော် မေးမြန်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ တိတိကျကျ End Game ဘာလုပ် မှာလဲဆိုတော့ သူတို့လည်း မရှိပါဘူး။"

"အဲဒီတော့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေးလုပ်ကြတဲ့အခါမှ ဒါလည်း ဖြစ်နိုင်ခြေရှိတဲ့ နည်းလမ်းတစ်ခုအနေနဲ့ သူတို့လည်း ကျွန်တော်နဲ့ ဆွေးနွေးပြောဆိုလာတယ်" လို့ ဦးကိုကိုကြီးက သူနဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ပြောကြားချက်တွေကို ဘီဘီစီကို ပြန်ပြောပြပါတယ်။

တစ်ဖက်က အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီရဲ့ တစ်နှစ်ကျော်ကာလအတွင်း မြေပြင်မှာလုပ်ဆောင်မှု၊ စစ်ခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ မိန့်ခွန်းတွေမှာ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ သဘောထားတွေအရ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးလမ်းစဉ်ဟာ လက်တွေ့မှာ အလုပ်မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ နိုင်ငံရေး စောင့်ကြည့်သူတွေကတော့ ထောက်ပြကြပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ၊ ပြည်ထောင်စုနေ့အခမ်းအနားမှာ စစ်ခေါင်းဆောင်နဲ့အတူတွေ့ရစဉ်။

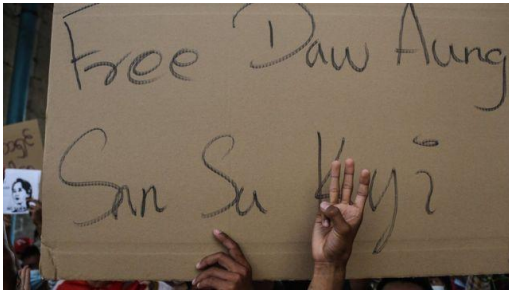
စိတ်နာတဲ့သဘောကိုအခြေခံလို့မဖြစ်ဘူး

အထူးသဖြင့် လက်ရှိ မြန်မာပြည်မှာ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းဖို့ ဒီလို အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီက တစ်ဖက်၊

ဒီမိုကရေစီအင်အားစုက တစ်ဖက် ရှိနေတဲ့ နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်တွေကြားမှာ ဦးကိုကိုကြီး ရွေးချယ်လိုက်တဲ့ လမ်းကြောင်းဟာ တတိယအင်အားစုဆိုတဲ့ သဘောဆောင်တယ်လို့ နိုင်ငံရေးလေ့လာသူတွေက ပြောပါတယ်။

"ရုတ်တရက် အပေါ်ယံကြည့်ရင်တော့ လူတွေရဲ့ ဒုက္ခဆင်းရဲတွေကို လျော့ဖို့ ဒီနည်းလမ်းကို ရွေးချယ်ကြတယ် ပေါ့။ Ethically ကောင်းတယ်၊ Morally ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ သဘောတော့ ဆောင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလမ်းကြောင်းဟာ အမှန်လို့ ပြောမရဘူး။ မြန်မာနိုင်ငံရေးလမ်းကြောင်းမှာ ဒီလို ရွေးခဲ့တဲ့သူတွေရှိတယ်။ လက်တွေ့မှာ မအောင်မြင်ခဲ့ဘူး"လို့ နိုင်ငံရေးစောင့်ကြည့်အကဲခတ်သူတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးက သူ့အမြင်ကို ပြောပါတယ်။

ဦးကိုကိုကြီးရဲ့ နိုင်ငံရေးဖြတ်သန်းမှု ကာလတွေကို ပြန်လေ့လာကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဒီမိုကရေစီအရေးလှုပ်ရှားသူအဖြစ်ကနေ ပါတီနိုင်ငံရေးဘက် ကူးပြောင်းလာခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ ပါတီထူထောင်ဖြစ်လာတဲ့ အခြေအနေကလည်း ဒီမိုကရေစီ အင်အားစုတွေကြား ညှိနှိုင်းမရတဲ့ အခြေအနေတချို့ကနေ ပြည်သူ့ပါတီဖြစ်လာကာ ဒီကနေ့ရပ်တည်ချက်မျိုး အထိ ဆင့်ကဲဖြစ်တည်လာတာလို့ ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးက ထောက်ပြပါတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ, အာဏာသိမ်းစနစ်ပြုပြင်ကွင်းများ။

"စစ်မှန်တဲ့ ယှဉ်ပြိုင်မှုနဲ့ဆို ကိစ္စမရှိဘူး။
စိတ်ခံစားချက်တစ်ခုခု၊ စိတ်နာတဲ့သဘောမျိုးနဲ့
ရပ်တည်ချက်ကို ရွေးတယ်ဆိုရင်တော့ မှားတတ်တယ်။
ဒီတော့ ဦးကိုကိုကြီးရဲ့ နိုင်ငံရေး ရပ်တည်ချက်ကို
သံသယရှိနေသေးတယ်။ သူ့အနေနဲ့
အများကြီးရှင်းပြဖို့လိုတယ်"လို့ ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးက

သူ့အမြင်ကို ဆက်ပြောပါတယ်။

လက်ရှိအနေအထားအရ အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီကရော အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG ကပါ
တစ်ဖက်နဲ့တစ်ဖက် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့တွေအဖြစ် ကြေညာထားကြပြီး နှစ်ဖက်ဆွေးနွေးဖို့မရှိဘူးလို့
အတိအလင်း ပြောထားကြပါတယ်။

စစ်တပ်နဲ့တော့နိုင်ငံရေးမဆွေးနွေးနိုင်ဘူးလို့ဆို

ဦးကိုကိုကြီးတို့လို ကျောင်းသားမျိုးဆက်ဖြစ်ပြီး လက်ရှိအများခေါ်ဆိုတဲ့ နွေဦးတော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေမှာ
အကြမ်းမဖက် ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရေးကို လက်ကိုင်ထားတဲ့ ကိုနန်းလင်းကတော့ နိုင်ငံရေးကို နိုင်ငံရေး
နည်းလမ်းနဲ့ ဖြေရှင်းရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

"နိုင်ငံရေးနည်းနဲ့ ဖြေရှင်းရမယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ရဲ့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကိုပဲ ကြည့်တတ်တဲ့ စစ်ကောင်စီနဲ့တော့
မဟုတ်ဘူး။ အခုချိန်မှာ ပြည်သူတွေရဲ့ စစ်တပ်ကို ရွံမုန်းစိတ်က အမြင့်ဆုံးဖြစ်နေတာ။ ဒါကိုလုံးဝမေ့ထားလို့
မရဘူး"လို့ လက်ရှိကျောင်းသားခေါင်းဆောင် တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ကိုနန်းလင်းက သူ့ရဲ့ တသီးပုဂ္ဂလအမြင်ကို
ပြောပါတယ်။

ကိုလိုနီလက်အောက်ကနေ လွတ်လပ်ရေးရဖို့ကြိုးစားကတည်းက မြန်မာ့နိုင်ငံရေးသမိုင်းမှာ ဒွန်တွဲပါနေတဲ့
စစ်တပ်အတွက် အခုအချိန်ဟာ လူထုထောက်ခံမှု အလျော့ကျဆုံး အနေအထားကို ရင်ဆိုင်နေရပြီး ၂၀၂၁ခုနှစ်
အာဏာသိမ်းမှုကြောင့် ထွက်ပေါက်ပိတ်နေတဲ့ အခြေအနေမှာရှိနေတယ်လို့ နိုင်ငံရေးလေ့လာသူတွေက
ထောက်ပြကြပါတယ်။

အရပ်ဘက်နဲ့ အနီးစပ်ဆုံးမှာရှိတဲ့ ၁၉၈၈ မျိုးဆက်
တက်ကြွလှုပ်ရှားသူ အများစုနဲ့ စုဖွဲ့ခဲ့တဲ့ ပြည်သူ့ပါတီအနေနဲ့
အခုလို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရေး လမ်းကြောင်းကို
တိုက်တိုက်တွန်းတွန်းရှိလာတာဟာ စစ်ကောင်စီအတွက် နိုင်ငံရေး
ထွက်ပေါက်တစ်ခု ဖန်တီးပေးသလို ဖြစ်နိုင်တယ်လို့
နိုင်ငံရေးသုံးသပ်သူ ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးက သူ့အမြင်ကို
ပြောပါတယ်။

"တော်လှန်ရေးအင်အားစုတွေကြား သွေးကွဲမှုများလာမယ်။ ဦးဆောင်မှုတွေကလည်း ပြည်သူနဲ့ ကွာဟလာမယ်။
ပြည်သူကလည်း ယုံကြည်ချင်စရာလျော့သွားရင် ဦးကိုကိုကြီးအခုလုပ်နေတဲ့ လမ်းကြောင်း က
အားကောင်းသွားနိုင်တယ်"လို့ သူက သုံးသပ်ပါတယ်။

"ကျွန်တော့်အမြင်အရတော့ လောလောဆယ်အထိ ပြည်သူတွေဟာ ကျပ်တည်းမှုကိုရင်ဆိုင်ပြီး
အားပါနေတုန်းဆိုတာ အသေအချာပဲ။ အာဏာသိမ်းတစ်နှစ်ကျော်လာတဲ့အတွက်
တော်လှန်ရေးပန်းလာတာဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါဟာ NUG၊ CRPH နဲ့ NUCC အပေါ်မှာမူတည်တယ်" လို့
ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးက လက်ရှိ အာဏာသိမ်းတစ်နှစ်အကြာ မြေပြင်အခြေအနေကို အခုလို
ထောက်ပြပါတယ်။

NUG နဲ့ရော ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုရှိလာ

လူထုထောက်ခံမှု အားကောင်းတယ်လို့ ဆိုနိုင်တဲ့ NUG၊ CRPH တို့နဲ့ ဆွေးနွေးပြောဆိုမှုရှိတယ်လို့တော့ ဦးကိုကိုကြီးက မပြောခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့ဘက်ကနေ အမြဲတမ်းတံခါးဖွင့်ထားတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ပြီးတော့ လက်တွေ့ကျတဲ့ ရလဒ်ကို ဦးတည်တဲ့ ချဉ်းကပ်မှုမျိုးကို ဘက်အသီးသီးက ကာယကံရှင်တွေကိုယ်တိုင်က လေးလေးနက်နက်နားလည်ဖို့နဲ့ စဉ်းစားဖို့ လိုတယ်လို့ ဦးကိုကိုကြီးက ပြောပါသေးတယ်။

ဓာတ်ပုံ ပုံစာ, စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်း တိုက်ပွဲတွေရှိနေ

"စိတ်ခံစားချက်ကို လှုံ့ဆော်တာထက် ဦးနောက်ကို ဆွဲစေချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က နိုင်ငံရေးသမား တစ်ယောက် အနေနဲ့ ပြည်သူကို ရွေးချယ်စရာကောင်းကောင်း ပေးသင့်တယ်"လို့ ဦးကိုကိုကြီးက သူ့ခံယူချက်အကြောင်း

ဘီဘီစီကိုရှင်းပြခဲ့ပါတယ်။

"သူသွားနေတဲ့လမ်းကြောင်းက တိုတိုပြောရရင် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဆွေးနွေးတယ်ဆိုတာ ဒီအချိန်မှာ မဖြစ်နိုင်ဘူး" လို့ နိုင်ငံရေးစောင့်ကြည့်သူ ဒေါက်တာစိုင်းကြည်ဇင်စိုးကတော့ သူ့အမြင်ကို အခိုင်အမာ ပြောပါတယ်။

နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော် မြန်မာနိုင်ငံရေးမှာ ပါဝင်နေတဲ့ စစ်ကောင်စီနဲ့ အာဏာသိမ်းပြီးနောက် လူထုထောက်ခံမှု အတော်များများ ရရှိထားတဲ့ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ NUG ကြား တင်းမာမှုတွေက ဆက်တိုက်ဆိုသလို ရှိနေဆဲပါ။

ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းနဲ့ ညှိနှိုင်းရေးဦးတည်နေတဲ့ ဦးကိုကိုကြီးကတော့ လက်တွေ့ကျကျ ရလဒ်ထွက်လာမယ့် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရေးရဖို့ ဆက်လုပ်ဆောင်သွားမယ်လို့ ပြောပါတယ်။

<https://www.bbc.com/burmese/burma-61001374>

မြန်မာပြည်တွင်း လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေကို လက်နက်ရောင်းဖို့ စီစဉ်နေသူ အမေရိကန်မှာ အဖမ်းခံရ

2022.04.08

အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးအေဂျင်စီမှ လျှို့ဝှက်အဖွဲ့ဝင် (undercover agents) များနှင့် တွေ့ဆုံစဉ်အတွင်း ခုံးပစ်လောင်ချာတစ်လက် ကိုင်ဆောင်ပြသနေသည့် ယာကူဇာဂိုဏ်းခေါင်းဆောင် Takeshi Ebisawa ကို တွေ့ရစဉ်။ Photo: US Department of Justice

အမေရိကန်နိုင်ငံလုပ် လေယာဉ်ပစ်ခတ်ကျည်တွေ အပါအဝင် တခြားလက်နက်တွေကို ဝယ်ယူဖို့နဲ့ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေကို အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်း ဖြန့်ချိဖို့ စီစဉ်နေတဲ့ ဂျပန် ယာကူဇာဂိုဏ်း ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကို အမေရိကန်အာဏာပိုင်တွေက ဖမ်းဆီးခဲ့တယ်လို့ မနေ့က ပြောတဲ့အကြောင်း Reuters သတင်းမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်။

လေယာဉ်ပစ်ခတ်ကျည်တွေကို ဝယ်ယူကာ မြန်မာနိုင်ငံက လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေအတွက်လို့ အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေးအရာရှိကို ပြောခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

လက်နက်တွေက မူးယစ်ဆေးဝါး သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကို အကာအကွယ်ပေးဖို့ ဖြစ်တယ်လို့လည်း ဆိုပါတယ်။

အသက် ၅၇ နှစ်အရွယ် ယာခုဆာဂိုဏ်းခေါင်းဆောင် Takeshi Ebisawa ကို နယူးယောက် မြို့မှာ အခုအပတ်အတွင်း ဖမ်းဆီးခဲ့တာဖြစ်ပြီး သူ့ကို မူးယစ်ဆေးဝါးတင်သွင်းမှု၊ လက်နက်မှုတွေနဲ့ အရေးယူထားတယ်လို့ အစိုးရ ရှေ့နေတွေက ပြောပါတယ်။

ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တုံ့ပြန်ချက်ပေးဖို့ Ebisawa ရဲ့ ရှေ့နေကို Reuters က ဆက်သွယ် ပေမယ့် အကြောင်းမပြန်ပါဘူး။

<https://www.rfa.org/burmese/news/arrested-weapons-importer-to-myanmar-in-america-04082022065410.html>

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများနှင့်မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီး သီးခြားစီတွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စများ ဆွေးနွေး

PUBLISHED 8 APRIL 2022

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်၊ ပို့ဆောင်ရေးနှင့်ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတင်အောင်စန်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်ကြီး ဝိနေးကူးမားသည် ဧပြီ ၈ ရက်တွင် နေပြည်တော်ရှိ ဝန်ကြီးဌာနရုံးတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ထိုသို့တွေ့ဆုံမှုတွင် နှစ်နိုင်ငံကြား ကုလားတန်မြစ်ကြောင်း ဘက်စုံသုံးဖြတ်သန်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစီမံကိန်း

အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ ရထားလမ်းကွန်ရက်အဆင့်မြှင့်တင်ရေး၊

ကုန်းလမ်းဖြင့်နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေး၊ လေကြောင်းပျံသန်းရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

အလားတူ နစကအဖွဲ့ဝင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးစိုးထွဋ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်ကြီး ဦးဆောင်သော အဖွဲ့သည် ဧပြီ ၈ ရက် ညနေ ၄ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး နှစ်နိုင်ငံပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဌာနများအကြား စဉ်ဆက်မပြတ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စ၊ ရတပ်ဖွဲ့များအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စ၊ နယ်နိမိတ် မှတ်တိုင်များဆိုင်ရာကိစ္စ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ပူးပေါင်းတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စ၊ နိုင်ငံဖြတ်ကျော်မှုခင်းတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စ၊ သင်တန်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် နှစ်နိုင်ငံအကြား ဆက်လက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မည့်ကိစ္စများကိုဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ထို့အတူ လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာသက်သက်ခိုင်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်ကြီးတို့သည် ဧပြီ ၈ ရက်တွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး အိန္ဒိယနိုင်ငံအစိုးရမှ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူထုအကျိုးပြုစီမံချက်များ ဆောင်ရွက်နေမှု၊ ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက် ဝန်ကြီးဌာနနှင့်နားလည်မှုစာချွန်လွှာလက်မှတ်ရေးထိုး၍ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နေမှု၊ ရခိုင်ပြည်နယ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် နိုင်ငံတော် အဆင့်ကော်မတီနှင့်လုပ်ငန်းကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်နေမှု၊ ဘေးအန္တရာယ်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနယ်ပယ်တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံဘက်မှ နည်းပညာမျှဝေပေးနိုင်မှု၊ အာဆီယံက မြန်မာနိုင်ငံသို့လူသားချင်းစာနာမှုအကူအညီ (Phase-2) ပေးအပ်ရန်အတွက် လက်ရှိညှိနှိုင်းနေသည့်

ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှု၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံသို့လူ့ဒါန်းသော ဆန်နှင့်ဂျုံများ ဆိပ်ကမ်းမှ အမြန်ထုတ်ယူရေးနှင့်ဖြန့်ဝေရန်ကိစ္စများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထို့ပြင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်နိုင်ငံစီးပွားညှိဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးအောင်နိုင်ဦးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးတို့သည် ဧပြီ ၈ ရက် နံနက်ပိုင်းတွင် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး နှစ်နိုင်ငံအကြား စီးပွားဆက်သွယ်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်ကိစ္စများကိုဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

ယင်းအပြင် ဧပြီ ၈ ရက် မွန်းလွဲပိုင်းတွင် စီးပွားရေးနှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ပွင့်ဆန်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်ကြီးတို့သည် နေပြည်တော်တွင် တွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးနှင့်နယ်စပ်ကုန်သွယ်မှု တိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်အစီအစဉ်များ၊ တမူး-မိုရေးနယ်စပ်ဂိတ်အမှတ်(၁) ဖွင့်လှစ်နိုင်ရေးနှင့် ကုန်သွယ်မှုတွင် ဒေသသုံးငွေကြေးဖြင့် ပေးချေနိုင်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စ၊ ကမ်းရိုးတန်းသွား သင်္ဘောများအသုံးပြု၍ Transit Trade ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အခြေအနေများ၊ အကောက်ခွန်နှုန်းထား သတ်မှတ်ရေးအပါအဝင် နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

နစကဖွဲ့ဝင်၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်ကြီး မြထွန်းဦးနှင့်မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာအိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်ကြီး ဗီနေးကူးမားသည် ဧပြီ ၇ ရက်တွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး၌ တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ထိုသို့တွေ့ဆုံစဉ် မြန်မာနိုင်ငံနှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တို့အကြား ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဆက်လက်တိုးမြှင့် ဆောင်ရွက်မည့်အခြေအနေများ၊ အခြားကဏ္ဍများတွင် ဆက်လက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မည့် အခြေအနေများနှင့်ဒေသတွင်း စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ဆက်လက်တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်မည့်အခြေအနေများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

အလားတူ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးဝင်းရှိန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီးတို့သည် ဧပြီ ၇ ရက်၌ တွေ့ဆုံခဲ့ရာအဆိုပါတွေ့ဆုံမှုတွင် နှစ်နိုင်ငံအကြား ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိစ္စရပ်များ၊ အိန္ဒိယ ချေးငွေများဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည့် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု၊ နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုတွင် ရူပီး/ကျပ် ငွေကြေးများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်အခြေအနေများနှင့် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးဒေါက်တာညွန့်ဖေနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အိန္ဒိယနိုင်ငံသံအမတ်ကြီးသည် ဧပြီ ၇ ရက်မွန်းလွဲ ၃ နာရီ က ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးရုံး၌ တွေ့ဆုံခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ထိုသို့တွေ့ဆုံရာတွင် အခြေခံပညာ၊ အဆင့်မြင့်ပညာနှင့်ဆရာအတတ်ပညာကဏ္ဍများရှိ ဆရာ ဆရာမများ အရည်အသွေး မြှင့်တင်ရေးကိစ္စရပ်များ၊ သုတေသန ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ၊ ဆရာ ဆရာမ၊ ကျောင်းသား ကျောင်းသူ ပညာတော်သင်များ တိုးမြှင့်သင်ယူနိုင်ရေးကိစ္စရပ်များ၊ သင်ရိုးညွှန်းတမ်းရေးဆွဲရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ စီးပွားရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာသင်တန်းများ၊ အင်္ဂလိပ်စာသင်တန်းများနှင့် ပညာရေး နှင့် နည်းပညာစသည့်ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် ဆက်လက်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်းသိရသည်။

<https://news-eleven.com/article/228935>

စစ်ကောင်စီအကြီးအကဲနဲ့ တွေ့ဆုံတဲ့ သြစတြေးလျသံတမန် HRW ဝေဖန်ရှုတ်ချ

၀၈ ဧပြီ၊ ၂၀၂၂ | ဗီအိုအေမြန်မာဌာန

မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ Australia သံအမတ်ကြီး Andrea Faulkner ရဲ့ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်နဲ့ တွေ့ဆုံမှုဟာ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေ ကျူးလွန်တယ်လို့ အစွပ်စွဲခံနေရတဲ့ မြန်မာစစ်ကောင်စီအကြီးအကဲကို တရားဝင်အသိမှတ်ပြုရာ ရောက်တယ်လို့ Human Rights Watch လူ့အခွင့်ရေးစောင့်ကြည့်အဖွဲ့ကြီးက ကြာသပတေးနေ့မှာ ပြစ်တင်ဝေဖန်လိုက်ပါတယ်။

ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ အရပ်သားအစိုးရကို ဖြုတ်ချပြီး အာဏာသိမ်းထားတဲ့ စစ်တပ်ကို နိုင်ငံတကာက ဝိုင်းကျဉ်းထားချိန်မှာ သံအမတ်ကြီးနဲ့ အတူ စစ်သံမှူး ဗိုလ်မှူးကြီး Tony Egan ပါ နေပြည်တော်မှာ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့က စစ်ခေါင်းဆောင်နဲ့ တွေ့ဆုံခဲ့တာကို အစိုးရ သတင်းမီဒီယာမှာ ဖော်ပြထားပြီး ကဏ္ဍစုံမှာ ၂ နိုင်ငံ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး တိုးမြှင့်ဖို့ ဆွေးနွေးခဲ့တယ်လို့ စစ်ကောင်စီက ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့တာပါ။

Australia နိုင်ငံခြားရေးဌာနက Katrina Cooper ကတော့ ဒီတွေ့ဆုံမှုကနေ မြန်မာအာဏာပိုင်တွေ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ရပ်ဖို့နဲ့ ဖမ်းဆီးထားသူတွေ ပြန်လွှတ်ဖို့ ထပ်မံတောင်းဆိုခဲ့တာ ဖြစ်ပြီး Australia အစိုးရအနေနဲ့ မြန်မာ စစ်ကောင်စီကို တရားဝင်အသိမှတ်ပြုတဲ့ သဘောမဟုတ်ကြောင်း Australia အထက်လွှတ်တော်မှာ ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ သတင်းဖော်ပြချက်တွေကို ကြည့်ရင် ဒီလိုသဘောသက်ရောက်နေတာ ကြောင့် ဒီတွေ့ဆုံမှုမျိုးဟာ လက်ခံနိုင်စရာ မရှိသလို မြန်မာစစ်တပ်ကို အရေးယူနေတဲ့ တခြားနိုင်ငံတွေက အစိုးရတွေရဲ့ ကြိုးပမ်းမှုကို လေ ချဲ့တွက်ရာ ရောက်နေတယ်လို့ HRW ကပြောပါတယ်။

ဒါ့အပြင် မှတ်တမ်းခါတ်ပုံ အတူ အရိုက်ခံတာ၊ ပေးတဲ့လက်ဆောင်လက်ခံတာတွေဟာ စစ်ရာဇဝတ်မှုတွေ ကျူးလွန်တဲ့ စစ်ကောင်စီကို အသိမှတ်ပြုတာမျိုး ဖြစ်နေတယ်လို့ ထောက်ပြခဲ့ပြီး Australia အစိုးရအနေနဲ့ မြန်မာစစ်တပ်ကို အရေးယူနေတဲ့ တခြားနိုင်ငံတွေနဲ့ အတူလက်တွဲပြီး အရေးယူမှုတွေချက်ချင်း ချမှတ်ဖို့ပါ တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

မြန်မာစစ်ကောင်စီဟာ အာဏာသိမ်းပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ရဲ့ စီးပွားရေးအကြံပေး Australia ပါမောက္ခ Sean Turnell ကိုပါ ဖမ်းဆီးပြီး နိုင်ငံတော်လ ချို့ဝှက်ချက် အက်ဥပဒေနဲ့ တရားစွဲထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.voanews.com/a/6519994.html>

ဝေါလေမြိုင်မြို့နယ်တွင် စစ်ကောင်စီတပ်က ကရင်ရွာသား ၂ ဦးကို ပစ်သတ်

Published By DVB | 8 April, 2022

ကရင်ပြည်နယ်၊ မြဝတီခရိုင်၊ ဝေါလေမြိုင်မြို့နယ်ခွဲ၊ ကွီးချဲဖောရွာမှာ ဧပြီ ၈ ရက် နေ့လယ်က စစ်ကောင်စီတပ်က တောင်ယာလုပ်တဲ့ ကရင်ရွာသား ၂ ယောက်ကို ပစ်သတ်သွားတယ်လို့ ဒေသခံတွေထံက သိရပါတယ်။

အဆိုပါ ပစ်သတ်ခံရတဲ့ ရွာသားနှစ်ယောက်ဟာ မော်ပိုးကလိုရွာသားတွေဖြစ်ပြီး

သူတို့ရွာကနေ ကွီးချဲဖောရွာကို လယ်ထွန်စက်နဲ့အသွား လမ်းခရီးမှာ စစ်ကောင်စီလှည့်ကင်းနဲ့တွေ့ပြီး ပစ်သတ်သွားတာလို့ နယ်မြေခံရွာသားတယောက်က ပြောပါတယ်။

သေဆုံးသူ ရွာသား နှစ်ယောက်ဟာ အသက် ၄၀ ကျော် ၅၀
ဝန်းကျင်အရွယ်တွေဖြစ်ပြီး အလောင်းတွေ့သူတွေက ရွာကို ပြန်ပေးတဲ့အတွက်
နေ့တွင်းချင်းပဲ သင်္ဂြိုဟ်လိုက်တယ်လို့လည်း သိရပါတယ်။

ကရင်ပြည်နယ် မြဝတီခရိုင် ဝေါလေမြိုင်ဒေသမှာ ကေအန်ယူလက်အောက်ခံ KNLA နဲ့ KNDO
ပူးပေါင်းတပ်တွေနဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေ မကြာခဏတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေတာဖြစ်ပြီး စစ်ကောင်စီတပ်တွေ
အကျဆုံးများနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

<https://burmese.dvb.no/archives/526644>

ကျော့ကရိတ်တိုက်ပွဲတွင် စစ်တပ်က လက်နက်ကြီးများပစ်ခတ်မှုကြောင့် ဒေသခံများ ထိုင်းဘက် ထွက်ပြေး

Published By DVB | 8 April, 2022

ကရင်ပြည်နယ်၊ ကျော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ အင်းကျေးရွာမှာ ဧပြီ ၆ ရက် ညစ
နာရီလောက်က စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ KNLA ပူးပေါင်းတပ်တို့
နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားနေတဲ့အတွက် ဒေသခံပြည်သူတွေ
ထိုင်းနယ်စပ်ကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေကြရပါတယ်။

စစ်ကောင်စီရဲ့ အင်းတပ်စခန်းကို နယ်မြေခံ

ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့တဲ့အတွက်
နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့တာလို့ သိရပါတယ်။

စစ်ကောင်စီတပ်ဟာ ဖုချီမူကျေးရွာတပ်စခန်းကနေ အဆက်မပြတ်ပစ်ကူပေးနေတာကြောင့် ကျေးရွာအတွင်း
လက်နက်ကြီး ကျရောက်နေပြီး ဒေသခံပြည်သူတွေ ဘေးလွတ်ရာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရတယ်လို့
အင်းကျေးရွာသားတဦးက ပြောပါတယ်။

“ထွက်မပြေးလို့ မရဘူး။ လက်နက်ကြီးက အဆက်မပြတ်ပစ်နေတာ။ မပြေးရင် ထိကုန်မှာလေ။ ညက
အသက်ကြီးတဲ့သူတွေနဲ့ ကလေးတွေ တော်တော်လေးကို ဒုက္ခရောက်တယ်။ ကျနော်တို့
ငယ်ငယ်ကခေတ်ဆိုးကြီးကို ပြန်ရောက်သွားသလို ခံစားရတယ်။ ကျနော်တို့ သားသမီးတွေကို ဒီလိုခေတ်ဆိုး
စနစ်ဆိုးတွေ မပေးချင်တော့ဘူး။ မြန်မြန်လေး ငြိမ်းချမ်းစေချင်ပြီ။”

ဧပြီ ၃ ရက်က ကျော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ကျိတ်ကျေးရွာမှာ စစ်ကောင်စီတပ်နဲ့ နယ်မြေခံ KNLA ပူးပေါင်းတပ်တို့
တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ရာ စစ်ကောင်စီက လေကြောင်းကနေ လေယာဉ်နဲ့ ဧပြီ ၄ ရက်နေ့အထိ နှစ်ရက်ဆက်တိုက်
လာရောက်ပစ်ခတ်တဲ့အတွက် ဒေသခံ ၂ ဦး ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သလို နေအိမ်တချို့ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့တဲ့အပြင်
ဒေသခံပြည်သူတွေဟာ ဘေးလွတ်ရာတောတောင်တွေနဲ့ ဥယျာဉ်ခြံတွေထဲ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါတယ်။

မတ်လနောက်ဆုံးပတ်က နယ်မြေကျော်ဝင်ရောက်လာတဲ့ စစ်ကောင်စီတပ်တွေနဲ့ နယ်မြေခံ KNLA
ပူးပေါင်းတပ်တို့ နှစ်ဖက်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့အတွက် ထီးသဘလုခီး၊ ကွီးလေး၊ ကွီးလုံးတန်ကျေးရွာအပါအဝင်
ကျေးရွာ ၆ ရွာက ဒေသခံပြည်သူတွေ ၁၀၀၀ ကျော်ဟာ ထိုင်းနယ်စပ်ကို ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ရပါတယ်။

မတ် ၉ ရက်နောက်ဆုံးထားပြီး ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)၊ တပ်မဟာ ၆ နယ်မြေ၊ ဇူးပလာယာခရိုင်၊
လေကေကော်ဒေသနဲ့ ဒေါနအရှေ့ခြမ်း ကျော့ကရိတ်ခရိုင်အတွင်း ဝင်ရောက်တပ်စွဲထားတဲ့
စစ်ကောင်စီတပ်တွေဆုတ်ခွာဖို့ အသိပေး အကြောင်းကြားခဲ့ပေမဲ့ စစ်ကောင်စီက လူ၊
လက်နက်ခဲယမ်းဖြည့်တင်းပြီး စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွေ ပိုမိုလုပ်ဆောင်လာတဲ့အတွက် တိုက်ပွဲတွေ
ပိုမိုပြင်းထန်လာနေတာပါ။

<https://burmese.dvb.no/archives/526528>

ရပ်စောက်မြို့နယ်အတွင်း စစ်ကောင်စီ နှင့် SSPP/SSA စစ်ရေးတင်းမာနေ

By SHAN - April 8, 2022

သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ရပ်စောက်မြို့နယ်အတွင်းတွင် အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီ တပ်ဖွဲ့နှင့် သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ၊ သျှမ်းပြည်တပ်မတော် (SSPP/SSA)တို့ စစ်ရေးတင်းမာနေလျက်ရှိကြောင်း သတင်းသိရသည်။

SSPP တပ်သားများ

ပြီးခဲ့သည့် မတ်လ ၃၀ ရက် နေပြည်တော်ဆွေးနွေးမှုတွင် သဘောတူညီချက်မရကြသည့် SSPP/SSA နှင့် စစ်ကောင်စီတို့သည် ယခု ဧပြီလဆန်းပိုင်းမှစတင်ကာ စစ်ရေးတင်းမာမှုများရှိနေကြပြီး လက်ရှိ သျှမ်းပြည် တောင်ပိုင်း ရပ်စောက်ဘက်တွင်လည်း စစ်ကောင်စီ တိုက်လေယာဉ် ၃ စီး ဗထူးတပ်သို့ ရောက်ရှိနေကြောင်း သိရသည်။

“အရင်နေ့က နှစ်စီး၊ မနေ့က နှစ်စီး စုစုပေါင်း တိုက်ပွဲသုံးတိုက်လေယာဉ် ၄ စီးက ဗထူးတပ်ထဲမှာ ရောက်နေပါတယ်။ ပြီးတော့ တနေ့နှစ်ခေါက်လောက် ကောင်းကင်က ထောက်ပို့လုပ်တာ တွေ့နေရတယ်။ ဖယ်ခုံဘက်ကို ပျံသွားတာရှိသလို တခါတလေလည်း တပ်ပေါင်းစု (SSPP/SSA) နေရာတွေနားမှာ ဝဲနေတာ” ဟု ရပ်စောက်မြို့နယ် အင်တောမြို့မှ ဒေသခံအမျိုးသားတစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့်ကို ပြောသည်။

ရပ်စောက်မြို့နယ် ကျောက်ဂူ၊ အင်တောမြို့အတွင်းတွင် SSPP/SSA တပ်ဖွဲ့ပါဝင်သည့် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ် တပ်ပေါင်းစုများက သွားလာလှုပ်ရှားနေလျက်ရှိရာ စစ်ကောင်စီတို့က လေကြောင်းဖြင့် ကင်းလှည့်ခြင်းများကို နေ့စဉ်လုပ်ဆောင်နေကြောင်း ဒေသခံများက ပြောသည်။

ထို့အပြင် လက်ရှိ ကျောက်ဂူ နှင့် အင်တောမြို့အတွင်းတွင် SSPP/SSA ပါဝင်သည့် မြောက်ပိုင်းမဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့ နှင့် စစ်ကောင်စီတပ်ဖွဲ့တို့က တစ်ဖက်စီနေရာယူထားကြပြီး စစ်ရေးတင်းမာနေလျက်ရှိသည့်အတွက် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားမည်ကို ဒေသခံများက စိုးရိမ်နေကြောင်းလည်း သိရသည်။

“သူတို့က မြေပြင်မှာလည်းအချင်းချင်းချောင်းနေတဲ့ အနေအထားရှိမယ်၊ စစ်ကောင်စီတွေကလည်း မဟာမိတ်တွေ ရပ်စောက်ဘက် တိုးမလာဖို့ မြေပြင်မှာလည်း စောင့်နေကြသလို လေယာဉ်နဲ့ ခဏခဏပတ်ကြည့်တယ်။ တိုက် ပွဲဖြစ်ရင် ကရင်နီဘက်ကလိုမျိုး စစ်ကောင်စီဘက်က ပုံးကျတာတွေရှိမှာစိုးရိမ်နေရတယ်။ မလုပ်ဘူးလို့ ပြောမရဘူးလေ ” ဟု အင်တောမြို့မှ ဒေသခံက ပြောသည်။

မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် စစ်ကောင်စီဘက်က သျှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းအတွင်း ရောက်ရှိနေသည့် SSPP/SSA တပ်များအား ပြန်ဆုတ်ရန် ညွှန်ကြားသော်လည်း SSPP/SSA လက်မခံရာမှ ယခုလို စစ်ရေးတင်းမာမှု များ ရှိလာခြင်း ဖြစ်သည်။

<https://burmese.shannews.org/archives/27680>

ကွက်ခိုင်မြို့နယ် TNLA တပ်သားများ ခရီးသွားပြည်သူထံ ဆက်ကြေးကောက်

By SHAN - April 8, 2022

သျှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း ကွက်ခိုင်မြို့နယ် နမ့်ကွတ် – နောင်ဆွေ ကားလမ်းမကြီးပေါ်တွင် တအာင်း (ပလောင်) လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA) တို့ က ခရီးသွားပြည်သူများထံ ဆက်ကြေးကောက်နေကြောင်း စုံစမ်းသိရသည်။

ကွက်ခိုင်

ယနေ့ (ဧပြီ ၈)ရက် မနက် (၁၀)နာရီ ဝန်းကျင်မှ စတင်ပြီး လက်ရှိချိန်ထိ နမ့်ကွတ် - နောင်ဆွေ ကားလမ်းမကြီးပေါ်တွင် လက်နက်အပြည့်အစုံ နှင့် ခရီးသည်ကားများကို တားဆီးပြီး ဆက်ကြေးကောက်နေကြောင်း ကိုယ်တိုင်ကြုံတွေ့ရသည့်

ခရီးသွားပြည်သူ တစ်ဦးက သျှမ်းသံတော်ဆင့် ကိုပြောသည်။

“လက်နက်အပြည့်အစုံ နဲ့ ကားတွေကို တားပြီး ကောက်နေကြတာ။ ခုထိပဲ။ တစ်ချို့က လှိုင်ဆမ်ဆစ် မှာ အလှူအတန်းလာလုပ်ဖို့ လုပ်နေတာ ခုထိ မလာရသေးဘူး” ဟု ခရီးသည် တစ်ဦး ကပြောသည်။

ထို ဆက်ကြေးကောက်မှုမှာ ကားအမျိုးအစားပေါ် မူတည်ပြီး ကောက်ခံလျက်ရှိကာ တစ်စီးလျှင် (၃) သိန်းအောက် ကောက်ခံနေကြောင်း သိရှိရသည်။

“မပေးရင် မရဘူးတဲ့ ကြောက်ဖို့ကောင်းတယ်။ တစ်စီးမှာ ၂ ယောက် ၃ ယောက်လောက် လက်နက်တွေနဲ့ ကားမှာ လာတောင်းတယ်တဲ့။ သူတို့တောင်းသလောက် ငွေက မရှိဘူးလေ။ အခက်ခဲဖြစ်တယ် ” ဟု ခရီးသွား ပြည်သူ တစ်ဦးကပြောသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ဧပြီ (၅) ရက်နေ့တွင်လည်း ကွက်ခိုင်မြို့နယ်အတွင်း TNLA တပ်ဖွဲ့မှ ကားလမ်းပေါ် ဆက်ကြေး ကောက်ခံသေးကြောင်း သိရသည်။

ကွက်ခိုင်မြို့နယ်အတွင်း တအာင်း (ပလောင်) လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (TNLA)၊ ကချင်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KIA) ၊ သျှမ်းပြည်တိုးတက်ရေးပါတီ၊ သျှမ်းပြည်တပ်မတော် (SSPP/SSA) နှင့် စစ်ကောင်စီအုပ်စုတို့ လှုပ်ရှားရာ နယ်မြေဖြစ်သည်

<https://burmese.shannews.org/archives/27688>

စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပန်းဆေးပြည်သူ့စစ်နှင့် TNLA တို့ ပစ်ခတ်မှုအတွင်း ပြည်သူ့စစ်ဘက်မှ ၃ ဦး သေဆုံးပြီး ၅ ဦး ဒဏ်ရာရ

By မရွှိမ | 08 April 2022

ရှမ်းပြည်မြောက်ပိုင်း နမ့်ခမ်းမြို့နယ် နောင်အန်ကျေးရွာအထက်တွင် ယမန်နေ့ နံနက် ၁၁ နာရီဝန်းကျင် က စစ်ကောင်စီလက်အောက်ခံ ပန်းဆေးပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့နှင့် တအာင်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (TNLA)တို့ ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ပြည်သူ့စစ်ဘက်မှ သုံးဦးသေဆုံးကာ ငါးဦးဒဏ်ရာရခဲ့ ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

အင်အား ၁၀ ဦးပါဝင်သည့် ပန်းဆေးပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့က

ကားတစ်စီးဖြင့်တက်လာစဉ် လုံခြုံရေးကင်း လှည့်နေသည့် TNLA တပ်ဖွဲ့က စစ်ဆေးရန်တားဆီးရာ ရပ်မပေးဘဲမောင်းပြေးခြင်းကြောင့် ပြန်လည် ပစ်ခတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

မြေပြင်တွင်လှုပ်ရှားနေသည့် TNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးက “သူတို့(ပန်းဆေးပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့)က အရင် စပစ်တာပေါ့။ ပစ်တော့ ကျနော်တို့ဘက်ကလည်း ပြန်ပစ်တာ။ သူတို့ဘက်က သုံးယောက်သေ တယ်။ ငါးယောက် ဒဏ်ရာရပြီးတော့ နှစ်ယောက်က ထွက်ပြေးသွားတယ်” ဟု ဆိုသည်။

ပစ်ခတ်မှုအတွင်း TNLA ဘက်မှ ထိခိုက်ကျဆုံးမှုမရှိဘဲ ပန်းဆေးပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့၏ လက်နက်ခဲယမ်း အချို့ကိုလည်း သိမ်းဆည်းရမိကြောင်း ၎င်းကပြောသည်။

နမ့်ခမ်းမြို့နယ်ထဲတွင် စစ်ကောင်စီတပ်နှင့် ၎င်း၏လက်အောက်ခံပြည်သူ့စစ်များအပြင် TNLA၊ ကချင် တပ် (KIA)၊ ရှမ်းတပ် (SSPP)တို့လည်း သွားလာလှုပ်ရှားသည့်ဒေသဖြစ်သည်။

<https://www.mizzimaburmese.com/article/103997>

စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှု၏ သဘောတရားနှင့် ယင်း၏ ရကွိုင်ပြည်နိုင်ငံရေးကို သက်ရောက်မှု

A Myanmar Commentary by Kyaw Lynn | 08 ဇွန်လ 2022

ယခုသတင်းပတ်အတွင်းတွင် ရကွိုင်ပြည်ရှိ ရိုဟင်ဂျာများကို မြန်မာတပ်မတော်မှ ကျူးလွန်ခဲ့သော “လူမျိုးတုန်းသတ်ဖြတ်မှု” စွပ်စွဲချက်ကို သည်ဟိတ်မြို့ရှိ နိုင်ငံတကာတရားရုံးမှာ စုံစမ်းကြားနာလျက် ရှိပါသည်။ ထိုစဉ် ၂၀၂၀ နိုဝင်ဘာ အလွတ်သဘောအပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု ပြီးနောက် ရကွိုင်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်/ရကွိုင်တပ်တော်က အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား ချဲ့ထွင်မှုလုပ်နေသော နယ်မြေများတွင်လည်း မသေချာသော ငြိမ်းချမ်းရေးအခြေအနေတစ်ခုလို ဖြစ်နေပါသည်။ ယခုသုံးသက်ချက်တွင်တော့ ကိုကျော်လင်းမှ စစ်ကောင်စီအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ရကွိုင်ပြည်သူ့အစိုးရအဖွဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးကြားတွင် ဖြစ်ပေါ် နေသော နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအားပြိုင်မှုများကို ဆန်းစစ်ထားပြီး၊ ရကွိုင်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်၏ ရကွိုင်ပြည်တွင်း လူမျိုးတိုင်းပါဝင်နိုင်သော ‘ခေတ်သစ်အာရက္ခအမျိုးသားဝိသေသ’ တစ်ခု အတွက် အမြင်သစ်တစ်ခုကိုလည်းတင်ပြဆွေးနွေးထားပါသည်။

စာရေးသူ - Kyaw Lynn

ယခုလသည် နိုင်ငံတော်စီမံခန့်ခွဲရေးကောင်စီ (န.စ.က) ၏ မြန်မာပြည်တွင်း စစ်အာဏာသိမ်းမှု ၁ နှစ် ပြည့်ကာလဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံဒေသအများစုတွင် လက်နက်ကိုင်နှင့် ငြိမ်းချမ်းသောနည်း ၂ ခု စလုံးဖြင့် စစ်အစိုးရကိုဆန့်ကျင်မှုများသည်လည်း ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ ထိုစဉ်ရကွိုင်ပြည်၌ သိသာသော ဆန့်ကျင်ဖက်အခြေအနေတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပေသည်။ မြန်မာတပ်မတော်နှင့် ရကွိုင်တပ်တော် တို့ကြားတွင်ရှိနေသော “အနုတ်သဘောငြိမ်းချမ်းရေး” (သို့) “အလွတ်သဘော အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး” အခြေအနေတစ်ခုမှာ ၁ နှစ်ကျော်သည်ထိ ကြာမြင့်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ယခုကဲ့သို့အခြေအနေသည်လည်း ၂၀၂၀ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲပြီးသည့် အချိန်အနည်းငယ် အတွင်း နှစ်ဖက်လက်နက်ကိုင်တွေကြားတွင် မမျှော်လင့်ထားသော စစ်ပြေငြိမ်းရေးသဘောတူညီမှု တစ်ခုကနေ စတင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည်ထားကြသော်လည်း နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးအခြေအနေများသည် တင်းမာပြီး၊ မသေမချာဖြစ်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကို လွန်ခဲ့သော နိုဝင်ဘာလအတွင်း မောင်တောမြောက်ဖက်တွင် ဖြစ်ခဲ့သော တပ်မတော်နှင့်ရကွိုင်တပ်တော်ကြားဖြစ်ခဲ့သော ပွတ်တိုက်မှုကနေ ပြသလျက်ရှိပြီး၊ နှစ်ဖက် စလုံးကို သေဆုံးဒဏ်ရာရစေခဲ့ပြီး၊ ယခုလအစမှာ ဖြစ်ခဲ့သော လက်ပံတောင်ကြားက တိုက်ပွဲများ ပြီးနောက်မှာလည်း စိုးရိမ်မှုများကို မြင့်တက်စေခဲ့ပါသည်။ တဖက်မှာ ရိုဟင်ဂျာ အကျပ်အတည်းကို မဖြေရှင်းနိုင်သေးဘဲ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်-ရကွိုင်ပြည်နယ်စပ်တလျှောက်တွင် အာရ်ကန်ရိုဟင်ဂျာ ကယ်တင်ရေးတပ်မတော်(အာဆာ)အဖွဲ့ဝင်များ၏ လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း တွေ့လာရပါသည်။ ၁ နှစ်လောက် တည်ငြိမ်နေပြီးသည့်နောက်တွင်တော့ ရကွိုင်ပြည်သည် ငြိမ်းချမ်းသည့် နယ်မြေတစ်ခုလို ပြောလို့မရ သေးပေ။

ယခုကဲ့သို့ ထူးခြားမှုများ ဖြစ်နေသလို နိုင်ငံတခြားဒေသများနှင့် မတူဘဲ ရကွိုင်ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေးအရွေ့သည် မည်သည့်ကြောင့် မတူသောမြန်နှုန်း၊ နည်းလမ်းများဖြင့် ဖြစ်ပေါ်နေ သည်ကိုလည်း နားလည်ဖို့ရန် အရေးကြီးလှပါသည်။ ထိပ်တိုးတိုက်ခိုက်မှုများသည် သိသာစွာ လျော့ကျသွားသော်လည်း၊ ရကွိုင်ပြည် အနာဂတ်သည် သေချာမှုမရှိသေးဘဲ၊ လက်ရှိနယ်မြေ သည်လည်း (၂၀၂၁) ဖေဖော်ဝါရီကတည်းက န.စ.က မှ ဦးဆောင်သော မြန်မာအစိုးရနှင့် ရကွိုင်ပြည်သူ့အစိုးရအဖွဲ့ကြားမှာ ပြင်းထန်သော အာဏာ ပြိုင်ဆိုင်မှုတစ်ခုကို

ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အာဏာပိုင်အဖွဲ့သည် “ရက္ခိုတ လမ်းစဉ်” (The Way of Rakhita) အတွေးအခေါ်ဖြင့် ရေရှည်တွင် ရက္ခိုင့်ပြည်သစ်တစ်ခုကို ထူထောင်ရန်အတွက် ရက္ခိုင့်တပ်တော်မှ ၂၀၁၉ ဇီဇင်ဘာလတွင် ကြေညာခဲ့သော အဖွဲ့တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ နောက်ခံတွေ့ကြားမှာ ရက္ခိုင့်တပ်တော်၏ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့ဖြစ်သော ‘ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အာဏာပိုင် အဖွဲ့’သည် ၎င်း၏ “နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေး” (State-Building) အစီစဉ်ဖြင့် ၂၀၂၀ အပစ်အခတ် ရပ်စဲပြီးကတည်းက အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားကို ဆက်လက်ထူထောင်နေပါသည်။ ယခုလိုလုပ်ဆောင်မှု များသည်လည်း စစ်အာဏာသိမ်းပြီးသည့်နောက်တွင် န.စ.က မှ လုပ်ဆောင်သော အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားများ ပြည်လည်တည်ဆောက်ရေးနှင့် ပြိုင်ဆိုင်ပွတ်တိုက်မှုများဖြစ်နေပြီး၊ ထိုကဲ့သို့ မြင်ကွင်းများ ကိုလည်း ယနေ့ရက္ခိုင့်ပြည်အနှံ့အပြား (အထူးသဖြင့် နယ်ဖက်နှင့် မြို့စွန်များ) မှာ မြင်တွေ့နိုင်ပါသည်။ ရလဒ်အနေဖြင့် ပြည်သူအများအပြားသည်လည်း လွန်ခဲ့သော နှစ်တွေက နယ်မြေတဝှမ်းလုံးမှာ စတင်ဖြစ်ပေါ်လာသည့် “စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှု” အောက်မှာ နေထိုင်နေကြရပါသည်။

ရက္ခိုင့်ပြည်နိုင်ငံရေးနှင့်လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ရှုပ်ထွေးမှုများသည်လည်း သည်လောက်နှင့် မဆုံးသေးပေ။ ယခုအခြေအနေများကိုလည်း နိုင်ငံတခြားတွေဒေသတွေနှင့် ခွဲခြားလို့မရပေ။ ရက္ခိုင့်ပြည်သည်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအနေဖြင့်သာ ဖြစ်နေသေးသောကြောင့် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းမှာ ဖြစ်နေ သော ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်မှုများကို တနိုင်ငံလုံးအဆင့် စင်ပြိုင်အစိုးရဖြစ်မှုထက် “နိုင်ငံတစ်ခုအတွင်း နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်လာမှု” (emerging state within a state) အဖြစ်သာ သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ အရေးကြီးသည်မှာ ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းဖြစ်နေသော အခြေအနေများမှာ တရုတ်နှင့် ထိုင်းနယ်စပ်များ တွင် ဖြစ်နေသော အစိုးရမဟုတ်သော လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ထိမ်းချုပ်ထားသည့် နေရာများ (non-state armed groups` controlled areas) နှင့်မတူသော ကိုယ်ပိုင်ထူးခြားချက်များလည်း ရှိနေပါသည်။

ယခုသုံးသပ်ချက်သည်လည်း ရက္ခိုင့်ပြည်နိုင်ငံရေး၏ မတူညီထူးခြားသော ဦးတည်ချက်များသည် မသေချာလှသော မြန်မာပြည်အနာဂတ်အတွက် မည်ကဲ့သို့ သက်ရောက်မှုများ ရှိနိုင်သလဲ ဆိုသောအမြင် ကိုအခြေခံပြီး ဆွေးနွေးထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှု၏ မြင်ကွင်းတချို့

အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာအတွက် စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ပြိုင်ဆိုင်မှုလက္ခဏာများကို ရက္ခိုင့်ပြည်တဝှမ်းလုံး နှင့် လက်ရှိချင်းပြည်ထဲရှိ ဆက်စပ်နယ်မြေများတွင်လည်း တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ စစ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေး အရဆိုလျှင် မြို့တော်စစ်တွေမှ အမ်း-ရန်ကုန်အဝေးပြေးလမ်းမကြီး တစ်လျှောက်သည် အဓိက ပိုင်းခြားထားသော စည်းကြောင်းတစ်ခုဖြစ်လာပြီး၊ ရက္ခိုင့်တပ်တော်တပ်ဖွဲ့ဝင် အများအပြားကို လည်း အဆိုပါလမ်းမကြီး၏ အရှေ့မြောက်ဖက် ကီလိုမီတာအနည်းငယ်အတွင်းမှာကို တွေ့နိုင်ပါ သည်။ ထိုလမ်းသည်လည်း ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းမှာ အရည်ဆုံးလမ်းဖြစ်ပါသည်။ မြေပြင်သတင်းအရ ဆိုလျှင် ကျောက်တော်မှသည် အရှေ့မြောက်အိန္ဒိယဒေသ၊ မီဇူရုံပြည်နယ်တစ်ရောက်အထိ ချင်းပြည်တောင်ပိုင်း ပလတ်ဝကိုဖြတ်သွားသော ကုလားတန်မြစ် အရှေ့နှင့်အနောက်တစ်လျှောက် လုံးတွင် မြန်မာစစ်တပ်နှင့် ရက္ခိုင့်တပ်တော်၏ လုံခြုံရေးဂိတ်တွေကို တွေ့နိုင်သည်လို့ ဆိုပါသည်။ ထို့အပြင် စစ်တွေမြို့အနီး ပုဏ္ဏားကျွန်းမှသည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်တစ်လျှောက်အထိ ရသေ့တောင်၊ ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်တောကို ဆက်သွယ်ထားသော လမ်းမကြီးတစ်ခုသည်လည်း ပဋိပက္ခဖြစ်လေ့ဖြစ်ထရှိသော လမ်းကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာစစ်တပ်မှ ရံဖန်ရံခါ ပိတ်ဆို့ထား လေ့ရှိပါသည်။

တခြားသော ပဋိပက္ခဖြစ်လေ့ရှိသော မြောက်ဖက်မြို့နယ်တွေဖြစ်သည့် စစ်တွေ၊ မြေပုံနှင့် ပေါက်တော နယ်တွေမှာတော့ ယေဘုယျအားဖြင့် ပွတ်တိုက်မှုများမှာ နည်းပါးလေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် မြေပြင်သတင်းတချို့က အဆိုပါမြို့နယ်အတွင်းရှိ နေရာတော်တော်များများတွင်လည်း ရက္ခိုင့် တပ်တော်အဖွဲ့ဝင် တချို့ကို တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ဖို့အတွက် ထူထောင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည် ဟုဆိုပါသည်။ တဖက်မှာ တပ်တော်အဖွဲ့ဝင်များသည် ကျောက်ဖြူ၊ ရမ်းဗြဲ၊ တောင်ကုတ်နှင့် တခြားသော ရက္ခိုင့်ပြည်အလယ်နှင့် တောင်ဖက်မြို့နယ် တွေမှာလည်း ရွှေ့ပြောင်းလွယ်သောတပ်ဖွဲ့ များအဖြစ်

လှုပ်ရှားနေသည်ကို တွေ့နေရသည် ဟုဆိုပါသည်။ သို့ပေမယ့် အုပ်ချုပ်ရေး အခြေအနေ များသည် ခန့်မှန်းရခက်ပြီး၊ မြေပြင် အနေအထားများမှာလည်းနေ့စဉ်နှင့်အမျှပြောင်းလဲနိုင်ပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်/ရက္ခိုင့်တပ်တော်မှ ၎င်း၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ဆက်လုပ်နေစဉ် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းမှာ အဓိကကျသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးလှိုင်းများကတော့ နိုင်ငံတော်စီမံခန့်ခွဲရေးကောင်စီ (န.စ.က) ၏ ထိမ်းချုပ်မှုအောက်မှာပဲ ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုအရာများ တွင် ကားဂိတ်၊ ရေဆိပ်ကမ်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် နယ်စပ်ဂိတ်များလည်းပါဝင်သလို၊ အရှေ့ဖက်ရှိ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း မကွေး၊ ပဲခူးနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးများဖက်ကို ချိတ်ဆက်ထားသော ကုန်းလမ်းကြောင်းများလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ၂၀၂၀ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဖြစ်ခဲ့သော်လည်း န.စ.က သည် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းသို့ တင်သွင်းကုန်များကို ဆက်လက်ကန့်သတ်ထားပြီး၊ (ရခိုင်ပြည်နယ်) နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် အဆိုပါကိစ္စများကို ကိုင်တွယ်လုပ်ဆောင်ရာတွင် အဓိကကျသော ဝန်ကြီးဌာနလည်းဖြစ်ပါသည်။ ပလတ်စတစ်နယ်လို ဆင်းရဲမွဲတည်ပြီး၊ ခေါင်လွန်းသော ဒေသများ အတွက်တောင် အဓိကကျသော ဒေသစားကုန်တစ်ခုဖြစ်သော ဆန်ကုန်သွယ်ပို့ဆောင်မှုကိုလည်း တရားဝင်ခွင့်ပြုချက် စာရွက်စာတမ်းမပါခဲ့လျှင် ခွင့်မပြုသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အဆိုပါ မြို့နယ်အတွက် ဘီလတ်မြေ၊ လောင်စာဆီနှင့် သံထည်ပစ္စည်းများကဲ့သို့ ကုန်စည်များကို စည်ပင်သာယာအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်လက်မှတ်မပါလျှင် ကန့်သတ်ထားမှုတွေလည်း ရှိနေပါသည်။

နောက်တစ်ဖက်မှာလည်း န.စ.က သည် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းရှိ ၎င်း၏ စစ်အခြေစိုက်စခန်းများကို ပိုမိုခိုင်ခန့် အောင်တည်ဆောက်နေပြီး၊ ၎င်း၏ လုံခြုံရေးအင်အားနှင့် ဒေသအစုအဖွဲ့များကိုလည်း လက်နက်နှင့် ထောက်ပံ့မှုအသစ်များအပြင် ပြန်လည်ဖြည့်တင်းရေးများကို ဆက်လုပ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသခံ လူထုတချို့ကတော့ နောက်တစ်ကြိမ်စစ်ပွဲပြန်ဖြစ်ပွားခဲ့လျှင် ဘူးသီးတောင်နှင့် မောင်တောမြို့နယ်များရှိ မြန်မာ့တပ်မတော်၏ နယ်ခြားစောင့်တပ်ဖွဲ့နယ်မြေများတွင် ပြန်ဆောက်ထား သည့် ဘန်ကာနှင့် ခံတပ်အသစ်များကို အေအေစစ်သားများအနေဖြင့် ဖျက်ဆီးဖို့ ပိုခက်ခဲလိမ့်မည်ဟု ဆိုပါသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် မီဒီယာ၊ ဒေသခံအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် တခြားသော အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့များအပါအဝင် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းရှိ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများသည်လည်း န.စ.က ၏ ပိုကြီးသော နှိပ်ကွက်မှုအောက်တွင် ရောက်ရှိနေပါသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးရှိနေသော်လည်း န.စ.က ထိမ်းချုပ် ထားသော နေရာများတွင်တော့ နိုင်ငံရေးဖြေလျှော့ပေးမှု (political liberalization) များ မရှိသေးသည် ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ လုံခြုံရေးအခင်းအကျင်းကို ပိုရှုပ်ထွေးစေသည်မှာ န.စ.က မှ အနီးကပ်စောင့်ကြည့်နေခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ စစ်အာဏာသိမ်းမှုပြီးကတည်းက တနိုင်ငံလုံးတွင်ကျယ်ပြန့်လျက်ရှိသော ပြည်သူ့ကာကွယ် ရေးအဖွဲ့ (PDF) နှင့် ဆက်စပ်သည်ဟု သံသယဖြင့် ဒေသခံရခိုင်တချို့ကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်ကိုလည်း တွေ့ရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်စဉ်များကို များသောအားဖြင့် ရက္ခိုင့်ပြည်တောင်ဖက် ဒေသ များဖြစ်သည့် သံတွဲ၊ ဝှ၊ တောင်ကုတ်နှင့် ကျောက်ဖြူမြို့နယ်များတွင်လည်း တွေ့ရပါသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ပြောရလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်သူများက ထိုကိစ္စများကို တက်ကြွစွာဆန့်ကျင်ကြသည်ကို မတွေ့ရသလို၊ ယခင်က အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) ဦးဆောင်ပြီး၊ (ဧပြီ ၂၀၂၁) မှာ စတင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သော အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့ကို ထောက်ခံမှုမှာလည်း ရက္ခိုင့်ပြည် တောင်ဖက်ထက် အလယ်နှင့် မြောက်ဖက်များတွင် ပိုအားနည်းကြပါသည်။ ပြောရလျှင် န.စ.က အစိုးရသည် နိုင်ငံတခြားပြည်နယ် နှင့်တိုင်းဒေသကြီးတွေမှာ ဖြစ်နေသော PDF လှုပ်ရှားမှုများကို ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းမှာ လုံးဝ မဖြစ်လာနိုင် အောင် ကန့်သတ်ဖို့ကြိုးစားနေပါသည်။

တချိန်တည်းမှာပင် ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းအောက်တွင် န.စ.က အနေဖြင့် ၎င်း၏ အာဏာကို ဆက်ထိန်းထားဖို့ ရက္ခိုင့်ပြည်သူတွေကို ပိုမိုနှိပ်သည့်နည်းလမ်းများကို ဆက်လက်ကျင့်သုံး နေပါက ရက္ခိုင့်ပြည်ခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားမှု ရပ်တည်ချက် အပေါ် ပြည်သူများ၏ ထောက်ခံမှုကို ဆက်လက်ထိန်းသိန်းထားရန်အတွက် ပိုမိုခက်ခဲလာနိုင်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၁ နှစ်တာ ကာလတုန်းကဆိုလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်သည် န.စ.က တက်လာပြီးနောက် အတည်ငြိမ်ဆုံးဒေသ တစ်ခုဖြစ်နေခဲ့ပြီး၊ ၎င်း(န.စ.က) အနေဖြင့်လည်း ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေများမှ နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် အကျိုးရှိနေခဲ့ပါသည်။ ထိုအရာတွေထဲမှာတော့ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို လျှော့ချနိုင်ခြင်း (တခြား ပဋိပက္ခဒေသများကို လိုအပ်လျှင်

တပ်သားများ ရွှေ့ပြောင်းထားနိုင်မှု။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနှင့် ကုန်သွယ်ရေးထူထောင်ခြင်း၊ ဒေသတွင်း လုပ်ငန်းများကို အခွန် ကောက်ခံခြင်း၊ နှင့် ကျောက်ဖြူမှ တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ်ထိ ဆက်သွယ်ထားသည့် ရေနံနှင့်သဘာဝဓါတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းမှ အခွန် ကောက်ခံနိုင်ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။

အပေါ်ယံအားဖြည့်ကြည့်လျှင် ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်နှင့် န.စ.က နှစ်ဖွဲ့စလုံးသည် ၂၀၂၀ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးမှ သက်ဆိုင်ရာအကျိုးစီးပွားတွေ ဖြစ်ထွန်းခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့သော် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ လျော့နည်းခြင်းမှာလည်း နိုင်ငံရေးပုစ္ဆာတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါသည်။ ရက္ခိုင့်ပြည် အတွင်း ယခုတည်မြဲနေသော တည်ငြိမ်မှုမှာ န.စ.က ကို ရက္ခိုင့်ပြည်သူတွေက ထောက်ခံအသိ အမှတ်ပြုနေခြင်းနှင့် စ.က.စ မှ ရက္ခိုင့်ပြည်ကို အင်အားဖြင့် အုပ်ချုပ်ထိမ်းထားနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လာ သည်မဟုတ်ပေ။ ပြောရလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်း လက်ရှိတည်ငြိမ်မှု ဖြစ်နေခြင်းမှာ “ရက္ခိုတလမ်းစိုင်း” အတွေးအခေါ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင် များမှ ရွေးချယ် ထားသော လမ်းကြောင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ တကယ်တမ်းပြောရလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းမှာ အလွတ်သဘောအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဖြစ်နေသော်လည်း ပြည့်ဝသောငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးများ မရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးမှု နယ်ပယ်၊ “အစိုးရကို မျိုခြင်း” နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး လေဟာနယ်

စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်မှု၏ နယ်ပယ် (သို့) စနစ်ကို တသတ်မှတ်တည်းသတ်မှတ်ရန်ခက်ခဲလှသော်လည်း ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းရှိ အင်အားစုနှစ်ဖက်စလုံးသည် ၂၀၂၀ အပစ်ရပ်စဲပြီးကတည်းက အုပ်ချုပ်မှု အာဏာရရှိရန် အပြင်းအထန် ယှဉ်ပြိုင်နေကြပါသည်။ ပြိုင်ဆိုင်မှု အတိုင်းအဆကိုလည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံအခြေစိုက် Pro Thomalo သတင်းဌာနကြီးနှင့် မကြာသေးခင် အင်တာဗျူးတစ်ခု တွင် ဗိုလ်ချုပ်ထွန်းမြတ်နိုင်မှ မြန်မာစစ်တပ်အနေဖြင့် ၎င်း၏ စစ်စခန်း (သို့) မြို့ထဲမှထွက်လျှင် တပ်ရင်းနှစ်ခုနှင့်အထက် အင်အားဖြင့်သာ ထွက်သွားနိုင်လေ့ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ သို့သော် အဆိုပါ အခြေအနေသည် စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်များမှ လက်ခံထားသော အခြေအနေမဟုတ်သလို မြန်မာစစ်သားများသည်လည်း ၎င်းတို့ လှည့်လည်သွားရောက်လိုသောအခါ ရွာများကို ဝင်ထွက်သွားလာလေ့ရှိပြီး၊ လူတွေကိုလည်း ရက္ခိုင့်တပ်တော်ကို မထောက်ခံကြရန် ဖိအားပေး ပြောကြားလေ့ရှိပါသည်။ သို့ပေမယ့် စစ်တပ်၏ ထိုကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ၎င်းတို့ အုပ်ချုပ်ရေး၏ အားနည်းချက်နှင့် အခြေအနေ၏ ပြိုကွဲလွယ်မှုကိုသာ ဖော်ပြရာ ရောက်နေပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ပေါက်တောမြို့နယ်ထဲတွင် မြန်မာစစ်တပ်၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် လည်း ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေများကို ဖော်ညွှန်းနေပါသည်။ ထိုသို့ အဖြစ်သနစ်များ နောက်ကွယ်က အကြောင်းအရာများကိုလည်း လေ့လာစုံစမ်းထိုက်ပါသည်။ အဆိုပါ အဖြစ်အပျက် မတိုင်ခင်တုန်း ကဆိုလျှင် ပေါက်တောမြို့နယ်အတွင်းမှာ လက်နက်ကိုင်တိုက်ခိုက်မှုများသည် လုံးဝ နီးပါးကင်းမဲ့ခဲ့ပြီး၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန်တိုက်ခိုက်မှုများကိုလည်း ရှောင်ရှားခဲ့ကြပါသည်။ သို့ပေမယ့် စစ်တပ်၏ အာဏာ သက်ရောက်မှုကို ပြသနိုင်ဖို့ တပ်မတော်ခေါင်းဆောင်များသည် ဒီဇင်ဘာလ အလယ်လောက်တွင် ကျရောက်လေ့ရှိသော၊ ရက္ခိုင့်ပြည်မြို့တော်၊ စစ်တွေမှ ၁၇ ကီလိုမီတာခန့်သာ ကွာဝေးသော “ဆံတော်ရှင်ဘုရားပွဲ” တွင် အမြတ်ထုတ်နိုင်ဖို့ ကြိုးပမ်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပုံရပါသည်။ အဆိုပါ ပွဲသဘင် ကာလအတွင်းမှာ မြန်မာ့လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တွေသည် စစ်သားနှင့် ရဲသားပေါင်းပြီး၊ (ပွဲမကျင်းပခင် ၁ ပတ်အလို) ဒီဇင်ဘာ ၃ ရက်လောက်ကတည်းက ရောက်ရှိလာခဲ့ကြပြီး၊ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ဘုရားသွားလမ်းကို ပြင်ဆင်သွားမည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းကို ဒေသခံလူထုနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ဘုရားပွဲဂေါပကမှ ကန့်ကွတ်သော်လည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အင်အားဖြည့်တင်းရောက်ရှိလာပြီးနောက် မြန်မာလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် လမ်းကို ပြုပြင်ပြီးသွား သော်လည်း (သို့) လမ်းပြင်စရာမလိုအပ်သော်လည်း ဘုရားပွဲပြီးဆုံးသည်ထိ အချိန်ဆွဲနေထိုင် သွားခဲ့ကြ ပေသည်။ ထိုကဲ့သို့ တင်းမာမှုမြင့်တက်နေစဉ်အတွင်း ရက္ခိုင့်တပ်တော်မှ ဒီဇင်ဘာ ၁၀ ရက် နေ့တွင် ပဋိပက္ခဖြစ်နိုင်ခြေနှင့်ပတ်သတ်ပြီး ထုတ်ပြန်ချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က သက်ရောက်မှုများမှာ ဖြစ်နိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ဘုရားပွဲသို့ လူအနည်းငယ်သာ လာရောက်ခဲ့ကြပြီး၊ ပွဲသဘင်သည်လည်း မစည်မကားဖြင့်သာ အဆုံးသတ်သွားခဲ့ရပါသည်။ ဒေသခံလူထုအတွက် ဆိုလျှင် ထိုကဲ့သို့

လုပ်ရပ်များသည် မြန်မာ့တပ်မတော်အနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ လွှမ်းမိုး အုပ်စိုးမှုနယ်ပယ် (sphere of influence) ကို အင်အားဖြင့် မည်မျှအတိုင်းအတာထိ ချဲ့ထွင်ရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားသည်ကို ရှင်းလင်းစွာ ပြသခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

အဆိုပါ ဒီဇင်ဘာလမတိုင်ခင် ၁ လ အလိုက ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ် “ဘဲငါးရာတောင်” တောင်တက် ဘုရားပွဲတစ်ခုတွင်တော့ မြန်မာ့တပ်မတော်မှ ထိုကဲ့သို့ မတုန်ပြန်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရပါသည်။ အဆိုပါ ဘုရားပွဲကို အဝေးပြေးလမ်းမကြီးအနီးတွင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာ့တပ်မတော်မှ အဆိုပါ (ဆံတော်ရှင်ဘုရားပွဲ) ကဲ့သို့ တုန်ပြန်ခဲ့ခြင်းမရှိသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် သည်နေရာမှာ မြန်မာ့တပ်မတော်၏ ဆုံးဖြတ်လုပ်ကိုင်မှုကို ပြောင်းလဲစေတာက ရက္ခိုင့်ပြည်မြို့တော် (သို့) အဝေးပြေး လမ်းမကြီးနှင့် မည်မျှကွာဝေးသည့် အတိုင်းအတာရှိသည်ဆိုသည်ထက် လွန်ခဲ့သော နှစ်များအတွင်း မည်မျှအတိုင်းအတာထိ ပဋိပက္ခပြင်းထန်ခဲ့သည် ဆိုသော အချက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ပုဏ္ဏားကျွန်း မြို့နယ်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ကာလများအတွင်းက ပဋိပက္ခပြင်းထန်ခဲ့သော နယ်မြေဖြစ်ခဲ့ပြီး၊ ပေါက်တာ မြို့နယ်သည် ပဋိပက္ခလုံးဝ မရှိသော (သို့) အနည်းငယ်သာ ရှိသော မြို့နယ်ဖြစ်နေသလို၊ မြန်မာစစ်တပ် အနေဖြင့်လည်း အပစ်အခက်ရပ်စဲရေးပင် လုပ်ထားပါစေ ယခင်က လက်နက်ကိုင် တိုက်ခိုက်မှု မရှိခဲ့သော နယ်မြေများတွင် လှည့်လည်သွားလာခွင့်ရှိသည်ဟု ခံယူထားပုံ ရပါသည်။ ရှင်းလင်းသော သတင်းစကားကတော့ ပေါက်တာမြို့နယ်လို ရက္ခိုင့်တပ်တော် တပ်ဖွဲ့ဝင်တွေ များများပြားပြား မရှိသောနေရာများတွင် စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်တွေအနေဖြင့် ရက္ခိုင့်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်၏ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားများကို ကန့်ကွက်ထိမ်းကျောင်းရမည်ဟု ယူဆထားပုံ ရပါသည်။

သို့သော် ထိုကဲ့သို့ လွှမ်းမိုးမှုနှင့် နယ်မြေအတွက် ယခုကဲ့သို့ လွှမ်းမိုးခြင်းခြင်းသည်လည်း ပြည့်စုံ လုံလောက်သော အခြေအနေတစ်ခုမဟုတ်သေးပေ။ ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အစိုးရအဖွဲ့၏ အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားများသည် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့သော နယ်မြေ (သို့) ရက္ခိုင့်တပ်တော် တပ်စခန်းများ တည်ရှိသော နေရာများ၏ အကျော်ကို ရောက်နှင့်နေပါပြီ။ ယနေ့အချိန်မှာဆိုလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့ အစိုးရအဖွဲ့၏ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားများသည်လည်း မြန်မာ့တပ်မတော် ထိမ်းချုပ်ထားသော မြို့များမှ လွဲလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်မြောက်နှင့်အလယ်ဖက်နယ်မြေများ တလျှောက်တွင် တွေ့နေရပါသည်။ မကြာသေး ခင်က အင်တာဗျူးတစ်ခုတွင်ဆိုလျှင် ရက္ခိုင့်တပ်တော်ခေါင်းဆောင်က ရက္ခိုင့်ပြည်၏ ရ၅ ရာခိုင်နှုန်း လောက်ကို ထိမ်းချုပ်ထားနိုင်ပြီး၊ မြို့ပေါ်များကိုလည်း အာဏာသက်ရောက်ရန် ကြိုးပမ်းနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အဆိုပါအချက်ကို သိသာစေတာကတော့ တချို့သော ဒေသသတင်းအရင်းအမြစ်များ အရဆိုလျှင် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်းတွင် ဖြစ်နေသော တရားရေးဆိုင်ရာ မှုခင်းများ၏ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် သည် ရက္ခိုင့်ပြည်သူများမှ န.စ.က ထက် ရက္ခိုင့်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်အောက်ရှိ တရားသူကြီးနှင့် တရားရုံးများကို ယုံကြည်သောကြောင့် ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အစိုးရအဖွဲ့ ၏ တရားရေးစနစ်၌သာ လာရောက် ဖြေရှင်းကြသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ စင်ပြိုင်တရားရေးစနစ်အခြေအနေကိုလည်း မြေပုံမြို့နယ်မှ ယခင် လွှတ်တော်အမတ်ဖြစ်သူ ဦးဖေသန်းမှ လွန်ခဲ့သော ဇန်နဝါရီလ အတွင်းက Channel News Independent သတင်းဌာနသို့ ယခုကဲ့သို့ ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။

“မြို့ပေါ်တွေတောင်မှ ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အာဏာပိုင်အဖွဲ့ရဲ့ အာဏာစက်မှာ ရှိနေပါတယ်။ ဥပမာ အားဖြင့် မြို့ပေါ်တွေမှာ လူသတ်မှု၊ ဓားပြမှုလို ရာဇဝတ်မှုအကြီးကြီးတွေဖြစ်ရင်၊ လူတွေဟာ စစ်ကောင်စီရဲ့ တရားရေးစနစ်ကို သွားမတိုင်ကြတော့ပါဘူး။ သူတို့ ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အစိုးရရဲ့ တရားရေးဖက်ကိုပဲ လာကြပါတယ်။ သူတို့သာ စစ်ကောင်စီရဲ့ တရားရေးစနစ်မှာ သွားတိုင်တယ်ဆိုရင် သူတို့ (စစ်ကောင်စီ) ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားတွေက ပြိုကျနေပြီဖြစ်လို့ တရားရုံးက အမှုတွေကို ဆက်လက် မလုပ်ဆောင်နိုင်တော့ပါဘူး။ သူတို့ တရားသူကြီးတွေက အမိန့်ထုတ်ပေမယ့် တရားခံ၊ တရားလို၊ သက်သေတွေ တစ်ယောက်မှကို မလာကြတော့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့ အစိုးရအဖွဲ့က မြို့ပေါ်တွေကိုတောင် တက်ပြီး ဖမ်းနိုင်ဆီးနိုင်၊ အရေးယူနိုင်တော့ ဒီဖက် တရားရုံးတွေကိုပဲ ပြည်သူတွေ က အားကိုးအားထားပြုကြရပါတယ် ”

သို့သော် ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေမှာ လူသားအရင်း အမြစ်နှင့် အခြေခံအဆောက်အအုံလိုအပ်ချက်များ ရှိနေသေးတာကိုလည်း လေ့လာတွေ့ရှိ နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း “အစိုးရကိုမျိုခြင်း” (state-captured) ဆိုသည့် အယူအဆသည် ရက္ခိုင့်ပြည်အတွင်း တွင် စင်ပြိုင်အုပ်ချုပ်ရေး မည်သို့ထွက်ပေါ်လာသည်ကို လေ့လာဖို့အတွက် အရေးကြီးသည့် နိုင်ငံရေး ဘာသာစကားတစ်ခုဖြစ်လာပါသည်။ အဆိုပါ စကားလုံးကို “အစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်စဉ်များကို ပုဂ္ဂလိကအကျိုးစီးပွားအုပ်စုတွေက လွှမ်းမိုးမှုအဖြစ်” စီးပွားရေး အမြင်မှ အသုံးများကြသော်လည်း ရက္ခိုင့်ပြည် အခြေအနေအရဆိုလျှင် မြန်မာအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေး ဗျူရိုကရေစီကို (အထူးသဖြင့် ရက္ခိုင့် တပ်တော်အင်အားကြီးထွားတဲ့နေရာတွေမှာ) ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်ရေးက မျိုလိုက်ခြင်းကို လိုဆိုပါသည်။ သည်လိုနှင့် ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့ အစိုးရသည် တဆင့်တဆင့်ချင်း အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားများကို ထိမ်းချုပ်ခြင်းဖြင့် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်း အဓိကအာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေသည်ကိုလည်း တွေ့နေရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ မြန်မာ့တပ်မတော်နှင့် ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်ကြား အင်အားပြိုင်ဆိုင်မှုများ ဆက်လက် ဖြစ်နေစဉ်မှာ ရက္ခိုင့်ပြည်၏ တချို့ဒေသများတွင် “အုပ်ချုပ်ရေးလစ်ဟာမှု” (administrative vacuum) အခြေအနေတစ်ခုကိုလည်း တွေ့နေရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုးတွင်ဆိုလျှင် မည်သည့် အာဏာပိုင်အဖွဲ့ကမျှ သိသာသော ဥပဒေအကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်စဉ်မျိုးတွေရသော နယ်မြေများမှာတော့ အာဆာအဖွဲ့မှ တခါတရံ လှုပ်ရှားမှုများ လုပ်လေ့ရှိသော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံနယ်စပ်များနှင့် ရက္ခိုင့်ပြည်သူ့အစိုးရမှ ချဲ့ထွင်ရန်ကြိုးပမ်းနေသော တောင်ကုတ်မြို့နယ်၏ တောင်ဖက်နယ်တွေပါဝင်ပါသည်။

အနစ်ချပ်အနေဖြင့် ပြောရလျှင် အလွတ်သဘောအပစ်ရပ်စဲမှုသည် ၁၅ လ ခန့် ကြာနေပြီ။ အုပ်ချုပ်ရေး လွှမ်းမိုးမှုနှင့် ထိမ်းချုပ်မှုအတွက် ကြိုးပမ်းပြိုင်ဆိုင်မှုများသည်လည်း အဆုံးမသတ်သေး သလို၊ စင်ပြိုင် အုပ်ချုပ်မှုဖြစ်နိုင်ခြေသည်လည်း ရက္ခိုင့်ပြည်တစ်ခုလုံး၏ မြို့နယ်တိုင်းလိုလိုမှာ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

ခေတ်သစ် “အာရက္ခအမျိုးသားဝိသေသ” တစ်ခုကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ခြင်း

၂၀၂၀ အပစ်ခတ်ရပ်စဲပြီးကတည်းက ရက္ခိုင့်ပြည်နိုင်ငံရေးထဲမှာ ထူးခြားသိသာသော အကြောင်းအရာ တစ်ခုကတော့ ခေတ်သစ်အမျိုးသားဝိသေသတစ်ခုထူထောင်ခြင်းကို အရှိန်မြှင့်လုပ်ဆောင်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ န.စ.က မှ စစ်အာဏာသိမ်းကတည်းက ဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲလာမှုများသည်လည်း အဆိုပါ အခြင်းအရာကို အရှိန်မြှင့်လာစေခဲ့သည်။ အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရအဖွဲ့၏ “ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ကြေညာချက်” (အပိုင်း-၁)၊ အခန်း (၄) ၏ အပိုင်း (၂)၊ ပုဒ်မ (၁) နှင့် (၂) တွင် အရေးကြီးသော ကြော်ညာချက်နှစ်ခုကိုလည်း အောက်ပါအတိုင်းတွေ့ရပါသည်။

“ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များနှင့် အဆိုပါပြည်နယ်ရှိ လူထုသည် မူရင်းအချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်သည်။”

“ပြည်ထောင်စု၏ အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များသည် သူတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ကို ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိသည်”

ဗမာတိုင်းရင်းသားမဟုတ်သော ပြည်သူများရှုထောင့်ကဆိုလျှင် အဆိုပါ ပုဒ်မနှစ်ခုသည် နိုင်ငံရေးမူ အားဖြင့် အရေးကြီးပြီး၊ အသိအမှတ်ပြုလောက်သော တိုးတက်မှုဖြစ်သလို၊ ယခင် ဗမာအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ၏ ထုတ်ပြန်ချက်များနှင့် ကွဲပြားမှုရှိပြီး၊ ရက္ခိုင့်ပြည်နှင့် နိုင်ငံတခြား ဒေသများတွင် သီးခြားအမျိုးသားဝိသေသတည်ဆောက်ရန် လိုအပ်မှုကိုလည်း ဖော်ပြခွင့်ပြုထားခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့သော် အဆိုပါအခြေအနေမှာလည်း ရက္ခိုင့်ပြည်နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းများနှင့် အလှမ်းဝေး လျက်ရှိ ပါသည်။ ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်မှု၏ “ကွန်ဖက်ဒရိတ်အာရက္ခပြည်” တောင်းဆို မှုသည် အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ၏ ထုတ်ပြန်ချက်နှင့် ကွာဟမှုရှိနေဆဲလည်းဖြစ်ပြီး၊ လွန်ခဲ့သော နှစ်တွေကတည်းက ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များမှ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ပိုင်လမ်းကြောင်းဖြင့်

အာရက္ခအမျိုးသားဝိသေသသစ်တစ်ခု ဖန်တီးရေးကို ချမှတ်ခဲ့ကြသည်။ အငြင်းပွားစရာဖြစ်နိုင်သော် လည်း ပြောရလျှင် ၁၇၈၄ မြောက်ဦးဘုရင့်နိုင်ငံတော်ကျဆုံးပြီးကတည်းက အာရက္ခပြည်သည် ကိုယ်ပိုင် လွတ်လပ်မှုနှင့် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှု ရှိသော်လည်း “တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသော အမျိုးသားပြည်” (semi-nation) အဆင့်ထိသာ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့ပေသည်။ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော်သော ကိုလိုနီပြုမှုနှင့် ပြင်ပအုပ်ချုပ်ရေးခေတ် တစ်လျှောက်လုံးတွင် ရက္ခိုင့်ပြည်သည် သီးခြားအမျိုးသားပြည် တစ်ခုအဖြစ်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ခဲ့မရှိခဲ့ဘဲ၊ (ယနေ့ခေတ် မြန်မာပြည် ဖြစ်သကဲ့သို့) ပိုကြီးသော နယ်မြေတစ်ခု၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းသော အမျိုးသားပြည် တစ်ခုသာဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ရက္ခိုင့် အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်/ရက္ခိုင့်တပ်တော် အင်အားကြီးထွားလာကတည်းက “ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း” နိုင်ငံရေး အိမ်မက်ကို တည်ဆောက်ရန် အသုံးတည့်သော အာရက္ခအမျိုးသားဝိသေသတစ်ခုကိုသာ တည်ဆောက် ဖို့ကြိုးစားလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ အကြောင်းအရာမှတစ်ဆင့် များစွာသော အယူအဆပိုင်းဆိုင်ရာ မေးခွန်းများကို ဖြစ်ပေါ်စေ ပါသည်။ ရက္ခိုင့်ပြည်ကဲ့သို့ လူမျိုးစုံနေထိုင်သောဒေသတစ်ခုတွင် အမျိုးသားဝိသေသတစ်ခုသည် လူတိုင်း၊ အသိုင်းအဝိုင်းတိုင်းအတွက် လက်ခံကျင့်သုံးနိုင်သော နိုင်ငံရေးနှင့်နယ်မြေဝိသေသများကို အခြေပြုပြီး တည်ဆောက်သင့်ပေသည်။ ရက္ခိုင့်ပြည်အတွက်ဆိုလျှင် ရက္ခိုင့်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်များမှ ဖော်ထုတ်ချမှတ်ထားသော “အာရက္ခအိမ်မက်” (Arakan Dream) ဟူသော အယူအဆဖြစ်ပေသည်။ သို့သော် အဆိုပါ အခြင်းအရာပြည်စုံစွာ ဖြစ်လာရန်မှာ အနည်းဆုံး အဆင့်နှစ်ခုကို ဖြတ်ကျော်ရန်လည်း လိုအပ်ပေသည်။ ပထမအဆင့်မှာ ရခိုင်လူများစုမှ အဆိုပါ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ကို လက်ခံယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယအဆင့်မှာ အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ကို ရခိုင်မဟုတ်သော တခြားသောအာရက္ခပြည်သားများမှလည်း ယုံကြည်လက်ခံပြီး၊ ပူးပေါင်းပါဝင် လာကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။ လက်တလောအခြေအနေအရ ဆိုလျှင် ရခိုင်လူများစုကြီးမှ အဆိုပါ နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်ကို လက်ခံယုံကြည်ပြီး၊ ရက္ခိုင့်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်ကို ထောက်ခံအားပေးမှု ရှိနေကြသည်မှာ သိသာလှပေသည်။ သို့သော် တခြားသော လူမျိုးစုများ ထဲတွင်တော့ အခြေအနေများမှာ အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကွဲပြားမှုရှိနိုင်ကြပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ တခြားဒေသများကဲ့သို့ပင် လူဦးရေကိန်းဂဏန်းများမှာ သေချာမှုမရှိသလို၊ တခါတရံ အငြင်းပွားမှုများကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်သည်။ သို့သော် ရက္ခိုင့်ပြည်ထဲတွင်တော့ ရိုဟင်ဂျာများသည် ဒုတိယ အကြီးဆုံးအုပ်စုဖြစ်ပြီး၊ ချင်း (လူဦးရေ ၁ သိန်းခန့်) သည် တတိယအကြီးဆုံးဖြစ်သလို၊ ကမန် (၅ သောင်း)၊ မြို (၄ သောင်း)၊ ခမီး (၃ သောင်း)၊ ခိုင်းနက် (၂ သောင်း)၊ မရာမကြီး (၉ ထောင်) နှင့် သက် (၃ ထောင်) ခန့်တို့ရှိပြီး၊ အဆိုပါ ကိန်းဂဏန်းများသည်လည်း ခန့်မှန်းစာရင်းများသာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် လူမျိုးစုနှင့် ဝိသေသကိုသတ်မှတ်ရာတွင် ပြောင်းလဲမှုများရှိနိုင်ပြီး၊ တခြားသော “ရခိုင်မူဆလင်” နှင့် “မြေဒူးမူဆလင်များ”အပြင် မြို့ပေါ်တွင် ဗမာလူမျိုးများလည်း နေထိုင်ကြပါသည်။ လူနည်းစုအုပ်စုများ ထဲတွင် ရိုဟင်ဂျာများကို ၎င်းတို့၏ ဆိုးဝါးလွန်းလှသော အခြေအနေနှင့် နိုင်ငံရေးလှုံ့ဆော်မှုကြောင့် လူသိများကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရက္ခိုင့်ပြည်ရှိ ဗမာလူမျိုးများမှအပ ရခိုင်၊ ရိုဟင်ဂျာနှင့် ချင်း စသည့် လူမျိုးတိုင်းသည် နိုင်ငံရေးဖယ်ချန်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှုပျောက်ကွယ်မှုနှင့် ဆိုးရွားစွာ ဆင်းရဲမွဲတည်မှု တို့ကို ဆယ်စုနှစ်များစွာ ရင်ဆိုင်နေခဲ့ကြရသည်ဟူ၍လည်း ယုံကြည်နေကြပါသည်။ ချမ်းသာကြွယ်ဝနိုင်ခြေ အလားအလာများရှိသော်လည်း ရက္ခိုင့်ပြည်သည် ခေတ်သစ် မြန်မာနိုင်ငံသမိုင်းတွင် အဆင်းရဲဆုံး နယ်မြေတစ်ခုဖြစ်နေပါသည်။

ယခုကဲ့သို့ အကြောင်းအရာများကြောင့် အာရက္ခပြည်အတွက် တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေး (nation-building) ကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် လူအုပ်စုတိုင်း၏ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှု-စီးပွားအခွင့်အရေးများကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ မျှခြေထားသောချဉ်းကပ်မှု (balanced approach) ဖြင့် လူအုပ်စုတိုင်းအတွက် လုပ်ဆောင်တည်ဆောက်ရန်လည်း အရေးကြီးလှပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲဖြင့်သာ အနိုင်ရသောစနစ်ဖြစ်သောကြောင့် ရခိုင် (သို့) ဗမာအခြေပြုပါတီများမှ ၎င်းတို့ကို ဖယ်ချန်ခဲ့ကြသည် ဟူ၍လည်း လူနည်းစုများမှ ယုံကြည်ကြပါသည်။ ဒါကြောင့် ရက္ခိုင့်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ထွန်းမြတ်နိုင်မှ ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်း လူနည်းစုအခွင့်အရေးနှင့် ပတ်သတ်ပြီး၊ ယူနန်ပြည်နယ်ထဲ တွင် သူမြင်တွေ့ထားသော တရုတ်ပြည်၏ လူနည်းစုရေးရာ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပတ်သတ်ပြီး ပြောကြား သောအခါ

စိတ်ဝင်စားမှုအများအပြား ရှိခဲ့ကြပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ အင်အားကောင်းသော နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားမှုတစ်ခု၏ ခေါင်းဆောင်မှ ရခိုင်မဟုတ်သော လူနည်းစုများ၏ အခွင့်အရေးများနှင့် ပတ်သတ်၍ လူသိရှင်ကြား ပြောကြားခြင်းသည် နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ လူနည်းစုရေးရာများနှင့် ပတ်သတ်၍ ပို၍ မြင်သာမှုရှိလာခြင်းနှင့် အသိုင်းအဝိုင်းများကြား ဆက်ဆံရေးတွင် တိုးတက်မှုဖြစ်လာခြင်း၏ အကြောင်းအရင်းတစ်ခုမှာလည်း ရက္ခိုင်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်/ရက္ခိုင်တပ်တော်ကဲ့သို့ တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုသစ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်ပေသည်။ သူ၏ လှုပ်ရှားမှုများတွင်လည်း ရက္ခိုင်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်များသည် ရိုဟင်ဂျာအပါအဝင် လူနည်းစုခေါင်းဆောင်များကို ၎င်း၏ စစ်ရေးအဖွဲ့အစည်း (ရက္ခိုင်တပ်တော်) နှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ (ရက္ခိုင်ပြည်သူ့အစိုးရအဖွဲ့) သို့ စည်းရုံးပါဝင်စေခဲ့ပါသည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီး ကတည်းက ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် အစိုးရအဖွဲ့ထဲတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် လွှမ်းမိုးမှုရှိခဲ့ကြသော ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ရခိုင်၊ ဗမာအခြေပြုနိုင်ငံရေးပါတီ၊ အင်အားစုများနှင့် အခု အသစ်ဖြစ်ထွန်းလာသော လှုပ်ရှားမှုကြား မတူညီမှုကို ဖြစ်စေခဲ့သည်မှာ အဓိကအားဖြင့် အချက် (၄) ခုကြောင့်လည်း ဖြစ်ပေသည်။

ပထမအနေဖြင့် လက်ရှိတော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များသည် ရက္ခိုင်ပြည်ရှိ တခြားသော ခေါင်းဆောင် များနှင့်မတူဘဲ ပိုကျယ်ပြန့်သော နိုင်ငံရေးမျှော်ရည်ချက် (political vision) ရှိခြင်းဟု ယူဆပါ နိုင်ပါသည်။ တိတိကျကျ ပြောရလျှင် လက်ရှိ ရက္ခိုင်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်ခေါင်းဆောင်များသည် လက်ရှိတော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို လူမျိုး၊ ဘာသာမရွေး ရက္ခိုင်ပြည်ရှိ လူတိုင်းအတွက် လွတ်မြောက်မှု၊ လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် သတ်မှတ်လိုပုံပေါက်ပါသည်။

ထိုအမြင်သည်ပင် ဒုတိယအချက်ဖြစ်သော လက်ရှိလှုပ်ရှားမှုကာလအတွင်း ပါတီနိုင်ငံရေးထက် လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် လူနည်းစုများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို လိုအပ်လာပေသည်။ ထိုမှတဆင့် နိုင်ငံရေးလမ်းသစ်တစ်ခုကိုလည်း ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။ ရွေးကောက်ခံလွှတ်တော်စနစ်တွင် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအတွက် နိုင်ငံရေးအာဏာရရှိရေးသည် လူများစုရခိုင်များထံမှ လုံလောက် သော မဲရလျှင်ဖြစ်နိုင်သော်လည်း တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များကတော့ ရက္ခိုင်ပြည်ဒေသတလွှားရှိ တောင်ပေါ် (သို့) တောင်နားဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသော လူနည်းစုများ၏ ထောက်ခံမှုနှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို လိုအပ်သည်ကို သိရှိထားကြပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ရိုဟင်ဂျာကိစ္စနှင့် ပတ်သတ်လျှင် နိုင်ငံရေးပါတီခေါင်းဆောင်များသည် ရခိုင်များထံမှ မဲရရှိရန် လှုံ့ဆော်လှုပ်ရှား မှုတစ်ခုအဖြစ်သာမြင်ပြီး၊ (ရိုဟင်ဂျာခေါင်းဆောင်များသည်လည်း ထိုနည်းအတူဖြစ်သော်လည်း) တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များအတွက်မူ ထိုကိစ္စသည် ရက္ခိုင်ပြည်တစ်ခုလုံးအတွက် နိုင်ငံရေးမျှော် မှန်းချက်ရှိရန် အရေးကြီးလှသည်ဟု ယူဆနိုင်ပေသည်။ ရက္ခိုင်တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များ အတွက် ထိုကိစ္စသည်လည်း နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ဆက်ဆံပတ်သတ်လာလျှင် အရေးကြီးသော ကိစ္စ တစ်ခုဟု ယူဆကြပါသည်။

ထိုအမြင်သည်ပင် ခေတ်သစ်အာရက္ခအမျိုးသားဝိသေသကို ပုံဖော်ရာတွင်လည်း အသစ်ဖြစ်သော ဦးတည်ချက်တစ်ခုကို ဖြစ်ထွန်းစေခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက်ကိုလည်း ရွေးကောက်ခံနိုင်ငံရေးနှင့် တော်လှန်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကြား မတူညီသော အမျိုးသားရေးဦးတည်ချက်ကို ချမှတ်မှုမှ ဖြစ်စေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ရွေးကောက်ခံ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များအတွက်ဆိုလျှင် လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံ စနစ်အောက် တွင် အမြင့်ဆုံးကြွေးကြော်နိုင်သည်မှာ ဖက်ဒရယ်စနစ်အောက်မှ “ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်” သာဖြစ်ပါ သည်။ သို့သော် တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များအတွက်မူ လက်နက်ကိုင်နည်းလမ်းဖြင့် နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် ကို ထူထောင်ရန်ကြိုးပမ်းနေပေရာ “ကွန်ဖက်ဒရေးရှင်း” မှ “လွတ်လပ်ရေး” ထိ ပိုကျယ်ပြန့်မြင့်မား သောနိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်ကို ပုံဖော်နိုင်ပေသည်။ လက်တွေ့ကျကျပြောရလျှင် နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက် ပို၍မြင့်မားလေ လူနည်းစုများအတွက် ပိုကျယ်ပြန့်သော နိုင်ငံရေးအာမခံချက် များထားရှိရန်လိုအပ်ပြီး၊ ၎င်းတို့၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိရန်လည်း အရေးကြီးလှပါသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ပြောရလျှင် ပိုမြင့်မားသော နိုင်ငံရေးရည်မှန်းချက်အတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသော တော်လှန်ရေးအဖွဲ့တစ်ခုသည် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုနှင့် မတူဘဲ ရက္ခိုင်ပြည်ရှိ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းနှင့်

လူတိုင်းကြားတွင် ပိုမြင့်သော ကိုယ်စားပြုမှု ရရှိရန်အရေးကြီးလှပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းဖြစ်မှ သာလျှင် ရကွိုင်ပြည်နှင့် (ယေဘုယျအားဖြင့်) မြန်မာနိုင်ငံလုံးတွင်ဖြစ်နေသော ကြာရှည်လှသော အစိုးရကျဆုံးမှုကို ဖြေရှင်းနိုင်သော လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုအဖြစ် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းမှ ပိုလေးစားမှုဖြင့် ဆက်ဆံခြင်းကိုခံလာရနိုင်ပါသည်။

အနှစ်ချုပ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် လက်ရှိ လုံခြုံရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေများမှာ လွန်စွာမသေချာမှုနှင့် ကြုံတွေ့နေရပါသည်။ သို့သော် ယခုကဲ့သို့ နိုင်ငံရေးပါတီနှင့် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများကြားတွင် လူနည်းစုရေးရာနှင့် ဆက်စပ်ပြီး ရကွိုင်ပြည်နိုင်ငံရေးအယူအဆများတွင် ကွဲပြားခြားနားသော ဖြစ်ပေါ် တိုးတက်မှုကို ပြင်ပကမ္ဘာမှ ကောင်းစွာသတိမထားမိကြသေးပေ။ အဆိုပါ အကြောင်းအချက် များကြောင့်ပင် ခေတ်သစ်အာရှအမျိုးသားဝိသေသ တည်ဆောက်ရာတွင် အနှစ်သာရအားဖြင့် တိုးတက်မှုများရှိနေသည်ဟု ရကွိုင်ပြည်ရှိ အရေးကြီးသော အင်အားစုများမှ ယုံကြည်ထားကြပါသည်။

နိဂုံးချုပ်

ရကွိုင်ပြည်နိုင်ငံရေး၏ အရေးကြီးသောအချိုးအကွေ့များမှာ မကြာမီကာလများအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာ နိုင်ပါသည်။ ကြီးစွာသော စိန်ခေါ်မှုများမှာလည်း နိုင်ငံရေးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖြစ်ပေါ်နေပြီး၊ အတိတ်မှ မကျေနပ်မှုများသည်လည်း ဆက်လက်တည်ရှိ နေသလို၊ ရခိုင် နှင့် ရိုဟင်ဂျာ အသိုင်း အဝိုင်းကြား ဆက်ဆံရေးကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးတွင်လည်း စိန်ခေါ်မှုများ ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။ ရခိုင်အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင်လည်း ရိုဟင်ဂျာများနှင့် ပတ်သတ်လျှင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးများကို ဆန့်ကျင်ပြီး တင်းမာသော လူမှုရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအုပ်စုငယ်များ ရှိနေပါသေးသည်။ သို့သော် ရကွိုင်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ် အင်အားကြီးထွားလာပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အခြေအနေများမှာ ပြောင်းလဲ လာပြီး၊ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းများကြား ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးအတွက်လည်း တံခါးပွင့်လာ ခဲ့ပေသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် ရိုဟင်ဂျာအသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင်လည်း ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေများကို ကောင်းစွာသိရှိ နားလည်ပြီး၊ ယခုလို ရှည်ကြာလှသောအကွဲအပြဲကို ဖြေရှင်းဖို့ လက်တွေ့ကျပြီး၊ အပြုသဘော လုပ်ဆောင်တတ်သော အင်အားစု၊ ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ရှိနေပါသည်။

အနာဂတ်တွင် အောင်မြင်သော တိုင်းပြည်တည်ဆောက်ရေး (nation-building) ကို ဖြစ်စေရန်၊ တင်းမာသော ပုဂ္ဂိုလ်၊ အင်အားစုများသည် အဓိကခေါင်းဆောင်၊ ဦးဆောင်မှုနေရာတွင် မရှိလာစေရန် အရေးကြီးလှပြီး၊ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းအနေနှင့် အဆိုပါ မူဝါဒဖြင့် ချဉ်းကပ်ရန်လည်း အရေးကြီးလှ ပေသည်။ တဖက်မှာ (ယေဘုယျအားဖြင့်) မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အုပ်ချုပ်မှုနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ဆောင်ချက်များမှာ ကပြောင်းကဆန် ကျိုးပဲ့လျက်ရှိနေပေသည်။

အနာဂတ်ကို မျှော်ကြည့်ရလျှင် မျှော်လင့်ချက်ထားနိုင်သော အခြေအနေတစ်ခုကိုလည်း တွေ့နေရ ပါသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် ဂရေဟန်း တီ အလီဆွင်း (Graham T. Allison) မှ ဖော်ထုတ်ထားသော “သူစီဒိုင်းထောင်ချောက်” (Thucydides' Trap) သဘောတရား အားဖြင့်ဆိုလျှင် ရှိနှင့်ပြီး စနစ်တစ်ခုအတွင်း အုပ်စိုးမှုအင်အားစုကို အသစ်ဖြစ်ထွန်းလာသော အင်အားစုမှ စိန်ခေါ်သော အခါ ပဋိပက္ခများဖြစ်ပေါ်လေ့ ရှိသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အဆိုပါ သဘောတရားအား ရကွိုင်-မြန်မာ ဆက်ဆံရေးအား အသုံးပြုကြည့်လျှင် ရကွိုင်အမျိုးသား အဖွဲ့ချုပ်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် အဆိုပါ ထောင်ချောက်သည် မိန့်ခွဲပြီးဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အကယ်၍ အနာဂတ်တွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခပြန်လည်ထွက်ပေါ်လာခဲ့လျှင် ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပွားရခြင်း အကြောင်းရင်းမှာ အင်အားစုတစ်ခုမှ လက်ရှိအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးပြီးကတည်းက တည်ရှိနေသော ပိုနေမြဲ-ကျားနေမြဲအနေအထားကို ဆက်လက်ထိမ်းသိမ်းထားရန် နိုင်ငံရေးဆန္ဒကင်းမြဲမှုကြောင့် သာဖြစ်နိုင်ပြီး၊ နိုင်ငံရေးအာဏာပြိုင်ဆိုင်မှု ကြောင့် အဓိကဖြစ်စရာ မလိုပေ။

ထိုကဲ့သို့ အရေးကြီးသည်မှာ ရကွိုင်ပြည်တွင်းဖြစ်သော အပြောင်းအလဲများသည်လည်း နိုင်ငံတခြား ဒေသများ၏ အခြေအနေများကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်ပြီး၊ တခြားဒေသများတွင်ဖြစ်နေသော အပြောင်း အလဲများသည်လည်း ရကွိုင်ပြည်နိုင်ငံရေးအခင်းအကျင်းကို သက်ရောက်မှု ရှိပေလိမ့်မည်။ န.စ.က ၏ စစ်အာဏာသိမ်းမှုစကတည်းက နိုင်ငံရေးချိန်သီးမှာ ဘယ်-ညာ၊ ဦးတည်ချက်အမျိုးမျိုးသို့ ယိမ်းလျက်ရှိပြီး၊

အင်အားစုအသီးသီး၏ နိုင်ငံရေးတွက်ချက်မှုကိုလည်း ကြီးစွာသော သက်ရောက်မှု ဖြစ်လျက်ရှိပေသည်။ သို့သော် လက်ရှိအချိန်ထိတော့ သိသာသော နိုင်ငံရေးရလဒ် ထွက်လာပုံ မပေါက်သေးပေ။ အဆိုပါ အခင်းအကျင်းကိုလည်း မည်သည့်နိုင်ငံရေး တိုးတက်မှု (သို့) အပြောင်းအလဲမျှ မဖြစ်ခဲ့သော နေပြည်တော်တွင် မကြာသေးမီက စစ်ကောင်စီမှ ကျင်းပခဲ့သော “ပြည်ထောင်စုနေ့” အခမ်းအနားကို ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်၏ သာမန်အောက်ခြေအဆင့် နိုင်ငံရေး ကိုယ်စားပြုသောအဖွဲ့တစ်ခု တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းမှ ပြသလျက်ရှိပေသည်။

ထိုကဲ့သို့ အခင်းအကျင်းဖြစ်နေစဉ်မှာပင် စစ်ကောင်စီသည် ရက္ခိုင့်ပြည်တွင်း ၎င်း၏ လုံခြုံရေးယန္တရား များကို ပြန်လည်တည်ဆောက်ပြီး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေးဖိနှိပ်မှုများကို ဆက်လက်တိုးမြှင့် လုပ်ဆောင် လာလိမ့်မည်။ တခြားတဖက်တွင် ရက္ခိုင့်အမျိုးသားအဖွဲ့ချုပ်၏ ခေတ်သစ်နိုင်ငံတော်နှင့် အမျိုးသား ဝိသေသတည်ဆောက်ရေး ခရီးစဉ်သည်လည်း လာမည့်ရက်တပတ်များနှင့် လများတွင် ပိုအရှိန်မြင့် ကျယ်ပြန့်လာပေလိမ့်မည်။ ရက္ခိုင့်ပြည်သူများကတော့ သမိုင်းသည် ၎င်းတို့ဖက်တွင် ရှိနေသည်ဟု ယုံကြည်နေကြပါသည်။

*၁၉၄၈ တွင် မြန်မာ့လွတ်လပ်ရေးမတိုင်မီထိ လက်ရှိ ချင်းပြည်နယ်ရှိ ပလတ်ဝမြို့နယ်သည် ရခိုင်တောင်တန်းဒေသဥပဒေဖြင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့ပေသည်။

** “သူစီဒိုင်းထောင်ချောက်” သဘောတရားနှင့်ပတ်သတ်လျှင် ဘာသာပြန်ဆိုမှုနှင့် နားလည်မှု မတူကြသည်များရှိပါသည်။ ယခုစာစုတွင် ဖော်ပြမှုသည် အဓိကအားဖြင့် “အင်အားကြီးအုပ်စုတစ်ခုမှ တခြားအုပ်စုတစ်ခုကို ခြိမ်းခြောက်မှုဖြစ်လာလျှင် စစ်ပွဲသည် ဖြစ်လာစမြဲဖြစ်သည် ” ဟူသော ဆိုလိုရင်း ကိုသာ ယူပါသည်။

ကျော်လင်းသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်တွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံမဟာတန်း သင်ယူနေသော ဘွဲ့လွန် ကျောင်းသားတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ရန်ကုန်အခြေစိုက် အလွတ်တန်းနိုင်ငံရေးလေ့လာ သုံးသပ်သူတစ်ဦးဖြစ်ပြီး၊ “ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်စီမံအုပ်ချုပ်မှုအင်စတီကျု” ၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်ပါသည်။

<https://www.tni.org/my/article/the-nature-of-parallel-governance-and-its-impact-on-arakan-politics-in-Burmese>